

MØTEINNKALLING LEVEKÅRSUTVALET

Møtedato: 07.11.2016
Møtested: Heradshuset, Dale
Møtetid: 09:15 - 13:00

Eventuelle forfall / melding om møtande varamedlem må meldast på [møteportalen](#) eller til Sølvi Legård epost solvi.legard@vaksdal.kommune.no

SAKSLISTE

SAKSNR	TITTEL
21/2016	GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE
22/2016	GODKJENNING AV MØTEBOK
23/2016	REFERATSAKER OG MELDINGAR
24/2016	TERTIALRAPPORT 2.TERTIAL 2016 - UTTALE FRÅ LEVEKÅRSUTVALET
25/2016	DRØFTINGAR/ORIENTERINGAR

28. oktober 2016

Magne Hestad
Leiar

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
21/2016	Levekårsutvalet	PS	07.11.2016

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Sølvi Legård	FE - 033	16/1452

GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Innkalling og saksliste vert godkjent.

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
22/2016	Levekårsutvalet	PS	07.11.2016

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Sølvi Legård	FE - 033	16/1452

GODKJENNING AV MØTEBOK

Vedlegg:

Protokoll - Levekårsutvalet - 26.09.2016

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Møteboka vert godkjent slik ho ligg føre.

MØTEPROTOKOLL LEVEKÅRSUTVALET

Møtedato: 26.09.2016
Møtestad: Heradshuset, Dale
Møtetid: 09:15 - 11:55

Møtedeltakarar:

Medlemmer	Parti	Rolle
Magne Hestad	AP	Utvalseiar
Hege Eide Vik	SP	Nestleiar
Anders Jin Risnes	AP	Medlem
Anneli Vatlø Lilløvdal	H	Medlem
Brita Hesjedal Lunde	AP	Medlem
Evelyn Boge	SV	Medlem
Tom Charles Johnsen	MDG	Medlem

Andre møtande:

Kommunalsjef oppvekst Ann Kristin Bolstad
Kommunalsjef helse og omsorg Solrun Hauglum
Politisk sekretær Sølvi Legård

Saksliste

SAKSNR	TITTEL
--------	--------

17/2016	GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE
18/2016	GODKJENNING AV MØTEBOK
19/2016	REFERATSAKER OG MELDINGAR
20/2016	DRØFTINGAR/ORIENTERINGAR

17/2016: GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Innkalling og saksliste vert godkjent.

Levekårsutvalet 26.09.2016

Behandling:

Til sak 20/2016:

Protokollmerknad frå Evelyn Boge, SV:

Levekårsutvalet ber om at det i møteinnkallinga vert gjort greie for kva slags orienteringar/drøftingar som skal skje i møtet. Presentasjonen skal sendast ut saman med møteinnkallinga.

Innkalling og saksliste blei godkjent med merknaden frå Evelyn Boge.

LEV - sak 17/2016 Vedtak:

Innkalling og saksliste vert godkjent.

18/2016: GODKJENNING AV MØTEBOK

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Møteboka vert godkjent slik ho ligg føre.

Levekårsutvalet 26.09.2016

Behandling:

Samrøystes vedtak.

LEV - sak 18/2016 Vedtak:

Møteboka vert godkjent slik ho ligg føre.

19/2016: REFERATSAKER OG MELDINGAR

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Referatsakene vert tatt til orientering.

Levekårsutvalet 26.09.2016

Behandling:

Referat frå styringsgruppa og prosjektgruppa vil bli lagt fram for levekårsutvalet som meldings-/referatsak.

Levekårsutvalet tek rapporten for forprosjektet i Lev Vel i Vaksdal til orientering.

Samrøystes vedtak.

LEV - sak 19/2016 Vedtak:

Referatsakene vert tatt til orientering.

20/2016: DRØFTINGAR/ORIENTERINGAR

- Omvising og presentasjon av Vaksdal introsenter (VIS)
- Nytt til barnehage- og skuleåret 2016 (sjå vedlegg)
- Orienteringar frå Helse og omsorg
- Diverse orienteringar frå rådmannen

Levekårsutvalet 26.09.2016

Behandling:

- Omvising og presentasjon av Vaksdal introsenter (VIS)
- Nytt til barnehage- og skuleåret 2016
Kommunalsjef oppvekst orienterte
- Orienteringar frå Helse og omsorg
Kommunalsjef helse og omsorg orienterte om stoda i sjukeheimstenesta.
Levekårsutvalet ønskjer ei oversikt over grunnbemanninga i sjukeheimane samt andre funksjonar som er inne og utfører tenester.
- Leiar og nestleiar i utvalet samt kommunalsjef oppvekst har vore i møte med KS konsulentene og her vart m.a. føremålet med levekårsutvalet drøfta. Leiaren ønskte at dette vart tatt opp til drøfting.
Korleis kan utvalet tenkja seg å arbeida, m.a. koma i forkant og ta styringa på saker i staden for å få informasjon i etterkant om det som har skjedd.
Det vert prøvd å få til eit temamøte om dette til neste møte i utvalet.
- Diverse orienteringar frå rådmannen
Ingen saker

LEV - sak 20/2016 Vedtak:

Saka vert tatt til orientering.

SPØRSMÅL

Anneli Vatlø Lillatvedt

Forvaltningsrevisjon heimetenesta - kva er status på tiltaka som blei vedtatt.
Levekårsutvalet ba om at tilbakemeldinga frå rådmannen blir lagt fram for utvalet.

Brita Hesjedal Lunde

Om frisør på sjukeheimane
Levekårsutvalet ba administrasjonen ta kontakt med frisørar som er etablert i kommunen for å høyra om dei kan vere interessert i å etablera frisørtenester på sjukeheimane.

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
23/2016	Levekårsutvalet	PS	07.11.2016

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Sølvi Legård	FE - 033	16/1452

REFERATSAKER OG MELDINGAR

Underliggjande saker:

Saksnummer	Tittel
23/2016.1	Styringsdokument Lev Vel

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Referatsakene vert tatt til orientering.

STYRINGSdokUMENT FOR «LEV VEL I VAKSDAL»

Behandlet dato:	Behandlet av:	
26.09.2016	Styringsgruppa for prosjektet	
Beslutning:		
Styringsdokumentet godkjent av av styringsgruppa i møte 26.9.2016		
Bemanning av planleggingsfasen		
Prosjektleiar: Solrun Hauglum		
Signatur		
Leiar for styringsgruppa: Evelyn Boge		Prosjektleiar: Solrun Hauglum

1. PROSJEKTDEFINISJON

1.1. Bakgrunn og begrunnelse (hjemling/behov)

Gjennom prosjektet «Lev Vel i Vaksdal» vil Vaksdal kommune utvikla framtidsretta og gode helse- og omsorgstenester for å møte dei utfordringar som kjem i åra framover med større etterspurnad etter tenester samstundes som tilgjengelege ressursar vert redusert.

Helse- og omsorgstenestene i Vaksdal har hatt sitt fundament innan institusjonsomsorg, og styringsdata som Kostra og Kommunebarometeret viser at det er potensiale til å nytta ressursane betre. Kravet til kompetanse og effektivitet vil vera aukande framover, og det vil gi konsekvensar for tenestetilbod og metodar. I tråd med sentrale styringssignal og lokale planar vil ein vri satsing og tenester innan helse og omsorg over mot meir førebygging, rehabilitering og eigenmeistring. Denne satsinga er også i samsvar med demografiske endringar. Vaksdal vil få færre av aldersgruppa over 80 år i åra framover, medan ein vil få ein auke i aldersgruppa 67 – 79 år. Dette krev ei omlegging av tenester for å sikra at den veksande gruppa unge eldre vert møtt med kompetanse og metodar som fremjar eigenmeistring og utset reduksjon av helse og funksjon. Også i eit folkehelseperspektiv, og for å sikra tenester til andre alders- og brukargrupper, er det viktig at midlar og ressursar vert omfordelt til mest ressurseffektive nivå.

Samfunnet rundt oss er også i endring. Brukarar og pårørande er langt meir opplyste enn tidlegare og stiller nye krav til tenester. Utviklingstrekk og forskning viser at dei fleste ønskjer å bu i eigen heim og meistra eige liv så lenge som råd. Innføring av nye metodar og bruk av velferdsteknologi er med å gjera dette mogeleg.

Prosjektet er heimla i Kommunedelplan helse og omsorg og gjeldande økonomiplan og budsjett for Vaksdal kommune.

1.2. Mandat

Prosjektet skal leggja til rette for og bidra til realisering av planar frå tidlegare organisasjonsutviklings-arbeid innan helse og omsorg og av strategiane i Kommunedelplan helse og omsorg gjennom å:

- motivera og tilretteleggja for ansvar for eiga helse gjennom aktivitet og deltaking
- motivera og engasjera omsorgsressursar i samfunnet
- leggja vekt på førebygging og tidleg innsats
- leggja til rette for systematisk og kontinuerleg utvikling og innovasjon i tenestene
- rekruttera og utvikla kompetente tilsette som bidreg til å utvikla tenesta

Prosjektet skal:

- utvikla og endra tenestene i samsvar med rammevilkåra i økonomiplanen i prosjektperioden
- gjera framlegg om tilpassingar og endra bruk av areal, herunder ombyggingar
- planleggja framtidig utvikling og drift fram mot 2030

Prosjektet skal:

- organiserast som eit prosjektprogram med overordna prosjektgruppe og fleire delprosjekt
- driftast innanfor dei rammene som er gitt i budsjett og økonomiplan med ordinær rapportering månadleg og pr. tertial til rådmannen. For å sikra ressurstilgang, kompetanseheving og endring skal driftsressursar nyttast i delprosjekta etter avtale med einingsleiar

1.3. Prosjektet sitt føremål og mål

Føremålet er å utvikla helse- og omsorgstenester for framtida. D.v.s. tenester som er berekraftige, framtidsretta og i tråd med brukarane sine behov og mogeleg å yta innanfor gitte rammer. Tenestene skal vera samanhengande, og ein skal ta omsyn til heile tenesteforløpet. Framfor å driva einsidig fagutvikling innanfor deltenester/fagområde, må me vere innovative for å utvikla samanhengande tenestekjede. Då må me omprioritera, prioritera bort og vri innsats nedover mot manglande eller svake trinn i omsorgstrappa. Dette vil medføra endring i tenestetilbod, kompetanse og metodar. Endringane vil også gi konsekvensar for organisatoriske og bygningsmessige tilhøve og samarbeid internt, eksternt og med brukarar, pårørande og frivillige.

Hovudmålsetning for prosjektet:

- Meistring og deltaking heile livet.
- Mobilisera og engasjera samfunnet sine omsorgsressursar.
- Framtidsretta og berekraftige tenester.
- Systematisk og kontinuerleg utvikling og innovasjonsarbeid.

1.4. Omfang og avgrensningar

Prosjektet har to hovudsatsingsområde:

1. Utvikling at eit ressursenter for demens i Jamne-området ved Vaksdal sjukeheim med ulike buløysingar, tilrettelagt inne- og uteområde og base for kompetanse og helsetenester innan demensfeltet. Området skal tilretteleggjast slik at det fremjar deltaking og meistring for brukargruppa og slik at pårørande, frivillige og andre innbyggjarar kjenner seg velkomne og i stand til å bidra.
2. Oppretting av Helsehus på Daletunet med fokus på førebygging, opptrening og rehabilitering. Helsehuset skal innehalda ein eigen brukarlab for teknologiske løysingar som er open for alle innbyggjarar.

Dei to sentera vil verta baser for helse- og omsorgstenester både for heimebuande og dei som bur i institusjon. Tenestene vil vera meir retta mot assistanse, råd, rettleiing og tilrettelegging, og ein vil nytta metodar som fokuserar på ressursar og mogelegheiter og byggjer opp under brukaren si meistringsevne framfor å overta for mykje for brukar.

Utvikling av denne typen senter vil også medføra organisatoriske endringar då det vert stillt andre krav til samarbeid mellom heimeteneste og institusjon og andre fagområde. Kompetansemiljø og tenester vil få si tilhøyrgheit til base eller senter heller enn til heime- og institusjonsteneste.

Prosjektet dekker helse og omsorg med unnatak av barnevern og sosialteneste og er i samsvar med kommunedelplan helse og omsorg 2015 -2030.

1.5. Interessenter/målgrupper

Brukarar, pårørende, tilsette og frivillige vil vera sentrale interessentar i prosjektet. Generelt vil innbyggjarane i kommunen vera interessentar både som utviklingsaktørar og brukarar av ulike tilbod. Politikarane er viktige interessentar som skal vedta mål og prioriteringar for prosjektet.

Brukarmedverknad på systemnivå vert ivareteke av Eldrerådet og Råd for menneske med nedsett funksjonsevne. IKTNH og ulike leverandører av teknologi er interessenter saman med ulike forskingsmiljø.

Alle tenesteområda er involvert i gjennomføringa av prosjektet, i tillegg er vårt ikt-miljø for drift og utvikling med. Tilsette deltek i arbeidsgrupper og ved planlegging og gjennomføring, og er i prosjektgruppa representerte ved hovudtillitsvalde. Hovudverneombod deltek i prosjektgruppa. Eksterne samarbeidspartar er forskarar frå Senter for omsorgsforskning Vest / Høgskolen i Bergen. Ulike teknologimiljø vil delta i delprosjekt både som utviklarar og leverandørar. Husbanken og andre statlege program kan vera aktuelle medspelarar.

2. VALG AV ALTERNATIV OG VURDERINGAR

2.1. Vurdering/konseptvalg

For å endra tenester slik målsetninga med prosjektet er, må ein evna å kombinera ulike perspektiv på endring:

- Holdningsendring.
- Kompetanseheving og ny kompetanse, inkludert endringskompetanse.
- Endra samarbeid internt og eksternt.
- Endra samhandling og samarbeid med brukarar og pårørende.
- Meir systematisk samarbeid med frivillige, herunder både organisasjonar og enkeltpersonar eller grupper.
- Tilpassing og endring av organisatoriske tilhøve.
- Endring og tilrettelegging av bygningsmessige tilhøve.

Eit overordna prosjekt eller prosjektprogram som famnar om dei ulike satsingar og delprosjekt vil sikra heilheit, oversikt og koordinering av dei ulike delaktivitetar. Det vil sikra god styring av utvikling og satsingar, og at desse er i tråd med lovverk, sentrale føringar, lokale planar og tilgjengelege ressursar.

2.2. Nytte/kost-vurderinger

Verdiskapingspotensialet i prosjektet er stort:

- Auka livskvalitet for brukarar og pårørende.
- Auka kompetanse og jobbtilfredsheit hjå tilsette.
- Betre ressursutnytting for kommunen.

Satsingar og målsetning er i tråd med sentrale føringar og skal bidra til å oppnå regjeringa sitt mål om «pasienten sine helsetenester». Brukarmedverknad og omprioritering av tenester nedover i omsorgstrappa, skal gi auka meistring og tilfredsheit for brukar, noko som gjerne virkar positivt inn på helse og livskvalitet.

Tilsette som får auka kompetanse/endringskompetanse og får medverka i utviklingsprosessar, rapporterar ofte at dei finn dette interessant og utviklande. Dei får også større forståing for tenesteutvikling og innovasjon.

Ved å vri satsingar og tenester over frå dei mest ressurskrevjande tenestene øvst i omsorgstrappa ned mot tenester som utløyser mindre ressursar og personellinnsats, vil ein oppnå meir effektive tenester.

2.3. Vurdering av usikre sider ved prosjektet

Risiko:

- Manglande interesse og medverknad frå sentrale aktørar.
- Tap av sentrale medarbeidarar og nøkkelkompetanse.
- Manglande finansiering og ressurstilgang.
- Svikt i koordinering og styring av viktige delprosjekt.
- Bygningsmessige og organisatoriske tilhøve som ikkje støttar opp om prosessar og endring.

Det vert utført risikovurdering for delprosjekt og iverksett eventuelle risikoreduserande tiltak.

Risiko vert forsøkt redusert gjennom god planlegging og kvalitetssikring og ved å gjennomføra eventuelle justeringar.

3. GEVINSTAR

Gjennom prosjektet vil kommunen utvikla nye/endra tenester og endra metodar for samhandling og produksjon av tenester.

- Nye og endra tenester som er baserte på den enkelte sine ressursar. I samspel med brukarane vil tenester verta designa på nytt. Samspel med frivillige og nærmiljø vil også bidra til å endra dei kommunale tenestene.
- Nye eller endra arbeidsprosessar når teknologi vert teke i bruk på nye måtar. Tenester kommunen gir, vil få større innslag av tilrettelegging og støtte. Arbeidsprosessar vert også endra når frivillige deltek meir aktivt, t.d. mot større grad av koordinering.
- Nye eller endra måtar brukarane mottek kommunale tenester (leveranse/distribusjon). Tenestene kan innebera meir råd og rettleiing om teknologisk støtte og meir digital dialog med brukarar og pårørande.
- Nye former for tverrfagleg samarbeid der ein tenkjer heile mennesket og heile livsløpet. Nye arbeidsprosessar og endra tenester krev nye måtar å organisera og leia på.
- Meir opnare og tilgjengelege tenester i godt samspel med lokalsamfunn og institusjonar som ein møteplass i bygda.

4. GROV TIDSPLAN OG MILEPÆLER

Aktivitet	2016	2017	2018	2019
Innhenting av kunnskapsgrunnlag				
Brukarmedverknad				
Medarbeidardreven innovasjon				
Formidling - informasjon				
Utvikle mer systematisk samarbeid med frivillige og pårørende				
Samling av skjerma einingar på Vaksdal				
Kompetanseutvikling				
Utforming av eksisterande areal for utvikling av ressurscenter				
Brukarmedverknad –utvikling av ressurscenter for demens				
Kvardagsrehabilitering tatt i bruk som basisteneste				
Første trinn av brukarlab – teknologi etablert				
Etablering av tenester i Helsehuset				
Etablering av Helsehus med brukarlab				
Teknologiutprøving				
Meistringsgruppe - Trøndelagsprosjektet				

5. ORGANISERING, ROLLER OG ANSVAR

Kommunestyret er eigar av prosjektet, Levekårutvalet er referansegruppe, og rådmannen er prosjektansvarleg. Kommunestyret er representert i styringsgruppa og prosjektgruppa. Brukarar og tilsette har sine representantar i prosjektgruppa.

Styringsgruppa har 3 faste møter årleg. Prosjektleiar rapporterer til styringsgruppa på overordna mål og milemæler i styringsdokumentet. Eventuelle endringar i prosjektet vert ført i endringslogg vedlagt styringsdokumentet.

Ordinær rapportering til rådmann månadleg og pr. tertial. Rådmann rapporterer til kommunestyret gjennom tertialrapportar og årsmelding.

Prosjektgruppa sender referat til styringsgruppa og Levekår.

6. BUDSJETT

Prosjektet skal driftast innanfor dei rammer som er gitt i budsjett og økonomiplan.

Driftsressursar skal nyttast i delprosjekta etter avtale med einingsleiar.

Der delprosjekt opnar for mogelegheit til å søkja om midlar eksternt, vil ein nytta høvet til det.

7. KOMMUNIKASJON OG INFORMASJON

Prosjektet er omfattande med fleire parallelle delprosjekt og mange involverte og interessentar. For å få god informasjonsflyt vil me definera tydelige informasjonskanalar internt i prosjektet.

Mål med kommunikasjon:

- Skapa forståing og engasjement for prosjektet.
- Informera om prosjekt og pågåande aktivitetar og delprosjekt.
- Skapa dialog med samarbeidspartar og interessentar.
- Synleggjera korleis Vaksdal kommune bur seg for framtidig utfordringar innan helse og omsorg.
- Opna for input og kontaktar med andre miljø for å skapa relasjonar som kan vera viktig for realisering av mål.

Prosjektgruppa vil utarbeide ein kommunikasjonsplan som skal brukast aktivt i heile prosjektperioden, og skal vere tema på alle prosjektmøte.

Kommunikasjonskanalar vert både eigne og andre kanalar. Kommunikasjon skjer gjennom møte/samlingar, e-post, «Skyttelen», nettside og facebook. Andre kanalar kan vera media, lokalt gjennom «Vaksdalsposten» og «Hordaland», og gjennom regionale og landsdekkande tidsskrift, aviser og eventuelt radio og TV-kanalar. Medverknad på konferansar, møter og samlingar er også viktige arenaer.

Møte i styringsgruppa 26. september 2016 - Referat

Tilstades: Evelyn Boge, Sigmund Simmenes, Magne Hestad, Tone Elin Mekki (HiB/senter for omsorgsforskning), Thomas Rønne Aar (IKTNH), Åse Elin Myking, Solrun Hauglum (PL), Mona Mekki (ref).
Forfall: Trine Grønbech

01/16 Val av leiar (V)

Vedtak: Evelyn Boge vart vald som leiar.

02/16 Gjennomgang av forprosjekt (O)

Rapport forprosjekt vart behandla i kommunestyre i juni og hovudprosjekt er vedtatt igangsatt. Organisering av prosjektet er vedtatt. Prosjektet har eit prosjektprogram med mange delprosjekt. Fleire av aktivitetane har vore i kommunen sine planar lenge og ein del aktivitetar er i gang. Av eksterne tilskot har kommunen hittil motteke ca. 1 million i kompetansemidlar frå Fylkesmannen til forprosjekt, kompetanse m.v. Prosjektet vil søkje om eksterne midlar og samarbeide med forskningsmiljø og leverandørar der det kan bidra til realisering av prosjektet.

03/16 Status pr. september 2016 (O)

Framdriftsplanen i forprosjektet er lagt til grunn i styringsdokumentet. Prosjektgruppa skal ha sitt fyrste møte i oktober. Spesielt for dette prosjektet er at det skal realiserast gjennom drift. Aktivitetane er endrings- og utviklingsarbeid som er sett saman til ein heilskap i eit program.

Ein del aktivitetar som pågår:

- Kontinuerleg kompetanseheving
- «Trøndelagsprosjektet»: Forskningsprosjekt knytt til brukarmedverknad for innbyggjarar med ulike diagnosar (psykiatri). Prosjektet skal prøve ut ulike verktøy /metodar for meistring (måte å samtale på, bruk av skjema o.l.). Fokus er på å meistre meir enn å ha fokus på det du ikkje meistar. Vaksdal kommune har med ein representant i prosjektet.
- Ressurssenter for demens : Demente er no samla på Vaksdal sjukeheim, og dei har direkte utgang til uteområde.
- Teknologiutprøving: Kommunen deltek i forskingsprosjekt saman med Karde AS. Vi skal prøve ut kvardagsteknologi (innan reinhald, matlaging, velvære, kommunikasjon) hos eldre innbyggjarar spesielt med tanke på universell utforming. Produkta vil bli tilgjengelege på «brukarlaben» på Helsehuset på Dale i etterkant.
- Kvardagsrehabilitering: Blir no innført som teneste. Kommunen jobbar med å få ein brukar til å dele erfaringane sine.
- Duschløyising: Vaksdal er ein av pilotkommune for firmaet AbleOn, som helt på å utvikle ein ny type framtidsretta dusj for pleie- og omsorgstenesta.

2016 - 2019

04/16 Styringsdokument med mandat (V)

Gjennomgang av styringsdokument med mandat, organisering, framdriftsplan, oppfølging og rapportering v/prosjektleder Solrun Hauglum.

Sak 4,5, 6 frå sakslista omhandlar innhald i styringsdokumentet og er samla i sak. 4 i referatet.

Følgjande blei kommentert:

- o Det bør lagast kompetanseplan
- o Aktiv medverknad og god informasjonsflyt
- o Vurdere organisering av helse og omsorgstenestene
- o Utvikling av området rundt ressursenteret

Det pågår arbeid med dette parallellt eller som del av prosjektet.

Styringsgruppa har tre ordinære møter pr år. Det vert kalla inn til ekstra møte ved behov.

Vedtak: Oppdatert styringsdokument er vedtatt.

05/16 Møteplan (V)

Vedtak: Prosjektleder utarbeider framlegg til møteplan som er samordna med rapporteringstidspunkt (tertial), møter i utval for levekår og ev andre relevante møter.

06/16 Eventuelt

Forslag frå HIB/Senter for omsorgsforskning til innsats som dei kan bringe inn i prosjektet:

1. Dei er med i KS «Helse og omsorg i plan» og skal skrive ei prosjektoppgåve. Dei vil gjerne ta med Vaksdal og prosjekt «Lev vel i Vaksdal» som case.
2. Nyskapingssenteret har eit prosjekt knytt til meir brukarstyring. Korleis jobbe med innovasjonsprosessar? Om det er ønske om det kan dei og yte inn i prosjektet.

Innspela vert følgd opp av prosjektleder.

IKTNH trekkjer fram det gode drivet i prosjektet.

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
24/2016	Levekårsutvalet	PS	07.11.2016

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Sølvi Legård	FE - 151	15/1109

TERTIALRAPPORT 2.TERTIAL 2016 - UTTALE FRÅ LEVEKÅRSUTVALET

Vedlegg:

TERTIALRAPPORT 2.TERTIAL 2016

Vaksdal kommune - rapport aksjer og obligasjoner - pr. 31.08.16

Vaksdal kommune - rapport gjeldsporteføljen - pr. 31.08.16

Tertialrapport 2.tertial 2016

Forvaltningsrevisjon Heimetenesta 2015 - Attendemelding til kommunestyre pr. 2 tertial 2016

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Saksopplysningar:

Viser til vedlagte saksframlegg m/vedlegg.

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
101/2016	Formannskap/plan- og økonomiutvalet	PS	31.10.2016
	Kommunestyret	PS	

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Truls Morten Kaland	FE - 151	15/1109

TERTIALRAPPORT 2.TERTIAL 2016

Vedlegg:

Tertialrapport 2.tertial 2016

Forvaltningsrevisjon Heimetenesta 2015 - Attendemelding til kommunestyre pr. 2 tertial 2016

Vaksdal kommune - rapport aksjer og obligasjoner - pr. 31.08.16

Vaksdal kommune - rapport gjeldsporteføljen - pr. 31.08.16

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Tertialrapport pr 2.tertial 2016 vert godkjent.

Det vert gjort følgjande budsjettendringar på driftsbudsjettet for 2016:

Budsjetterte renteutgifter vert redusert med 2 mill frå 7,7 mill til 5,7 mill. Budsjetterte skatteinntekter vert auka med 2 mill frå 95 mill til 97 mill.

Tenestekområde Helse og omsorg får auka ramme med 4 mill frå kr 122.814.877,- til kr 126.814.877,-.

Rådmannen får fullmakt til å innarbeide budsjettjusteringane.

Det vert gjort følgjande budsjettendringar på investeringsbudsjettet for 2016:

Auke i investeringsbudsjett: Utbetring pga muggsopp i Heradshuset, kr 400.000,-. Ombygging Vaksdalsgården, kr 200.000,-. Senterplassen, kr 220.000,-.

Finansiering: Reduksjon Investering skulebygg, kr 400.000,-. Reduksjon Branntiltak Vaksdal senter, kr 200.000,-. Reduksjon Andre møteplassar/grøntanlegg/nærmiljø, kr 220.000,-.

Saksopplysningar:

Rådmannen rapporterer til kommunestyret på vedteke budsjett og økonomiplan, gjennom tertialrapporter pr. april, pr. august og pr. desember gjennom årsrekneskap og årsmelding.

Driftsbudsjettet:

2016 er eit krevjande år for Vaksdal kommune der mange av dei store inntektene har vorte kraftig redusert frå tidlegare år. Vaksdal kommune er inne i ei omstilling, og i gjeldande økonomiplan er det vist til omfattande endringsbehov der einingane må redusere ressursbruken til dei gitte økonomiske rammene. Omstilling av tenesteapparatet og tilpassing til budsjetttrammer er krevjande, og innafor tenestekområde Helse og omsorg er det større avvik pr 2.tertial. Det er sett i verk tiltak som gjer at avviket pr 2.tertial ikkje auker fram mot 31.12, men det er likevel venta eit avvik her på 4 mill ved

årets slutt.

På inntektssida er det høgare skatteinngang enn budsjettert. Det er framleis god lokal og nasjonal skatteingang, og vi kan forvente at samla skatt og inntektsujvamnning vert om lag 4 mill høgare enn budsjettert. I tillegg er det noko meir i eigedomsskatt enn budsjettert. Lave renter medfører at det vert innsparing på renteutgifter i forhold til budsjett på om lag 2,7 mill.

Vi legg opp til at meirforbruk på einingane kan finansierast av meirinntekter frå skatt og innsparing på renteutgifter.

Investeringsbudsjettet:

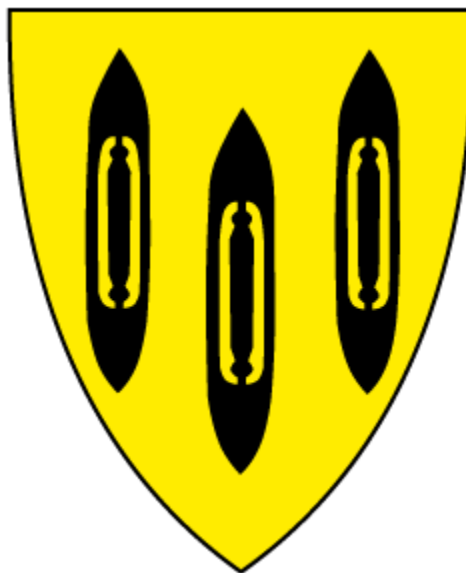
Pr 2.tertial er det ikkje nytta mykje på investeringsbudsjettet, spesielt er det nytta lite prosjekta innafor vassverk og avlaup.

På nokre av prosjekta er det trong for å omfordele budsjettmidler:

- Det er gjennomført målingar på fukt/soppsporar i 5.etasje på Heradshuset. Prøvane viser store utslag og kalkyle for utbetring er 0,4 mill. Det vert foreslått å omdisponere 0,4 mill frå prosjektet «Investeringar Skulebygg» for å dekke dette.
- Ombygging av Prestebustad (prosjekt «Ombygging Vaksdalsgarden 10») vert noko dyrare enn tidlegare antatt, og det vert foreslått å omdisponere 0,2 mill frå prosjekt «Branniltak Vaksdal senter».
- Det er behov å meir midler til prosjekt «Senterplassen». Det er her nytta 0,22 mill meir enn budsjett, og det vert foreslått å omdisponere 0,22 mill frå prosjekt «Andre møteplassar/grøntanlegg/nærmiljø».

Finansforvaltning:

Som ein del av tertialrapporten er også rapportering for finansforvaltninga. Bergen Capital Management (BCM) forvalter aktiva og passiva for Vaksdal kommune, og rapportar pr 2.tertial er vedlagt.

Finansrapport Vaksdal kommune

Langsiktige finansielle aktiva

Rapport pr. 2. tertial 2016 (1. januar – 31. august 2016)

Forbehold

Denne rapporten er utarbeidet av Bergen Capital Management AS (heretter BCM) i samsvar med forskrift om finansforvaltning og reglement for finansforvaltning vedtatt av kommunestyret i Vaksdal kommune. Rapporten baserer seg på kilder som vurderes som pålitelige, men BCM garanterer ikke at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig.

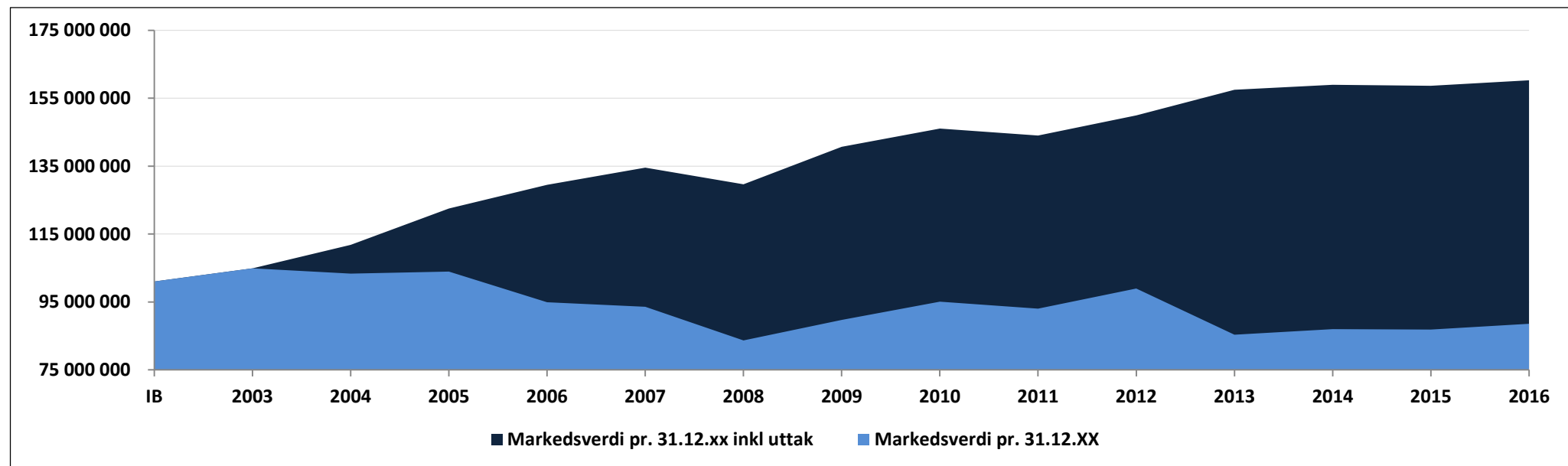
Uttalelsene i rapporten reflekterer oppfatninger på det tidspunkt rapporten ble utarbeidet, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten varsel. Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. BCM påtar seg intet ansvar for verken direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten.

Denne rapporten er kun ment å være til bruk for våre klienter, ikke for offentlig publikasjon eller distribusjon, men BCM tar dog ingen forbehold om klienters eventuelle offentliggjøring. Ansatte i BCM kan eie verdipapirer i selskaper som er omtalt i rapporten, og kan kjøpe eller selge slike verdipapirer. Rapporten er utarbeidet på et gitt tidspunkt, verdiendringene kan være store i verdipapirmarkedet slik at endelig avkastning og resultat på et eventuelt avviklingstidspunkt kan være vesentlig lavere eller høyere. Det er brukt beste anslag på gitte tidspunkt som markedskurser/markedspriser i rapporten. Ved årsavslutning er det benyttet ligningskurser fastsatt av Verdipapirforetakenes Forbund for aksjer, sertifikater og obligasjoner. Det er brukt tidsvektet avkastning i beregningene. Forvaltningshonorarer er medberegnet i avkastningstallene.

Historisk avkastning i porteføljer forvaltet av BCM er ingen garanti for fremtidig avkastning. Fremtidig avkastning vil blant annet avhenge av markedsutviklingen, forvalters dyktighet, porteføljens risiko, samt kostnader ved forvaltning. Avkastningen kan bli negativ som følge av kurstap og verdiendringer. Rapporten inneholder kun langsiktige finansielle aktiva som er forvaltet av BCM og rapporten er utarbeidet i henhold til krav i finansreglementets kapittel 14 og spesielt risikorammene skissert i kapittel 14.3. Ved reproduksjon eller annen bruk av rapporten bør rapporten i sin helhet vedlegges. Rapporten gir et øyeblikksbilde på rapporteringstidspunkt, slik at porteføljens sammensetning og risiko p.t. kan være høyere eller lavere.

Langsiktighet i verdipapirmarkedet gir gode resultater

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	UB
Markedsverdi pr. 01.01.XX	101 034 666	104 906 130	103 352 776	103 951 944	94 924 212	93 587 793	83 682 030	89 715 839	95 092 461	93 039 353	98 963 972	85 363 717	87 004 330	86 880 224	101 034 666
Resultat aksjer	255 579	2 927 666	8 485 902	4 802 285	2 072 215	-9 360 829	6 384 677	3 201 285	-4 588 558	1 620 603	4 691 731	-580 842	-810 640	-152 815	18 948 259
Resultat obligasjoner	3 615 885	3 988 980	2 213 266	2 169 983	2 991 366	4 455 066	4 649 132	2 175 337	2 535 450	4 304 016	2 858 015	2 045 901	517 153	1 771 238	40 290 787
Uttak (inkl. honorarer)	-	8 470 000	10 100 000	16 000 000	6 400 000	5 000 000	5 000 000	-	-	-	21 150 000	-175 052	-169 381	-82 476	71 692 591
Markedsverdi pr. 31.12.XX	104 906 130	103 352 776	103 951 944	94 924 212	93 587 793	83 682 030	89 715 839	95 092 461	93 039 353	98 963 972	85 363 717	87 004 330	86 880 224	88 581 123	88 581 123
Markedsverdi pr. 31.12.xx inkl uttak	104 906 130	111 822 776	122 521 944	129 494 212	134 557 793	129 652 030	140 685 839	146 062 461	144 009 353	149 933 972	157 483 717	158 949 278	158 655 291	160 273 714	160 273 714

Tabell og figur viser utvikling i porteføljens markedsverdi i kroner siden oppstart i 2003. Oppdatert pr. 31. august 2016. Forvaltningshonorar er medregnet.

Oppsummering etter 2. tertial 2016

AKTIVAKLASSE	MARKEDSVVERDI NOK	I PROSENT
Bankinnskudd	2 882 327	3,25 %
Sertifikat/obligasjoner	72 967 533	82,37 %
Aksjer	12 731 263	14,37 %
Totalt	88 581 123	100,00 %

TABELL 1: Fordeling på de ulike aktivaklassene i kroner og i prosent av samlet forvaltningskapital ved utløpet av rapporteringsperioden. Bankinnskudd inkluderer forfalte ikke innbetalte beløp.

AKTIVAKLASSE	I %	BENCHMARK	AVVIK
Sertifikat/obligasjoner	2,44 %	0,96 %	1,48 %
Aksjer	-1,08 %	2,05 %	-3,13 %
Totalt	1,86 %	1,12 %	0,74 %

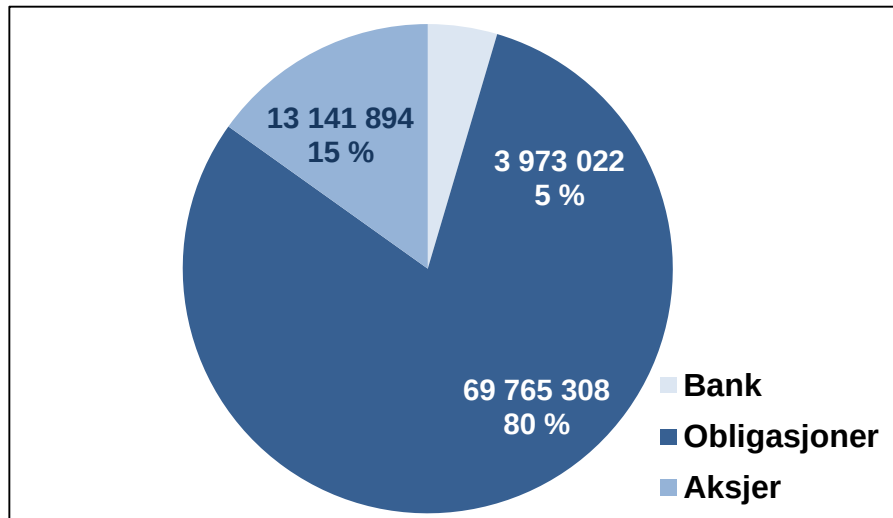
TABELL 2: Avkastning i prosent samlet og pr. aktivaklasse sammenlignet med benchmark ved utløpet av rapporteringsperioden. Avkastningssatsen inkluderer beregnede påløpte ikke kapitaliserte renter.

AKTIVAKLASSE	I KR.	BUDSJETT	AVVIK
Obligasjoner	1 771 238	666 667	1 104 571
Aksjer	-152 815	-	-152 815
Totalt	1 618 423	666 667	951 756

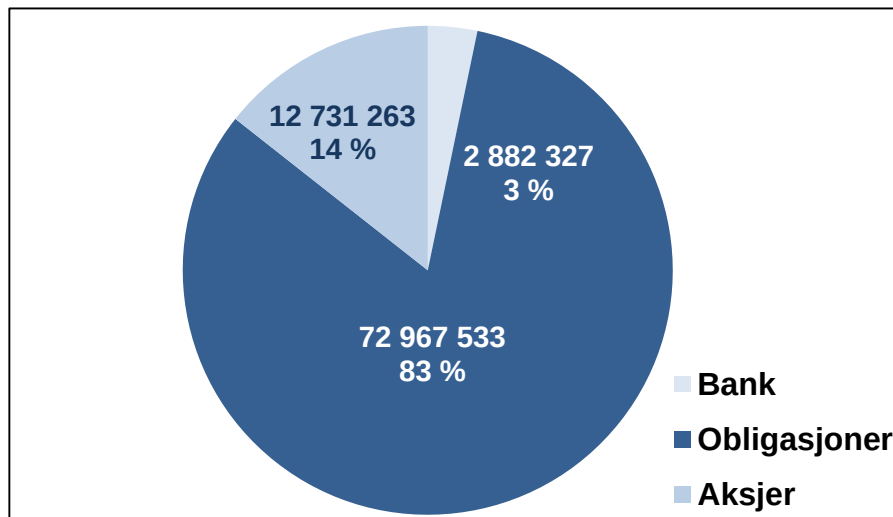
TABELL 3: Avkastning i kr. samlet og pr. aktivaklasse sammenlignet med budsjettert avkastning. Eventuelle avvik er forklart på side 7.

- Totalavkastning etter 2. tertial 2016 er på 1,86 %, dette er 0,74 prosentpoeng over "normalporteføljen". Aksjeporteføljen har levert – 1,08 %, 3,13 prosentpoeng under benchmark. Obligasjonsporteføljen har levert 2,44 %, 1,48 prosentpoeng over benchmark som er norske statsobligasjoner med 3 års durasjon. "Normalporteføljen" består av 15 % aksjer og 85 % obligasjoner.
- Midlene har vært plassert i rentebærende verdipapirer med kort durasjon og høy kredittkvalitet. Renterisikoen er dermed lav. Aksjeporteføljen har bestått av norske aksjer og egenkapitalbevis.
- Det vurderes å øke kredittrisiko og renterisiko i løpet av 2016 innenfor finansreglementets rammer for å oppnå en høyere forventet avkastning. Basert på kommunen sin strategi om langsiktighet rundt sine aksjeinvesteringer finner en det rett å følge nåværende strategi med nøytralvekt i aksjer, og bruker svingningene i markedet til å gjøre enkelte kjøp og salg.
- Avvik mot norske statsobligasjoner med 3 års durasjon, fordi obligasjonsporteføljen har lavere renterisiko og høyere kredittrisiko enn benchmark indeksen. Kursene på obligasjonene er i 2016 skrevet opp. Porteføljen består av obligasjoner i norske sparebanker som antas å ha lav tapsrisiko. Kursjustering i vil derfor alt annet like komme igjen som høyere eller lavere avkastning i neste periode.
- Det er oppstått avvik mot aksjebenchmark som er Oslo Børs (OBX), fordi Vaksdal kommune sin aksjeportefølje har en annen sammensetning. Oljeprisen har de siste årene falt fra USD 115 pr. fat til USD 45 pr. fat. Sektorer som seismikk, drilling og shipping har som følge av dette falt 60 til 80 %, avvik mot benchmark skyldes at deler av aksjeporteføljen har vært eksponert mot nevnte sektorer. Eksponering mot sektoren vil reduseres gradvis fremover. Ca. 10 % av porteføljen består av slik aksjer. Posisjoner innen denne sektoren avvikles løpende ved anledning.

Plassering av langsiktige finansielle aktiva

FIGUR 1: Allokering av langsiktige finansielle aktiva forvaltet av BCM pr. 31.12.15.

FIGUR 2: Allokering av langsiktige finansielle aktiva forvaltet av BCM pr. 31.08.16.

- Midlene er pr. 31.08.16 plassert i bankinnskudd, aksjer, egenkapitalbevis og direkte eide rentebærende verdipapir utstedt av norske forretnings- og sparebanker.
- Samlet aktivaportefølje pr. 31.12.15 var kr. 86 880 224. Midler under forvaltning er pr. 31.08.16 kr. 88 581 123. Det har ikke vært innskudd eller uttak fra finansporteføljen forvaltet av BCM i 2016.
- Durasjon i renteporteføljen er 0,09, hvilket innebærer at porteføljen har lav renterisiko (definert som kursrisiko) slik at obligasjonens markedsverdi i liten grad påvirkes av en generell renteøkning.
- Rentebetingelsene på verdipapirene i obligasjonsporteføljen er flytende, og er knyttet opp mot 3 måneders NIBOR
- Investeringene er gjort i børsnoterte verdipapir med god omsetning og andre papirer med tilsvarende god likviditet. Plasseringene kan gjøres disponible for kommunen i løpet av kort tid. Det er blitt tildelt utbytte aksjer i Sevan Drilling ASA, et selskap som for tiden er unotert.
- Ingen av obligasjonsutstederne eller verdipapirene i kredittporteføljen har lavere rating enn BBB-.
- Midlene er søkt plassert i henhold til kommunens etiske retningslinjer for finansielle investeringer.
- Porteføljen består av 14 ulike rentebærende papirer og 33 aksjer og egenkapitalbevis. Alle investeringene er gjort i norske kroner.
- Ingen enkeltplasseringer i rentebærende papirer utgjør mer enn NOK 8 millioner i pålydende verdi.
- 95 % av obligasjonene har BIS-vekt 20 %, 5 % har vekt 100 %.

Taktisk aktiva allokering – bruk av produktspekteret

Plassering	Minimum	Nøytral	Maksimum	Status	Vekt
Renteinstrument (obligasjoner, sertifikat, direkte innskudd, obligasjons- og pengemarkedsfond).	0 %	85 %	100 %	86 %	Nøytral
Egenkapitalinstrument og derivat (aksjer, egenkapitalbevis, aksjefond, aksjeindeksert obligasjonslån, opsjoner, forwards og futures).	0 %	15 %	20 %	14 %	Nøytral

TABELL 4: Allokering av langsiktige finansielle aktiva for Vaksdal kommune. Det skilles mellom rammer for bruk av renteinstrumenter og egenkapitalinstrumenter.

RENTEINSTRUMENT

A: I obligasjoner og sertifikat utstedt eller garantert av den norske stat. I obligasjoner og sertifikat utstedt av norske statsforetak underlagt lov om statsforetak av 30. august 1991. I obligasjoner og sertifikat utstedt av norske statsaksjeselskap underlagt lov om aksjeselskap av 4. juni 1976, jfr. 5418-3-18-5. I obligasjoner og sertifikat utstedt eller garantert av utenlandsk stat.

B: I obligasjoner og sertifikat utstedt eller garantert av norske eller utenlandske kommuner/ fylkeskommuner.

C: I bankinnskudd og i obligasjoner og sertifikat utstedt av DnB NOR og Nordea som kommunen har avtalefestet samarbeid med.

D: I bankinnskudd og i obligasjoner og sertifikat utstedt av banker som ikke er nevnt under punkt C. For forretnings- og sparebanker under dette punkt gjelder at de ved forrige årsskifte hadde tap på utlån mindre enn 2,5 prosent av brutto utlån.

E: I obligasjoner og sertifikat utstedt av kredittforetak som etter sine vedtekter bare yter lån mot pant i fast eiendom eller tilsvarende sikkerhet, dersom kredittforetaket ved forrige årsskifte hadde: 1) En forvaltningskapital på minst 3 mrd. 2) Tap på utlån mindre enn 1% av brutto utlån.

G: I pengefond og obligasjonsfond med like strenge krav til plasseringer som Vaksdal kommune selv har. For utenlandske penge- og obligasjonsfond forutsetter det en kredittrating tilsvarende A-kategorien hos S&P eller Moody's. Om det blir plassert midler i utenlandske papir, skal disse valutasikres.

H: Ved gjenkjøpsavtaler (repo-forretninger) i obligasjoner nevnt under pkt. A-E over.

I: I obligasjoner og sertifikat notert på Oslo Børs storlånsektorliste og som også inngår i noen av punktene over.

J: I ansvarlige lån utstedt av banker og kredittforetak nevnt under punkt C og E.

EGENKAPITALINSTRUMENT

K: Plassering i aksjefond, aksjeindekserte obligasjonslån.

L: Direkteplasseringer i aksjer og egenkapitalbevis notert i organisert marked. Minimum 20 aksjer/egenkapitalbevis. Maksimum 15 % i en enkelt aksje.

M: Plasseringer i derivat som sikringsinstrument for posisjon som kommunen har i samme underliggende papir.

Med langsiktig likviditet menes det likviditet som er skilt fra kommunen sine midler beregnet for driftsformål. Kommunen sin målsetning ved plassering av langsiktig likviditet er å optimalisere avkastningen innenfor et akseptabelt risikonivå.

Kommunen sin målsetting ved plassering av langsiktig likviditet er å optimalisere avkastningen innenfor et akseptabelt risikonivå.

FIGUR 3: Risikoklasser i henhold til finansreglement vedtatt i Vaksdal kommune. Klasse A antas å bære minst risiko, klasse M mest risikabel. Mulighet for avkastning øker med risiko.

Risiko i henhold til finansreglementet

Klasse	Beløp	Maks	Andel	Status
A	-	100 %	0,0 %	✓
B	-	100 %	0,0 %	✓
C	-	100 %	0,0 %	✓
D	71 967 158	100 %	81,2 %	✓
E	-	100 %	0,0 %	✓
G	-	100 %	0,0 %	✓
H	-	100 %	0,0 %	✓
I	-	100 %	0,0 %	✓
J	3 882 703	100 %	4,4 %	✓
K	-	20 %	0,0 %	✓
L	12 731 263	20 %	14,4 %	✓
M	-	20 %	0,0 %	✓

TABELL 5: Fordeling på de ulike risikoklassene i prosent av samlet forvaltningskapital og sammenlignet med rammene gitt i finansreglementet.

For å styre kredittrisiko er det satt grenser for plasseringer i de ulike risikoklassene. På rapporteringstidspunktet var kun risikoklasse D, J og L benyttet, og plasseringen av alle midler er innenfor de rammer som er satt. Ved bruk av risikoklassene er det lagt vekt på avkastning, risiko, risikospredning og likviditet. Risikoklasse A og B er ikke brukt, da plasseringer i risikoklasse C og D (bankobligasjoner i norske banker, lik prioritert ved konkurs som bankinnskudd over 2 millioner) antas å ha lav risiko og god likviditet, samtidig som forventet avkastning er høyere enn i risikoklasse A og B. Risikoklasse L er direkteide aksjer og egenkapitalbevis notert på Oslo Børs, med god spredning både med hensyn på antall aksjer og sektor.

FIGUR 4: Kommentarer til risikofordelingen i porteføljen

Klasse	Største posisjon	Maks	Andel	Status
A	-	100 %	0,0 %	✓
B	-	100 %	0,0 %	✓
C	-	100 %	0,0 %	✓
D	8 058 222	10 %	9,1 %	✓
E	-	10 %	0,0 %	✓
G	-		0,0 %	✓
H	-	10 %	0,0 %	✓
I	-	5 %	0,0 %	✓
J	3 882 703	5 %	4,4 %	✓
K	-		0,0 %	✓
L	1 121 514	15 %	8,8 %	✓
M	-	100 %	0,0 %	✓

TABELL 6: Ramme for plassering pr. debitor regnet av samlet forvaltningskapital og sammenlignet med rammene gitt i reglementet. Risikoklasse L er i % av aksjeporteføljen.

For å redusere den bedriftsspesifikke risikoen i investeringsporteføljen og sikre en god diversifisering er det satt rammer for maksimal plassering pr. debitor. Den største aksjeposisjonen er i Telenor, og utgjør 9 prosent av aksjeporteføljen. I obligasjonsporteføljen er det en senior bankobligasjon i Sandnes Sparebank som utgjør den største debitoren i porteføljen, dette utgjør 9 prosent av totale midler til forvaltning av BCM. Det er kun risikoklasse D, J og L som er benyttet, og plasseringen av alle midler er innenfor de rammer som er satt i finansreglementet.

FIGUR 5: Kommentarer til debitorfordelingen i porteføljen

Avkastning etter 2. tertial 2016 sammenlignet med referanseindeks

Aktivaklasse	Benchmark	Resultat i kr.	Resultat i %.	Benchmark	Avvik
Obligasjoner	Statsobligasjonsindeks 3 år (ST4X)	1 771 238	2,44 %	0,96 %	1,48 %
Aksjer	Norske aksjer (OBX)	-152 815	-1,08 %	2,05 %	-3,13 %
TOTALAVKASTNING	NORMALPORTEFØLJEN	1 618 423	1,86 %	1,12 %	0,74 %

TABELL 7: Avkastning etter 2. tertial 2016 for Vaksdal kommune, samlet og pr. aktivaklasse i kr. og prosent målt mot referanseindekser. "Normalporteføljen" består av 15 prosent aksjer og 85 % obligasjoner som har vært aktivaforordelingen i finansporteføljen forvaltet av BCM.

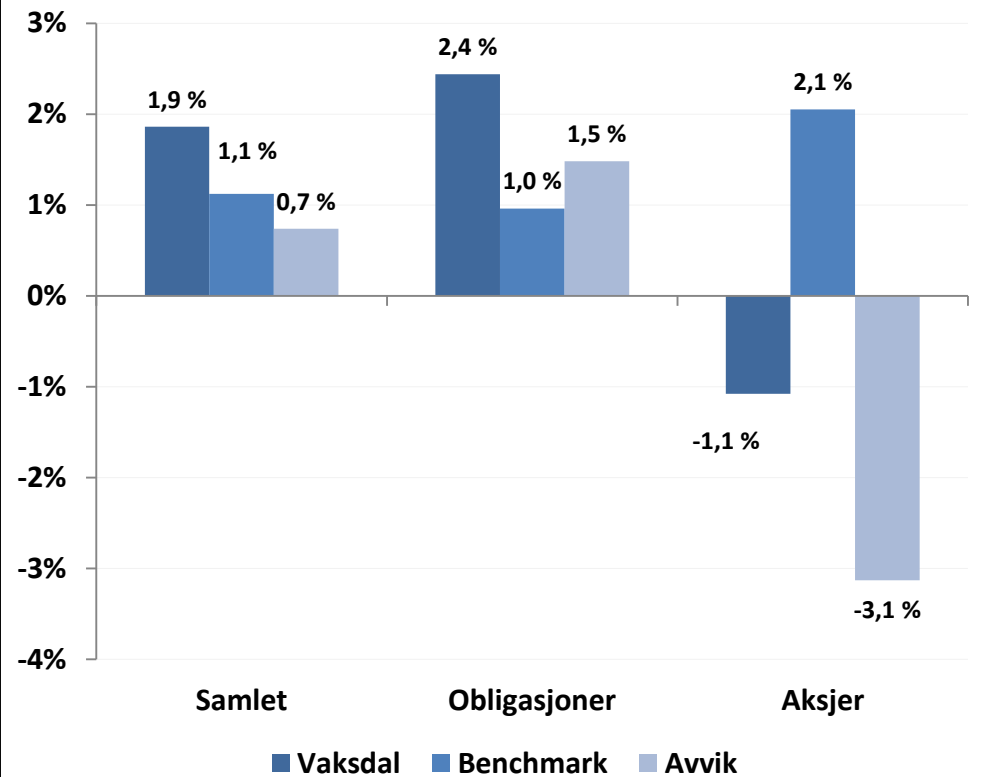
AVKASTNING MOT BUDSJETT:

Vaksdal kommune har i 2016 budsjettert med kr. 1 000 000 i avkastning på porteføljen forvaltet av BCM. Resultatet etter 2. tertial 2016 er kr. 1 618 423, fordelt på aksjer og egenkapitalbevis med - kr. 152 815 og obligasjoner med kr. 1 771 238.

AVKASTNING MOT BENCHMARK:

Obligasjonsporteføljen har levert 1,48 % - poeng over benchmark. Differansen skyldes at porteføljen har lavere renterisiko og høyere kredittrisiko enn benchmark. De lange rentene er falt til historisk lave nivåer, forvalter har vurdert det som for risikabelt å ligge med høy renterisiko i porteføljen, dvs. for lang durasjon. Det vurderes fortløpende å øke porteføljens renterisiko, slik at den blir mer lik totalporteføljens benchmark (3 års stat) gjennom kjøp av obligasjoner med lenger løpetid. Dette vil bli aktuelt når man får et skifte i avkastningskurven. Aksjeporteføljen har levert 3,13 prosentpoeng under benchmark. Porteføljen består av norske aksjer og egenkapitalbevis, og har dermed en noe avvikende sammensetning enn en benchmark bestående som er Oslo Børs fondsindeks. Det er oppstått avvik mot aksjebenchmark som er Oslo Børs (OBX), fordi Vaksdal kommune sin aksjeportefølje har en annen sammensetning. Oljeprisen har de siste årene falt fra USD 115 pr. fat til USD 45 pr. fat. Sektorer som olje, seismikk, drilling og shipping har som følge av dette falt 60 til 80 %, avvik mot benchmark skyldes at deler av aksjeporteføljen har vært eksponert mot nevnte sektorer. Eksponering mot sektoren vil reduseres gradvis fremover. Ca. 10 % av porteføljen består av slik aksjer.

FIGUR 4: Kommentarer til avkastning i 2016 mot budsjett og benchmark for langsiktige finansielle aktiva forvaltet av BCM .

FIGUR 5: Tidsvektet avkastning Vaksdal kommune i 2016 sammenlignet med referanseindeks pr. aktivaklasse og samlet for langsiktige finansielle aktiva.

Vurderinger og kommentarer

AKTIVAFORDELING OG STRATEGI CERTIFIKAT, OBLIGASJONER OG AKSJER

Ved utgangen av 2. tertial 2016 var porteføljen allokert med 3,25 prosent i bank, 82,37 prosent i obligasjoner og 14,37 prosent i aksjer og egenkapitalbevis.

De lange swaprentene holder seg historisk lavt. BCM fastholder sin strategi om plassering av majoriteten av porteføljen i obligasjoner med flytende rente (FRN obligasjoner), dvs. knyttet til 3 mnd NIBOR og regulering hver 3 mnd. I påvente av oppgang i renten er påslaget i renten i forhold til NIBOR tilfredsstillende, samtidig som kjøp av fastrenteobligasjoner fremdeles anses som risikofyllt ved en eventuell renteoppgang. Dette betyr at porteføljen fremover høyst sannsynlig vil bestå av FRN obligasjoner. I tråd med en "normalisering" av kapitalmarkedene, vil BCM søke å legge en større andel over i obligasjoner med høyere kredittpåslag, innenfor rammen av kommunens finansreglement, for å oppnå en høyere forventet avkastning over tid. BCM vil holde på sin strategi med relativt liten turnover i porteføljen.

Aksjer og egenkapitalbevis har etter 2. tertial gitt -1,08 % i avkastning. Porteføljen er investert i selskaper notert på Oslo børs, der 60 % av kapitalen er investert i selskapene notert på OBX. Verdsettelsen av norske aksjer vurderes å være på et moderat nivå, pris / bok på 1,4 og pris / fortjeneste på 15. Basert på kommunen sin strategi om langsiktighet rundt sine aksjeinvesteringer finner en det rett å følge en strategi med nøytralvekt og bruker svingningene i markedet til å gjøre noen kjøp og salg. Mindre selskaper innen oljeservice, seismikk, shipping og offshore vil bli solgt ut ved anledning.

ENDRING I RISIKOEKSPONERING OG VURDERING AV RISIKO

Kredittrisikoen er styrt gjennom å klassifisere kredittrisikoen i risikoklasser. Midlene er plassert innenfor rammene i forvaltningsreglementet. Det er ikke valutarisiko. Porteføljen består av 14 obligasjoner og 33 aksjer. Investeringene er gjort i verdipapir notert på Oslo Børs, eller med tilsvarende god omsetning. Likviditetsrisikoen er lav, og investeringen kan omgjøres til kontanter i løpet av kort tid. Porteføljen er stresstestet, det potensielle tapet vurderes som akseptabelt i forhold til kommunenes risikobærende evne.

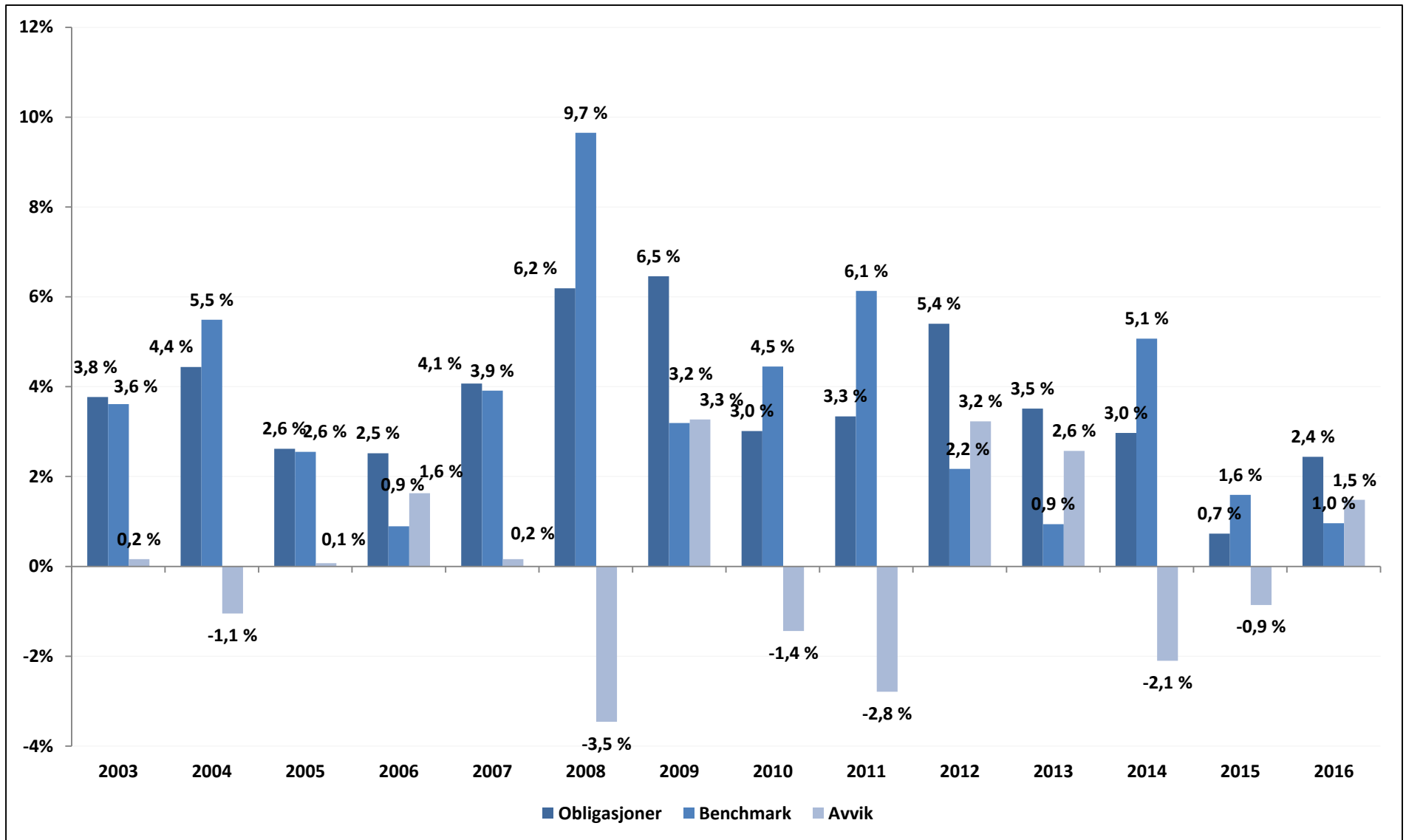
AVVIK FRA FINANSREGLEMENTET

I finansporteføljen forvaltet av Bergen Capital Management AS er det ingen avvik fra finansreglementet som ble vedtatt i Vaksdal kommunestyre 30. september 2014.

MARKEDSKOMMENTAR

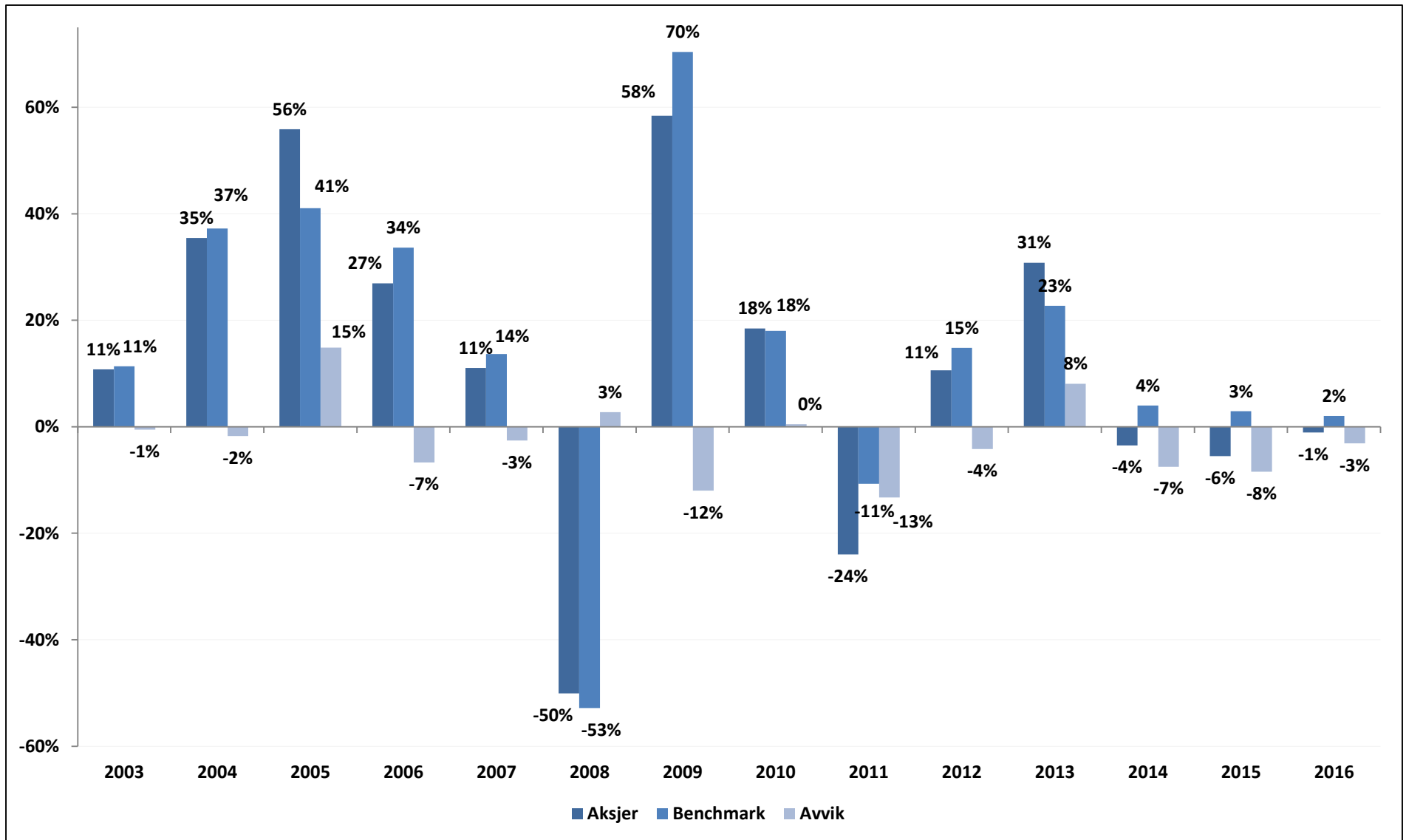
Veksten i verdensøkonomien er fortsatt moderat og usikkerheten om utviklingen fremover er stor, særlig i euroområdet og Kina. Usikkerhet rundt oljepris, utvikling i Kina, rentehevinger i USA og Storbritannias uttreden av EU skaper tidvis store bevegelser i aksje- og rentemarkedet. Globalt har vi hatt svakt positive børser i 2016, men utviklingen har vært volatil. Her hjemme har Oslo Børs ved utgangen av august 2016 steget med 2 %. Det er god vekst i innenlandsk etterspørsel i industrialiserte land, men svakere utvikling i fremvoksende økonomier tynger eksportsektoren i mange industriland. Den pågående overgangen til en mer konsumdrevet vekst i Kina bidrar til lavere etterspørsel etter råvarer. Styringsrentene er nær null i mange land, og markedsaktørens forventninger til styringsrentene fremover er lave. Her hjemme går vi en usikker tid i møte på grunn av stabiliseringen av olje- og råvareprisene på lave nivåer. Virkningene på norsk økonomi av fallet i oljeprisen og nedgangen i oljeinvesteringene kommer gradvis sterkere til syne, og vil påvirke og legge forutsetninger for norsk økonomi i tiden som kommer. Hovedstyret i Norges Bank vedtok på sitt møte 23. juni å holde styringsrenten uendret på 0,50 %. Slik hovedstyret nå vurderer utsiktene, kan styringsrenten bli satt ytterligere ned i september. Isolert sett er det mye som taler for videre rentekutt, men usikkerheten rundt virkningene av pengepolitikken, boligpriser og gjeldsutvikling taler for å gå varsomt frem i rentesettingen. Anslagene i den siste rapporten fra Norges Bank tilsier en styringsrente som avtar til om lag ¼ prosent ved utgangen av 2016. Mot slutten av prognoseperioden i 2019 anslås styringsrenten å øke til nær ¾ prosent. Ny informasjon om aktiviteten i norsk økonomi indikerer at veksten har vært litt svakere enn ventet og at utsiktene fremover er noe svekket. Dette veier opp for at det lave rentenivået bidrar til å holde boligpriser og gjeldsvekst oppe. Hovedstyret i Norges Bank har som utgangspunkt for sin vurdering av pengepolitikken, at renten settes med sikte på at inflasjonen skal være nær 2,50 prosent. Underliggende inflasjon har den siste tiden vært på nivåer nært og over målet slik at det er en viss risiko for at renteøkningene kan komme raskere enn det som markedet og Norges Bank legger til grunn. De korte pengemarkedsrenten har falt videre og nærmer seg 1 prosent, som gir en flytende kortsiktig lånerente for norske kommuner på mellom 1,05 – 1,25 prosent etter kredittpåslag. Kredittpåslaget for norske kommuner på lengre lån er redusert den siste måneden. Lave styringsrenter og markedsrenter globalt taler for at kommunen kan låne til flytende renter under 2,00 prosent i hele den kommende fire års perioden. Det er et viktig poeng at de lave rentene avspeiler lave vekstmuligheter og lav forventet inflasjon i årene som kommer. Med andre ord indikerer rentene at vi nasjonalt og globalt har en utfordrende økonomisk periode i vente. For Norge sin del kan svekket vekst og aktivitet føre til lavere lønnsvekst, lavere oljeinvesteringer, økt arbeidsledighet og fall i boligpriser dersom nedturen vedvarer. Momenter som vil gi utfordringer for kommuneøkonomien i tiden som kommer. De største risikofaktoren for norsk økonomi er økende arbeidsledighet og at privatkonsumet svikter.

Historisk avkastningsresultat obligasjoner og sertifikat

FIGUR 6: Tidsvektet avkastning obligasjoner forvaltet av BCM i perioden 2003 - 2016 sammenlignet med referanseindeks (norske statsobligasjoner med 3 års durasjon).

Historisk avkastningsresultat aksjer og egenkapitalbevis

FIGUR 7: Tidsvektet avkastning aksjer og egenkapitalbevis forvaltet av BCM i perioden 2003 - 2016 sammenlignet med norske aksjer (OBX).

Ord og uttrykk brukt i finansreglement og finansrapport

Aksje

Eierandel i aksjeselskap. Aksjeeierne er ikke personlig ansvarlige for selskapets forpliktelser. Alle aksjer (av samme klasse) gir lik rett i selskapet. Gjennom generalforsamlingen utøver Aksjeeierne den øverste myndighet i aksjeselskapet. Se også egenkapitalbevis.

Aksjeforvaltning

Styring og oppfølging av en portefølje av aksjer (eller andre egenkapitalinstrumenter).

Aktivklasser

Ulike typer verdipapirer, som for eksempel aksjer og obligasjoner.

Basispunkt

Et basispunkt er ett hundredels prosentpoeng. Denne måleenheten brukes særlig til å angi kostnader og avkastningsforskjeller i kapitalforvaltning.

BIS vekt (Bank of International Settlement)

Bank of international settlements (BIS) har satt opp retningslinjer for hvordan man skal risikovekte en låntager. Skalen går fra 0 til 1, hvor 0 er lavest. Staten er vektet 0, mens kommuner og banker er vektet 0,2. Industriselskaper er vektet 1. Vektingen innebærer at man kan låne ut 5 ganger så mye penger til en kommune som til industriselskaper for å oppnå samme kredittrisiko. BIS-vektingen påvirker blant annet Kommunalbankens kapitaldekning, og derigjennom størrelsen på bankens ansvarlige kapital.

Benchmark

Sammenligningsgrunnlag. I rentemarkedet benyttes ofte renten på statspapirer som benchmark, mens ledende aksjeindekser benyttes som benchmark i aksjemarkedet.

D-lånsrenten

Rente på overnatten-lån i Norges Bank.

Deflasjon

Vedvarende fall i det generelle prisnivået (se inflasjon).

Derivat

En finansiell kontrakt hvor verdien avhenger av verdien til en underliggende variabel på et fremtidig tidspunkt. Priser på finansielle aktiva, råvarer osv. benyttes ofte som underliggende variabel. Opsjoner og terminkontrakter er eksempler på derivater.

Durasjon

Durasjonen til en fastrenteobligasjon er den tid det i gjennomsnitt tar før alle kontantstrømmer (rentekuponger og hovedstol) forfaller til betaling. Durasjonen (egentlig modifisert durasjon) gir i tillegg uttrykk for hvor følsom verdien av obligasjonen er for endringer i rentenivået, og forteller hvor mange prosent verdien av obligasjonen vil gå ned med dersom markedsrentene stiger med ett prosentpoeng. Lang durasjon betyr at obligasjonsverdien er svært følsom for renteendringer.

Effektiv rente

Avkastningen (årlig rente) man vil oppnå ved å investere i et rentepapir til dagens kurs og sitte på det til forfall. Kalles også yield.

Egenkapitalinstrumenter

Aktivklasse som i hovedsak omfatter (fysiske) aksjer, aksjefuturekontrakter og opsjoner knyttet til aksjeverdier.

Egenkapitalbevis

Verdipapir som ligner på en aksje, men som skiller seg med hensyn til eierrett til selskapsformuen og innflytelse i selskapets organer. Egenkapitalbevis kan utstedes av sparebanker, kredittforeninger og gjensidige forsikringsselskaper for å tiltrekke seg ny kapital.

Emisjon

Innhenting av kapital ved utstedelse av verdipapirer. Ved en aksjeemisjon blir det utstedende aksjeselskapet tilført ny egenkapital, mens ved utstedelse av obligasjons- og sertifikatlån blir utsteder tilført ny fremmedkapital.

ESB

Den europeiske sentralbanken, lokalisert i Frankfurt, som fra 1. januar 1999 har hatt ansvaret for å utforme og gjennomføre pengepolitikken innenfor den monetære unionen i EU.

Fastrenteobligasjon

Obligasjon som gir samme nominelle rente i hele løpetiden.

Finansieringsforetak

Samlebetegnelse for finansieringsselskaper og kredittforetak.

Finansieringsselskap

Selskap som har konsesjon til å drive finansieringsvirksomhet, men ikke er bank, forsikringsselskap eller låneformidlingsforetak. I motsetning til kredittforetak er finansieringsselskap ikke obligasjonsutstedende.

Finansinstitusjoner

Selskap, foretak eller annen institusjon som driver finansieringsvirksomhet, med unntak av offentlige kredittinstitusjoner og fond, verdipapirfond, verdipapirforetak. Finansinstitusjon er en samlebetegnelse for banker, finansieringsforetak og forsikringsselskaper.

Finanstilsynet

Finanstilsynet fører tilsyn med finansinstitusjoner, institusjonene i verdipapirmarkedet, pensjonskasser, revisorer, regnskapsførere, eiendomsめglere og inkassoselskaper.

F-innskudd

Bankenes innskudd i Norges Bank til fast rente og løpetid.

Float

Floatperiode: Perioden fra det tidspunkt betalers konto belastes et beløp til det tidspunktet mottakers konto godskrives det samme beløp. Floatinntekt: Avkastningen den betalingsformidlende institusjon har av floatbeløpet i floatperioden.

F-lån

Bankenes lån i Norges Bank til fast rente og løpetid.

Foliorenten

Renten bankene får på sine innskudd fra en dag til den neste i Norges Bank. Foliorenten er det viktigste virkemiddelet i pengepolitikken.

Forvaltningskapital

Den samlede verdien av midlene en finansinstitusjon har til forvaltning. Forvaltningskapitalen tilsvarer balansesummen. Forkortelsen GFK benyttes for gjennomsnittlig forvaltningskapital.

FRA-rente

Forward Rate Agreement. Fremtidig renteavtale. Avtale mellom to parter om å fastlåse rentesatsen på et fremtidig innlån eller utlån for en gitt periode.

Gjenkjøpsavtale

Salg av verdipapirer der man samtidig gjør en avtale om å kjøpe papirene tilbake på et senere tidspunkt til en avtalt pris.

Hybridkapital

Som andre bedrifter er bankene finansiert ved egenkapital og lån. Hybridkapital er en mellomting mellom egenkapital og lån. Hybridkapital er egenkapital i dårlige tider, og lån i gode. Avkastningen til hybridkapitalen er en rente, på samme måte som andre obligasjoner, med fast eller flytende rente. Det gjør at avkastningen på hybridkapital er trygg og forutsigbar, på samme måte som annen gjeld. Egenkapitalen får derimot utbytte, som varierer fra år til år. Hvis en bank taper mye penger, går det utover egenkapitalen. Men hybridkapitalen skal også skrives ned i samme takt som denne. På samme måte; hvis en bank går så dårlig at den ikke har lov til å betale utbytte til egenkapitalen, skal den heller ikke betale renter på hybridkapitalen.

Ord og uttrykk brukt i finansreglement og finansrapport

IMM-dager

Vanlig brukte forfallsdager for standardiserte pengemarkedsprodukter (forkortelsen står for International Money Market).

Implisitt volatilitet

Forventet fremtidig volatilitet utledet fra opsjonspriser.

Indeks

En veiet sum av økonomiske/finansielle størrelser. Indekser benyttes til å si noe om utviklingen over tid. Konsumprisindekser og aksjeindekser er eksempler på hyppig benyttede indekser.

Inflasjon

Vedvarende vekst i det generelle prisnivået. Inflasjonen måles vanligvis ved veksten i konsumprisindeksen (KPI).

Intervensjoner

Norges Banks kjøp og salg av utenlandsk valuta med sikte på å påvirke valutakursen.

Kapitaldekning

Et forholdstall som sier noe om soliditeten til finansinstitusjoner og verdipapirforetak. Det er spesielle regler for hvordan kapitaldekningen skal beregnes. Se Finanstilsynets nettsider om kapitaldekning.

Konkurrensekursindeksen (KKI)

Indeks som viser verdien av norske kroner målt mot et veid gjennomsnitt av valutaene til 25 av Norges viktigste handelspartnere. Stigende indeksverdi betyr svakere kronekurs.

Korrelasjon

Korrelasjonen mellom to variable beskriver graden av samvariasjon. Dersom korrelasjonen er lik 1 beveger de to variablene seg alltid helt i takt. Dersom det er null korrelasjon, beveger de seg helt uavhengig av hverandre.

KPI

Konsumprisindeks. Indeks som måler veksten i konsumprisene (se inflasjon).

KPI-JAE

Et mål på veksten i konsumprisene justert for avgiftsendringer og uten energivarer. KPI-JAE er et mål på den underliggende prisstigningen.

Kredittforetak

Foretak som i hovedsak finansierer sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av obligasjoner.

Kredittindikatorer (K2, K3)

Månedlige indikatorer for kreditt til publikum (kommuneforvaltning, ikke-finansielle foretak og husholdninger). De viktigste indikatorer omfatter henholdsvis publikums bruttogjeld til innenlandske kreditorer (K2) og til alle kreditorer, dvs. inkludert utlandet, (K3).

Kredittinstitusjon

Foretak som mottar innskudd eller andre tilbakebetalingspliktige midler og yter lån for egen regning.

Kredittrisiko

Risiko for at motpart ikke oppfyller sine forpliktelser. I et låneforhold består kredittrisikoen i at låntager ikke oppfyller låneavtalen.

Likviditetspremie

Ulike verdipapirer er mer eller mindre lett omsettelige. For eksempel omsettes det i de fleste land statsobligasjoner for store beløp hver dag, mens det for enkelte obligasjoner utstedt av private selskaper kan være vanskelig å finne en kjøper eller selger om en ønsker å foreta en handel. Papirer som det vanskelig å få solgt har gjerne litt høyere avkastning på grunn av det. Denne meravkastningen kalles en likviditetspremie.

Likviditetsrisiko (for finansinstitusjoner)

Risiko for økte kostnader som følge av at en motpart ikke gjør opp sin forpliktelse til rett tid. Risikoen skyldes at finansinstitusjonene, og spesielt bankene, i stor grad finansierer en forholdsvis langsiktig utlånsportefølje med kortsiktige innskudd eller innlånning.

Likviditetsrisiko (i finansielle markeder)

Risikoen for å oppnå en dårlig pris fordi antallet aktuelle kjøpere/selgere i markedet er lite. OBX er de 25 mest likvide aksjene på Oslo børs. OB Match er øvrige aksjer med minimum 10 handler pr. dag. OB Standard er aksjer med mindre enn 10 handler pr. dag.

M2

Pengeholdende sektors (publikum og andre finansielle foretak enn banker og statlige låneinstitutter) beholdning av sedler og mynt, ubundne bankinnskudd og banksertifikater. M2 betegnes som det brede pengemengdebegrepet. Se også pengemengden.

Markedskapitaliseringsvekter

Markedskapitaliseringsvekter er vekter som svarer til den andel hvert aktivum eller aktivaklasse eller land/region har av total markedsverdi innenfor et definert univers. For Petroleumsfondet brukes slike vekter til å bestemme hvor stor andel hvert lands aksjeindeks skal ha i totalindeksen for en region.

Markedsrisiko

Risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av prisfluktuasjoner i finansielle markeder.

Meravkastning, mindreavkastning

Se differanseavkastning.

Nominell rente

Pålydende rente på en finansiell fordring. Se også realrente.

Nullkuponobligasjon

En obligasjon uten rentebetalinger. Nullkuponobligasjoner legges ut til underkurs, dvs. til en kurs lavere enn pålydende verdi, og løses inn til pålydende verdi ved forfall.

Obligasjon

Standardisert omsettelig lån med opprinnelig løpetid på minst ett år. Betingelsene ved et obligasjonslån, slik som løpetid, rente, renteutbetalingsdatoer og eventuelle rentereguleringsbestemmelser, avtales ved utstedelsen av lånet.

Operasjonell risiko

Risiko knyttet til faren for forstyrrelser og avbrudd av driftsmessig art, for eksempel brudd på prosedyrer, feil i IT-systemer eller maskinvarer, regelbrudd, bedragerier, brann og terrorangrep.

Oppgjørslisiko

Risiko for tap og likviditetsproblemer i forbindelse med avregnings- og oppgjørsfunksjonene. Oppgjørslisiko omfatter kredittrisiko, likviditetsrisiko, juridisk risiko og operasjonell risiko. Ved betalingsformidling blir transaksjoner generert av kunder og de resulterende eksponeringer vil ikke være resultat av eksplisitte kredittvurderinger. Risikoen som oppstår i et betalingssystem.

Opsjon

Man skiller mellom to typer opsjoner, kjøpsopsjoner og salgsopsjoner. En kjøpsopsjon (salgsopsjon) er en rett, men ikke plikt til å kjøpe (selge) et underliggende aktivum til en på forhånd avtalt pris. Mulige underliggende aktiva er aksjer, valuta m.m.

Pengemarkedsfond

Pengefond eller sameie som tar i mot penger fra publikum og investerer dem videre i kortsiktige verdipapirer.

Pengemengden

Pengeholdende sektors beholdning av sedler og mynt, bankinnskudd og andre finansielle instrumenter som inngår i ulike pengemengdebegreper (se også M2). Pengeholdende sektor består av publikum (kommuneforvaltningen, ikke-finansielle foretak og husholdninger) samt andre finansielle foretak enn banker og statlige låneinstitutter. (Merk at det gjelder andre definisjoner for basispengemengden).

Ord og uttrykk brukt i finansreglement og finansrapport

Pengeoppgjøret

Pengedelen av verdipapiroppgjøret.

Pengepolitikk

Myndighetens styring av renter og likviditet i markedet for norske kroner. Det viktigste virkemiddelet i pengepolitikken er renten på bankenes innskudd i Norges Bank (foliorenten).

Portefølje

Brukes om samlet mengde av de verdipapirer som et fond blir investert i. Petroleumsfondets portefølje består blant annet av aksjer, aksjefuturekontrakter, obligasjoner, pengemarkedsplasseringer, rentefuturekontrakter og valutaterminkontrakter.

Realrente

Realrenten er nominell rente korrigert for prisstigning (inflasjon).

Referanseportefølje

En referanseportefølje er en tenkt portefølje med en bestemt sammensetning av verdipapirer (obligasjonsindeks eller aksjeindeks) som en forvalter resultatmåles i forhold til. Referanseporteføljen representerer en nøytral investeringsstrategi.

Rentebærende instrumenter

Finansielle kontrakter der avkastningen er knyttet til en avtalt rente av en pålydende verdi. Et eksempel er obligasjoner.

Renteforvaltning

Styring og oppfølging av en portefølje av rentebærende instrumenter.

Rentefølsomhet

Sier noe om hvor mye kursen på et rentefond endres ved renteendring på ett prosentpoeng i pengemarkedet.

Rentemargin

Differansen mellom (en banks) utlåns- og innskuddsrente.

Rentepapirer

Fellesbetegnelse for obligasjoner, sertifikater og statskassveksler.

Renterisiko

Risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktuasjoner i renten.

Risikopremie

Den ekstra avkastningen en investor forventes å oppnå ved en risikabel investering i forhold til en risikofri investering. Investeringer i statlige rentepapirer benyttes vanligvis som det risikofrie sammenligningsgrunnlaget, selv om ingen investeringer er helt uten risiko.

Sertifikat

Standardisert omsettelig lån med løpetid på inntil 12 måneder (ett år). Se også obligasjon.

Short-salg

I mange markeder er det tillatt å avtale salg av verdipapirer man ikke eier. På avtalt leveringsdato må imidlertid selgeren ha papiret, enten etter å ha kjøpt det eller vanligere ved å ha lånt det av en tredjepart. Short-salg kan være lønnsomt dersom man venter at prisen på verdipapiret skal synke før man må kjøpe det.

Spread

Brukes generelt om forskjellen mellom to priser. I obligasjonsmarkedet brukes spread om forskjellen mellom salgs- og kjøpskurs på en obligasjon. Ved omsetning av obligasjoner tar ikke meglerne direkte betalt for sine tjenester, men stiller i stedet kurser for kjøp og salg.

Standardavvik

Standardavvik er et mål som viser hvor mye verdien av en variabel kan ventes å svinge. For en konstant verdi vil standardavviket være lik 0. Høyere standardavvik betyr større svingninger.

Statskassveksel

Et standardisert omsettelig lån utstedt av den norske stat med løpetid under ett år og ingen rentebetalinger. Se også nullkuponobligasjon.

Styringsrente

Sentralbankens sentrale rente i utøvelsen av pengepolitikken. I Norge er dette foliorenten.

Støttekjøp

En sentralbanks kjøp av en valuta for å øke prisen/kursen på valutaen (se intervensjoner).

Swap

Avtale mellom to parter om å bytte fremtidige kontantstrømmer. For eksempel kan den ene parten betale den andre flytende rente, mens den selv mottar fast rente.

Taktisk aktivaallokering

Å velge andre aktiva- eller markedssammensetninger enn i referanseporteføljen med sikte på å oppnå høyere avkastning.

Terminkontrakter

Kontrakter om kjøp eller salg av aktiva på et fremtidig tidspunkt og til en bestemt pris. Petroleumsfondet kjøper og selger valuta på termin, for å unngå valutakursrisiko i forhold til referanseporteføljens valutassammensetning.

Terminrenter

Terminrenter er renter som løper mellom to fremtidige tidspunkter. Terminrentene kan under visse forutsetninger gi uttrykk for markedets forventninger om fremtidig rentenivå.

Valutakurs

Prisen på et lands valuta målt mot andre lands valuta, for eksempel norske kroner per euro.

Valutaopsjoner

En rett, men ikke plikt, til å kjøpe eller selge et bestemt beløp valuta til en på forhånd avtalt valutakurs.

Valutareserver

Norges Banks beholdninger av finansielle aktiva i utenlandsk valuta som skal kunne benyttes i gjennomføringen av pengepolitikken. Norges Bank forvalter i tillegg Statens Petroleumsfond på vegne av Finansdepartementet.

Valutarisiko

Risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktuasjoner i valutakursen.

Valutaswapmarkedet

Et marked der to aktører i dag foretar et bytte mellom to valutaer med avtale om å reversere byttehandelen på et fremtidig tidspunkt til et bestemt kursforhold mellom de to valutaer (valutabytteavtale).

Verdipapirfond

Et fond som eies av en ubestemt krets av personer og hvor midlene i det vesentlige er investert i verdipapirer.

Verdipapirforetak

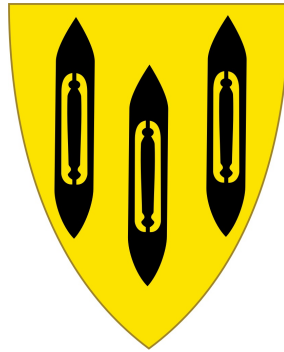
Foretak som yter investeringstjenester.

Volatilitet

Et statistisk mål for svingningene i en tidsserie.

VPS

Verdipapirsentralen (VPS) er en privat, selveiende institusjon, opprettet ved lov om verdipapirsentral, som driver et elektronisk rettighetsregister for aksjer, obligasjoner og andre finansielle instrumenter med i hovedsak norske utsteder.

Finansrapport Vaksdal kommune

Forvaltning av gjeldsportefølje og finansieringsavtaler

Rapport 2016 1 januar til 31 august

(Rapportdato 31. august, utskrevet 13. september 2016)

Innholdsfortegnelse

- Side 3: Oppsummering og nøkkeltall – del I**
- Side 4: Oppsummering og nøkkeltall – del II**
- Side 5: Fordeling rentebinding**
- Side 6: Finansreglementets krav og strategi**
- Side 7: Porteføljens rentebindingstid og renterisiko**
- Side 8: Porteføljens kapitalbinding og refinansieringsrisiko**
- Side 9: Utvikling i rentebindingstid**
- Side 10: Utvikling i gjennomsnittrente**
- Side 11: Utvikling i lånegjeld**
- Side 12: Opptak av nye lån og refinansieringer i perioden**
- Side 13: Forfall og rentereguleringer i perioden**
- Side 14: Motpartsoversikt lån**
- Side 15: Motpartsoversikt rentebytteavtaler**
- Side 16: Markedskommentar**
- Side 17: Ordliste, forklaringer og beregninger**
- Appendiks I: Oversikt rentebetingelser og rentekostnader**
- Appendiks II: Stamdataoversikt**

Forbehold

Denne rapporten er utarbeidet av Bergen Capital Management AS (heretter BCM) i samsvar med forskrift om finansforvaltning og Kundens reglement for finansforvaltning. Rapporten baserer seg på kilder som vurderes som pålitelige, men BCM garanterer ikke at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig.

Uttalelsene i rapporten reflekterer oppfatninger på det tidspunkt rapporten ble utarbeidet, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten varsel.

Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. BCM påtar seg intet ansvar for verken direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten.

Denne rapporten er kun ment å være til bruk for våre klienter, ikke for offentlig publisering eller distribusjon, men BCM tar dog ingen forbehold om klienters eventuelle offentliggjøring. Ansatte i BCM kan eie verdipapirer i selskaper som er omtalt i rapporten, og kan kjøpe eller selge slike verdipapirer.

Rapporten er utarbeidet på et gitt tidspunkt, verdiendringene kan være store i låne- og verdipapirmarkedet slik at endelig resultat vil kunne avvike, det er brukt beste anslag på gitte tidspunkt som markedspriser i rapporten.

Historisk resultat i porteføljer forvaltet av BCM er ingen garanti for fremtidig resultat. Fremtidig resultat vil blant annet avhenge av markedsutviklingen, forvalters dyktighet, porteføljens risiko, samt kostnader ved forvaltning.

Rapporten inneholder kun gjeld som er forvaltet av BCM. Rapporten er utarbeidet på basis av opplysninger fra långivere og Kunde, BCM kan ikke ta ansvar for riktigheten av denne informasjonen oppgitt fra tredjeparter. Ved reproduksjon eller annen bruk av rapporten bør rapporten i sin helhet vedlegges. Rapporten gir et øyeblikksbilde på rapporteringstidspunkt, slik at porteføljens sammensetning og risiko p.t. kan være høyere eller lavere.

BCM vil sjekke av status mot Kundens finansreglement ved rapportering. Men BCM oppfordrer Kunden til å foreta nødvendige kontroller, da det er Kunden selv de facto som er ansvarlig for at gjeldsporteføljen er i henhold til vedtatt reglement. Dersom BCM ikke mottar innvendinger mot rapporten innen 10 virkedager etter utsendt rapport anses rapporten som korrekt og akseptert av Kunden.

Oppsummering og nøkkeltall – del I

Nøkkeltall	31.08.2016	01.01.2016	Forklaring	Kommentar
Total lånegjeld	Kr. 298 551 906	Kr. 254 842 172	Viser samlet lånegjeld ved utløpet av rapporteringsperioden. Inkluderer alle lån som er gjengitt i stamdataoversikten.	
Rentebindingstid (inkl. rentebytteavtaler med fremtidig oppstart dersom det finnes slike i porteføljen).	0,67 ÅR	0,82 ÅR	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige rentebindingstid. Tallet viser hvor lenge renten på sertifikat, lån og obligasjoner i porteføljen er fast, hensyntatt alle kontantstrømmer (rentebetalinger, avdrag og hovedstol). Dersom en låneportefølje uten avdrag og årlige rentebetalinger har rentebindingstid på 1 betyr det at porteføljen i gjennomsnitt har en rentebinding på 12 måneder. Rentebindingstid er et kontantstrøm basert nøkkeltall og benyttes fremfor durasjon som er basert på markedsverdier.	
Vektet gjennomsnittrente	1,61 %	1,97 %	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kupongrente, effektiv rente vil avvike noe. Ved sammenligning mot referanserente må det tas hensyn til durasjon og rentesikringsstrategi.	
Kapitalbinding	4,45 ÅR	5,27 ÅR	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kredittbinding. Tallet viser hvor lang tid det i gjennomsnitt tar før renter, avdrag og hovedstol er nedbetalt eller forfalt til betaling. Desto høyere tall, desto mindre refinansieringsrisiko har porteføljen alt annet like.	

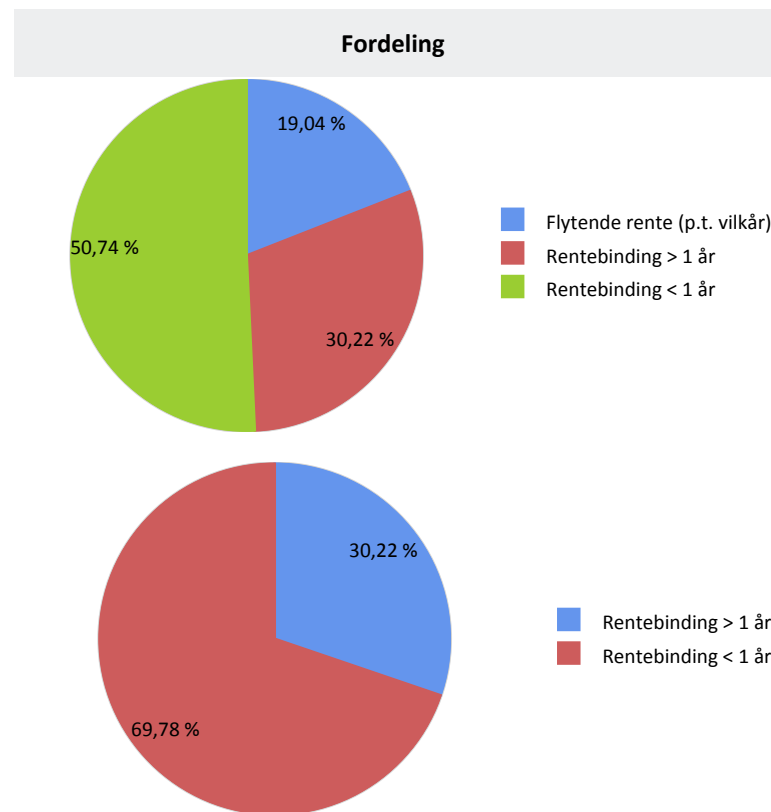
Oppsummering og nøkkeltall - del II

Nøkkeltall	31.08.2016	01.01.2016	Forklaring	Kommentar
Derivat volum (i % av gjeld)	0,00 %	0,00 %	Andel derivater (rentebytteavtaler, FRA, etc.) i (%) forhold til lånevolum.	
Rentebinding under 1 år	69,78 %	64,29 %	Andel forfall av rentebinding kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som har renteregulering innenfor det nærmeste året.	
Kapitalbinding under 1 år	50,74 %	41,91 %	Andel forfall kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som kommer til forfall innenfor det nærmeste året.	
Rentesensitivitet (1 %-poeng økning)	Kr. 2 083 193	Kr. 1 638 293	Estimat på økt rentekostnad ved 1 % - poeng økning i det generelle rentenivået (total gjeld x Rentebinding under 1 år x 1 %). Viser hvor mye porteføljens rentekostnad kommer til å øke med p. a. 1 år frem i tid ved 1%- poeng økning i det generelle rentenivået. Måltallet er lineært.	

Fordeling rentebinding

Fordeling	Saldo	Prosentvis av total
Rentebinding over 1 år (fastrente)	90 232 600	30,22 %
Rentebinding under 1 år (flytende rente)	151 483 000	50,74 %
Sum rentebinding	241 715 600	80,96 %
Flytende rente (p.t. vilkår)	56 836 306	19,04 %
SUM	298 551 906	100,00 %

Fordeling	Saldo	Prosentvis av total
Rentebinding over 1 år (fastrente)	90 232 600	30,22 %
Rentebinding under 1 år (flytende rente)	208 319 306	69,78 %
SUM	298 551 906	100,00 %

Forklaring til tabeller og grafer

Tabellene over viser fordelingen for gjeldsporteføljen angitt ved bruk av enkel rentebinding. Lån med rentebinding over 1 år er fastrentelån eller obligasjonslån med gjenværende rentebinding over 1 år på rapporteringsdato. Lån med flytende rente er sertifikat, obligasjoner og gjeldsbrevlån med gjenværende rentebinding under 1 år. Dersom porteføljen inneholder lån med p.t. vilkår har de 14 dagers rentevarsel og oppsigelsestid og en rentebinding på $14 / 365 = 0,04$. Dersom porteføljen inneholder lån med Nibortilknytning (3 eller 6 MND) er de sortert som lån med rentebinding under 1 år. Det er til enhver tid gjenværende rentebinding som er utgangspunkt for beregning av om fastrentene er under eller over 1 år. Figurene viser grafisk fordeling av gjeldsporteføljen målt ved bruk av enkel rentebinding. Alle lån som er medtatt i beregningen er gjengitt i "stamdataoversikten" som er vedlagt denne rapporten.

Finansreglementets krav og strategi

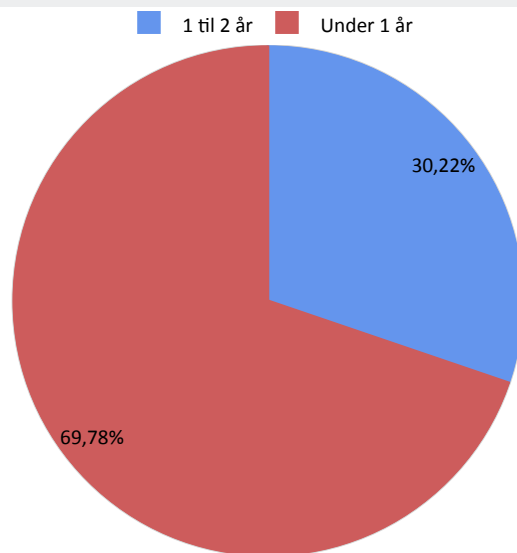
Krav i gjeldende reglement	Status	Kommentar
Innhente minst 2 konkurrerende tilbud ved refinansieringer og låneopptak	OK	
Refinansieringsrisiko skal reduseres ved å spre forfall/renteregulering	OK	
Størrelse på enkeltlån, ikke vesentlig andel av totalporteføljen	OK	
Rapportering i henhold til gjeldende reglement og forskrift	OK	
Fordeling av låneopptak på flere långivere	OK	
Nye låneopptak tatt opp i tråd med reglene i Kommune-loven § 50	OK	

Krav til forvaltning av gjeldsporteføljen i henhold til gjeldende finansreglement. Kommentarer kun dersom det er avvik fra finansreglement.

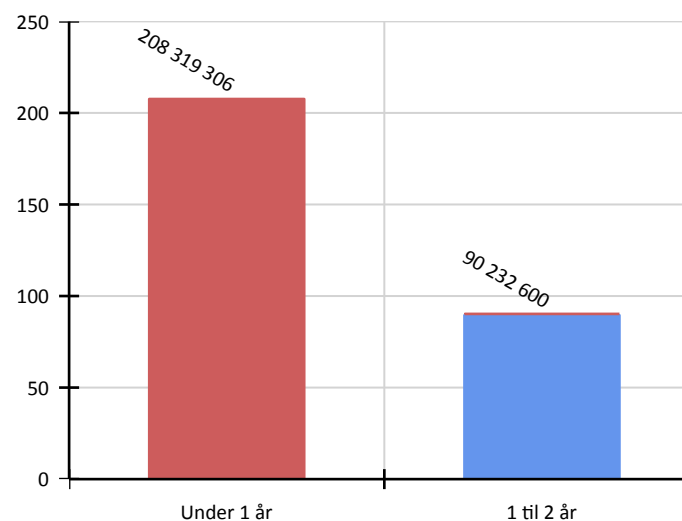
Porteføljens rentebindingstid og renterisiko

Intervall	Pålydende i NOK	Rentebindingstid	Andel	Akkumulert andel	Økning i rentekostnad ved 1% renteøkning
Under 1 år	208 319 306	0,39	69,78%	69,78%	kr 2 083 193
1 til 2 år	90 232 600	1,32	30,22%	100,00%	kr 2 985 519
2 til 3 år	0	0,00	0,00%	100,00%	kr 2 985 519
3 til 5 år	0	0,00	0,00%	100,00%	kr 2 985 519
> 5 år	0	0,00	0,00%	100,00%	kr 2 985 519
SUM	298 551 906	0,67	100,00%		

Rentebindingsintervall i % av porteføljen

Rentebindingsintervall i NOK

Kommentar

Rentebindingstid brukes ofte for å måle renterisiko. Det gir et uttrykk for hvor følsom kontantstrømmene til lånene er for en endring i markedsrentene. Man kan se på rentebindingstid som vektet gjennomsnittlig rentebinding for et lån eller en plassering. Porteføljens rentebindingstid er i tabellen målt ved slutten av rapporteringsperioden. Rentebindingen er i tråd med finansreglement og rentesikringsstrategi, hvor forutsigbarhet i rentekostnadene er et viktig element. Porteføljens rentebindingstid under 1 år vil være svært sensitive for bevegelser i markedsrentene. Porteføljens rentebindingstid over 5 år vil ha svært forutsigbare rentekostnader i de kommende årene. Alt annet like vil en slik forutsigbarhet ha en pris / «forsikringspremie», som må vurderes opp mot reduserte rentekostnader. Kolonnen økning i rentekostnad ved 1 %- poeng renteøkning viser økt årlig rentekostnad om 1 år, om 2 til 3 år, om 3 til 5 år og om 5 år dersom renten stiger med 1%-poeng. Dvs. når alle bindingene i porteføljen er løpt ut vil økt rentekostnad være 1 % x total gjeld.

Porteføljens kapitalbinding og refinansieringsrisiko

Forfallsintervall	Pålydende i NOK	Kapitalbinding	Prosentvis andel av porteføljen
Under 1 år	151 483 000	0,53	50,74%
1 til 2 år	64 485 000	1,06	21,60%
2 til 3 år	0	0,00	0,00%
3 til 5 år	0	0,00	0,00%
>5 år	82 583 906	14,30	27,66%
SUM	298 551 906	4,45	100,00%

Kommentar

Tabellen viser gjenværende tid frem til forfallstidspunkt for lånene i porteføljen. Det er tatt hensyn til kapitalbevegelser som f.eks. avdrag i beregningene.

Desto høyere tall desto lavere refinansieringsrisiko. Et 3MND sertifikat vil ved inngåelse ha 0,25 i kapitalbinding.

Figurene viser en grafisk fremstilling av refinansieringsrisikoen i porteføljen.

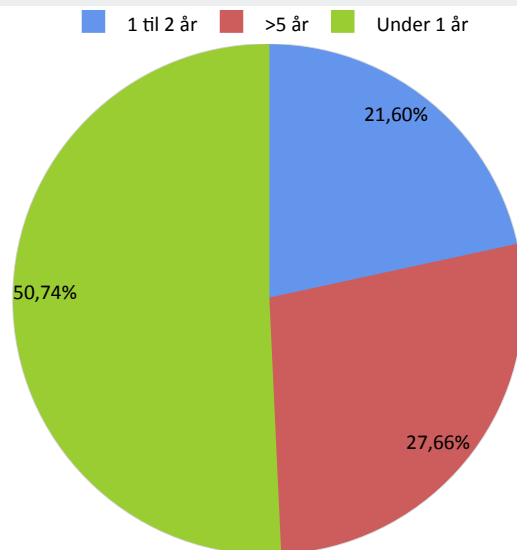
Porteføljer med kapitalbinding under 1 år har et stort kapitalbehov det kommende året.

Porteføljer med kapitalbinding over 5 år antas å ha en «normal» forfallsstruktur.

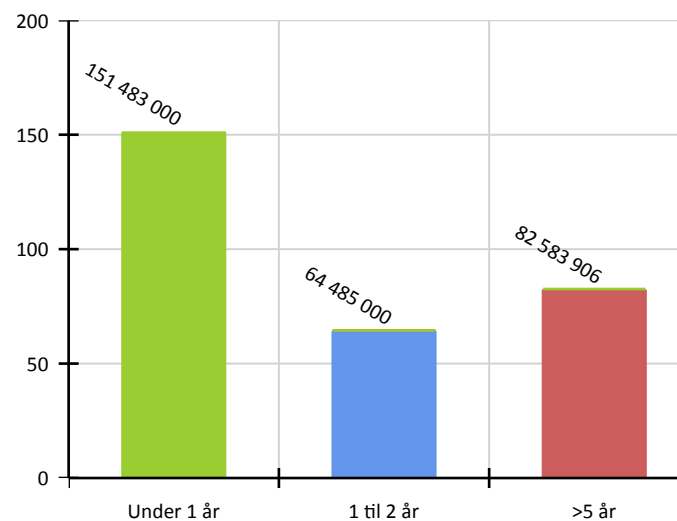
Porteføljens kapitalbinding må vurderes ut fra et kostnads-, rente og porteføljeperspektiv. Korte lån er normalt sett vesentlig billigere enn lengre lån.

Beregninger av nøkkeltall er gjort ved bruk av lånets nedbetalingsprofil, långiver har ofte en mulighet til å kreve førtidig innfrielse slik at juridisk løpetid kan avvike.

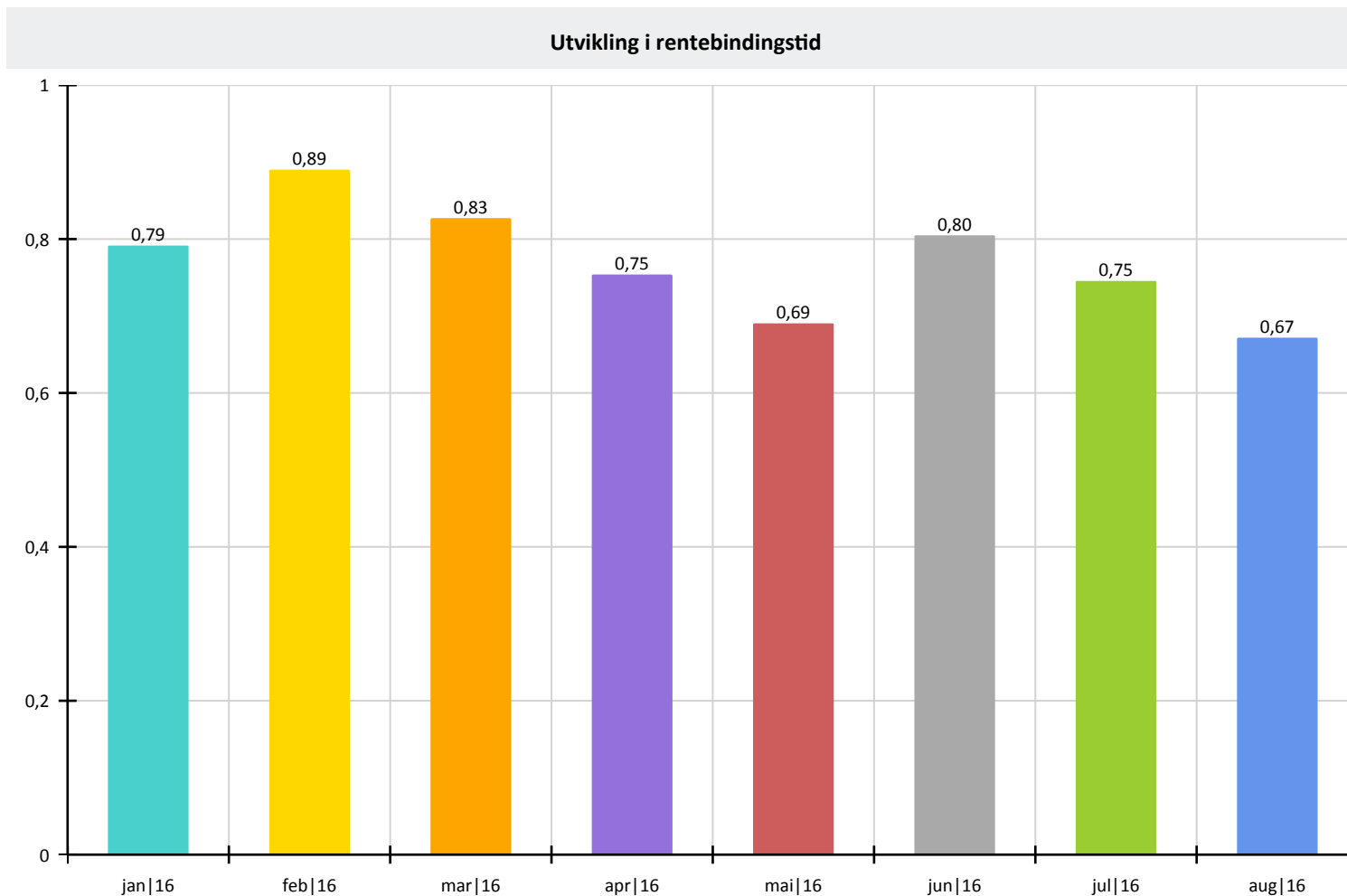
Forfallsintervall i % av porteføljen

Forfallsintervall i NOK

Utvikling i rentebindingstid

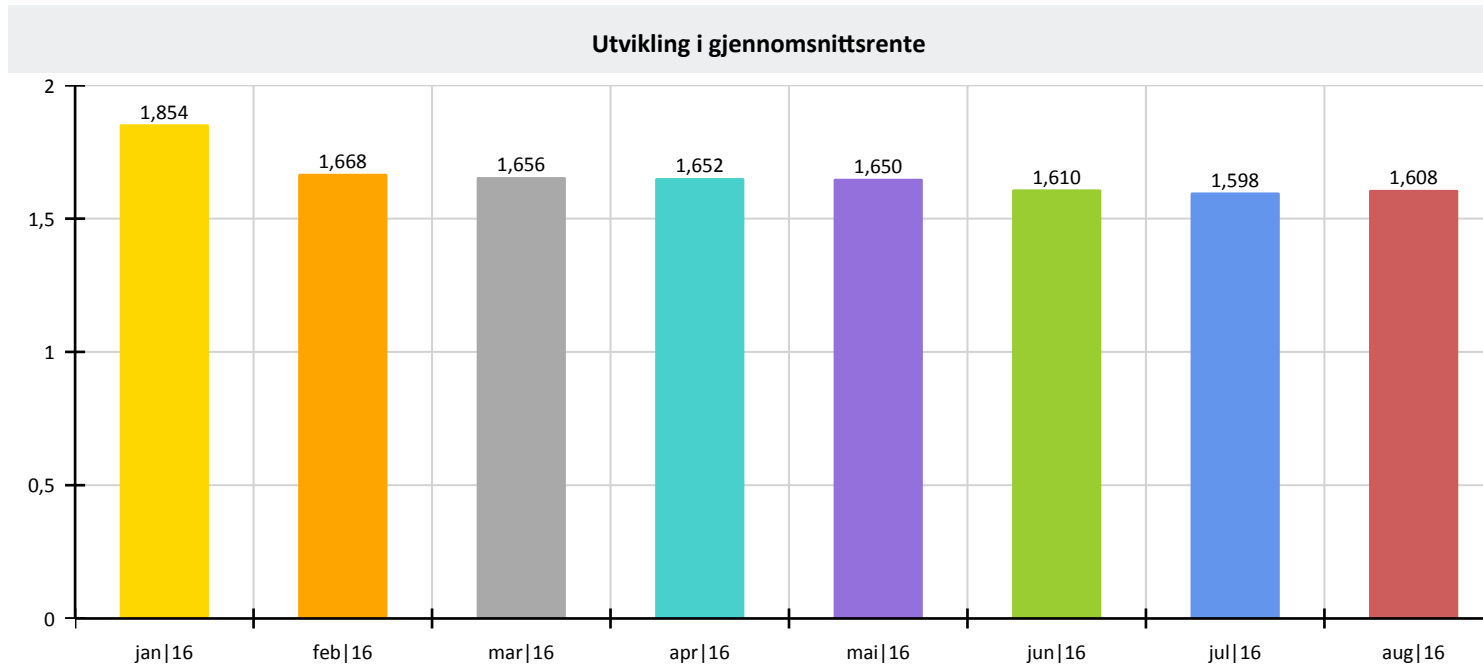
Kommentar

Rentebindingstid er målt ved utløpet av hver måned i rapporteringsperioden.

Den venstre aksene angir rentebindingstid i antall år.

Utvikling i rentebinding er beregnet eksklusiv rentebytteavtaler med fremtidig oppstart. Se side 3 for beregninger inklusiv fremtidige rentebytteavtaler.

Utvikling gjennomsnittrente

Kommentar

Vektet gjennomsnittrente er målt ved utløpet av hver måned i rapporteringsperioden.

Den venstre aksene angir gjennomsnittrente i %.

Porteføljen og markedsrenter

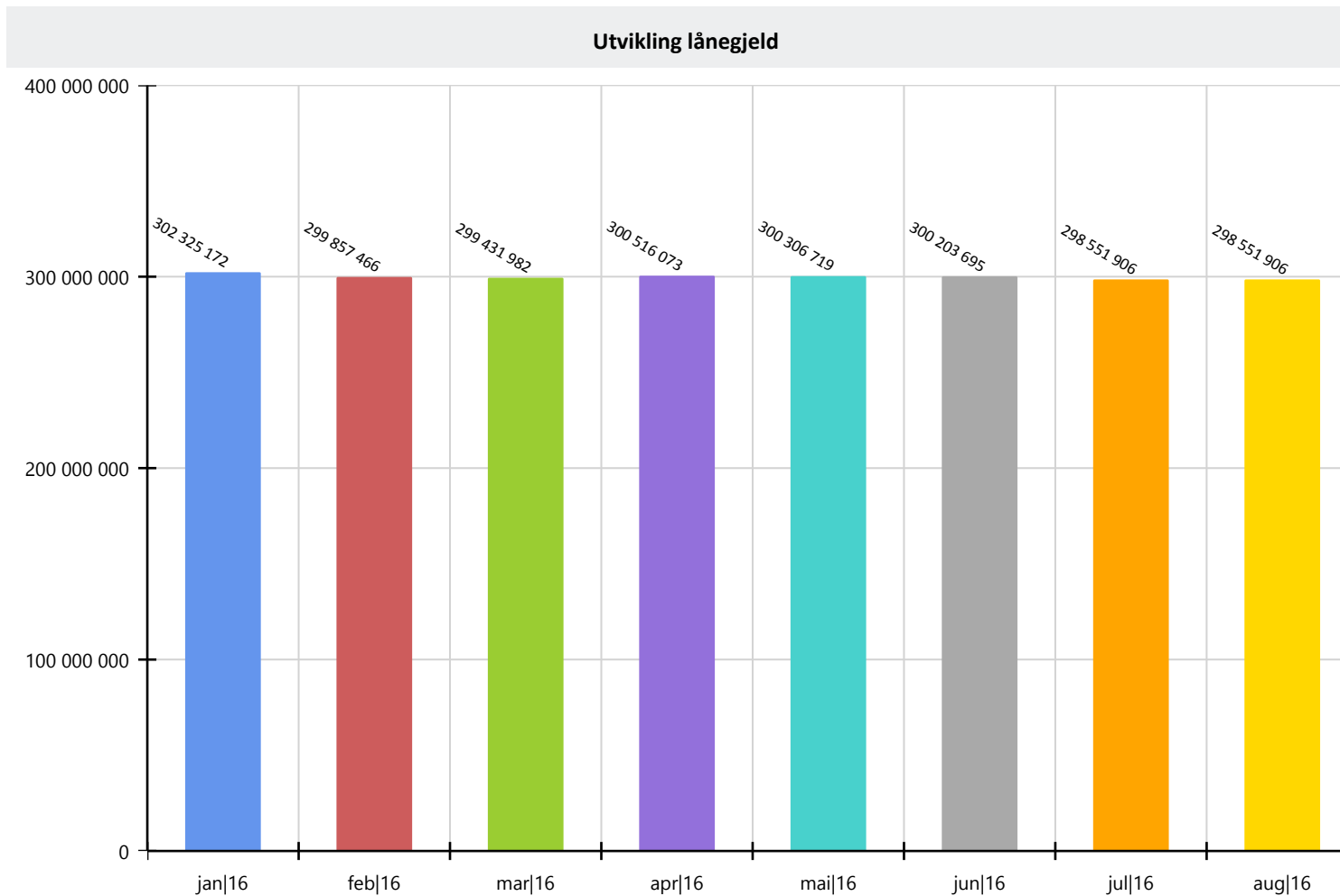
(Rentene er justert for kredittmargin (påslag), og indikerer derfor faktiske lånerenter for angitt løpetid)

Vektet gjennomsnittrente	P.T.KBN	Norges Bank (foliorenten/styringsrenten)	3 MND	6 MND	12 MND	3 År	5 År
1,61 %	1,80 %	0,50 %	1,12 %	1,32 %	1,40 %	1,78 %	1,95 %

Markedsrenter og porteføljens betingelser

Ved utløpet av rapporteringsperioden

Utvikling i lånegjeld

Kommentar

Lånegjeld er målt ved utgangen av hver måned i rapporteringsperioden.

Den venstre aksene angir lånegjeld i kroner.

Opptak av nye lån og refinansieringer i perioden

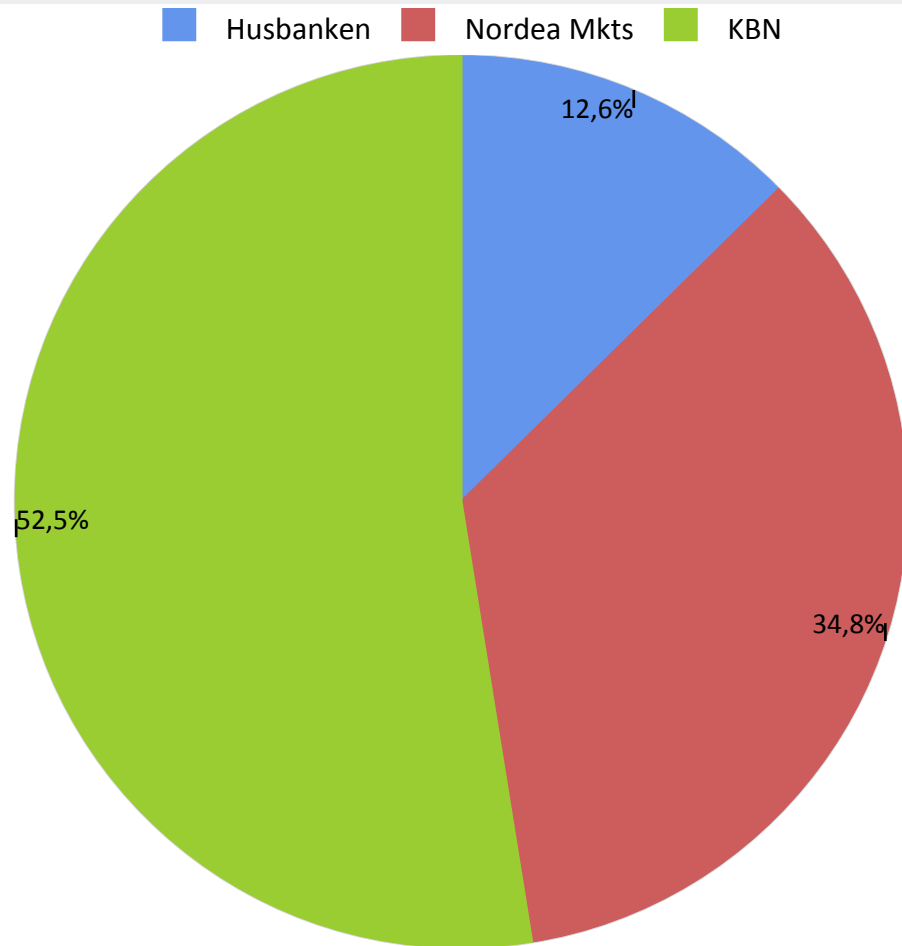
Ny långiver	Dato	Beløp	Rente	Forfall/renteregulering	Nytt lånenummer	Kommentar
Husbanken	01.01.2016	326 656	1,581	18.07.2016	13551467.10.B	
Husbanken	01.01.2016	1 396 167	1,581	01.12.2030	13551797.10.B	
Husbanken	01.01.2016	1 469 547	1,581	01.01.2032	13553816.30.B	
Husbanken	01.01.2016	1 772 763	1,581	01.12.2032	13555096.30.B	
Husbanken	01.01.2016	1 599 848	1,581	01.03.2034	13556309.30.B	
Husbanken	01.01.2016	2 400 741	1,581	01.04.2034	13557479.30.B	
KBN	20.01.2016	47 483 000	1,350	20.01.2017	20160038	
Nordea Mkts	01.02.2016	48 440 000	1,315	31.01.2017	NO0010757172	
Husbanken	06.04.2016	2 000 000	1,584	01.05.2041	13564087.10	
Nordea Mkts	02.06.2016	55 560 000	1,255	02.06.2017	NO0010766769	

Forfall og rentereguleringer i perioden

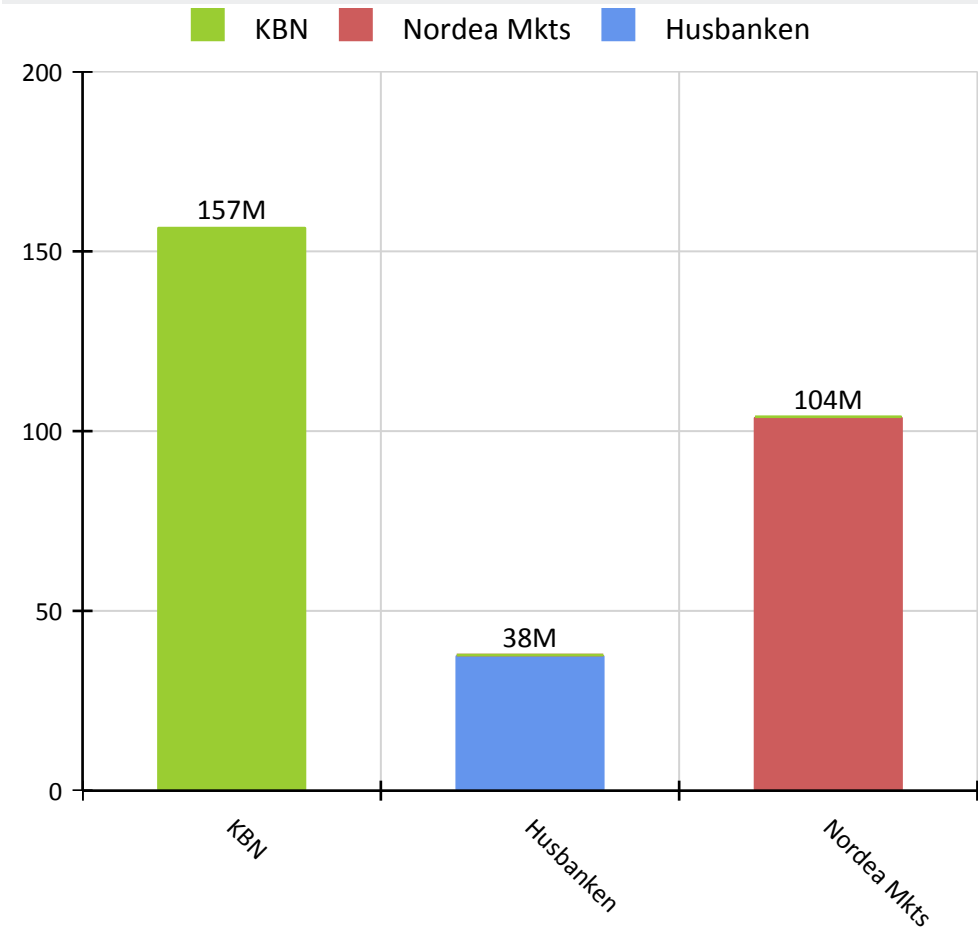
Ny långiver	Dato	Beløp	Rente	Forfall/renteregulering	Nytt lånenummer	Kommentar
Husbanken	01.10.2009	338 323	3,100	01.01.2016	13551467.10	
Husbanken	01.12.2009	1 396 167	3,100	01.01.2016	13551797.10	
Husbanken	01.10.2009	1 487 137	3,100	01.01.2016	13553816.30	
Husbanken	01.12.2009	1 772 763	3,100	01.01.2016	13555096.30	
Husbanken	01.12.2009	1 599 848	3,100	01.01.2016	13556309.30	
Husbanken	01.10.2009	2 424 976	3,100	01.01.2016	13557479.30	
KBN	01.10.2009	7 103 800	1,650	01.02.2016	20040629	
KBN	27.07.2009	531 036	1,650	01.02.2016	20070315	
KBN	17.11.2009	4 000 040	1,650	01.02.2016	20090691	
KBN	23.12.2011	4 576 980	1,650	01.02.2016	20110888	
KBN	31.01.2013	34 695 850	2,800	01.02.2016	20130057	
Danske	03.09.2015	55 560 000	1,470	02.06.2016	NO001074467.5	
Husbanken	01.01.2016	303 322	1,581	18.07.2016	13551467.10.B	

Motpartsoversikt lån

Motpartsoversikt i prosent

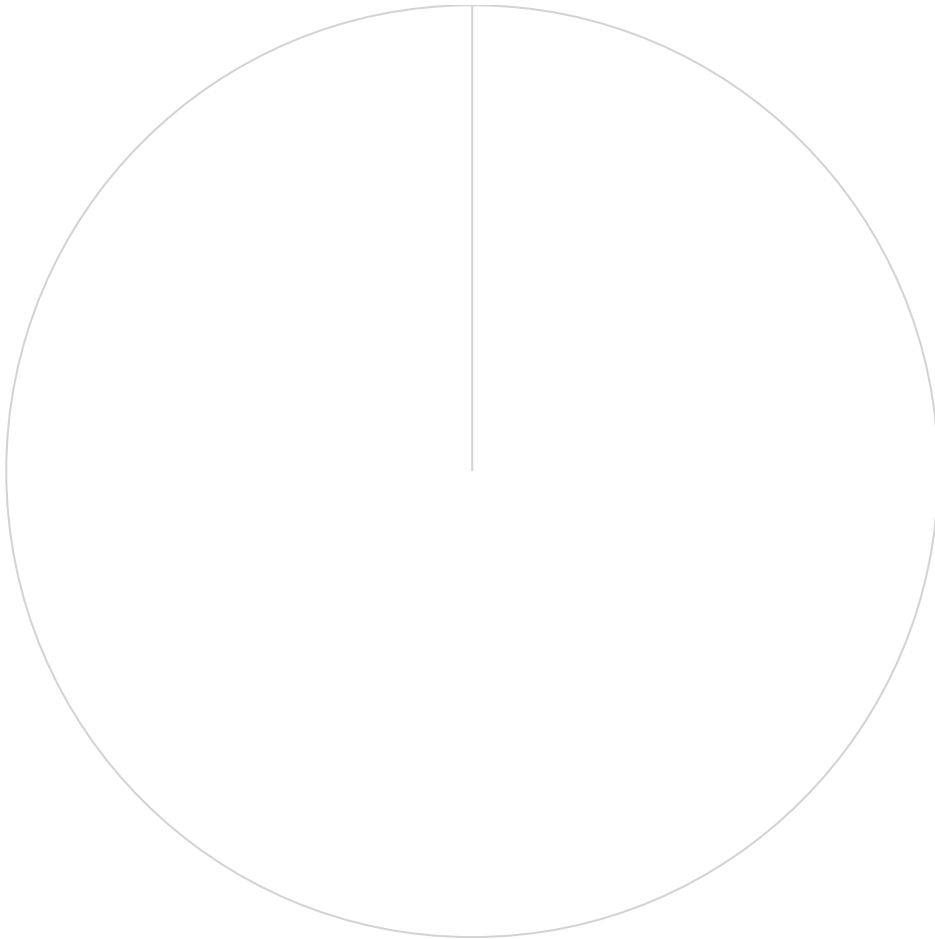

Motpartsoversikt i NOK

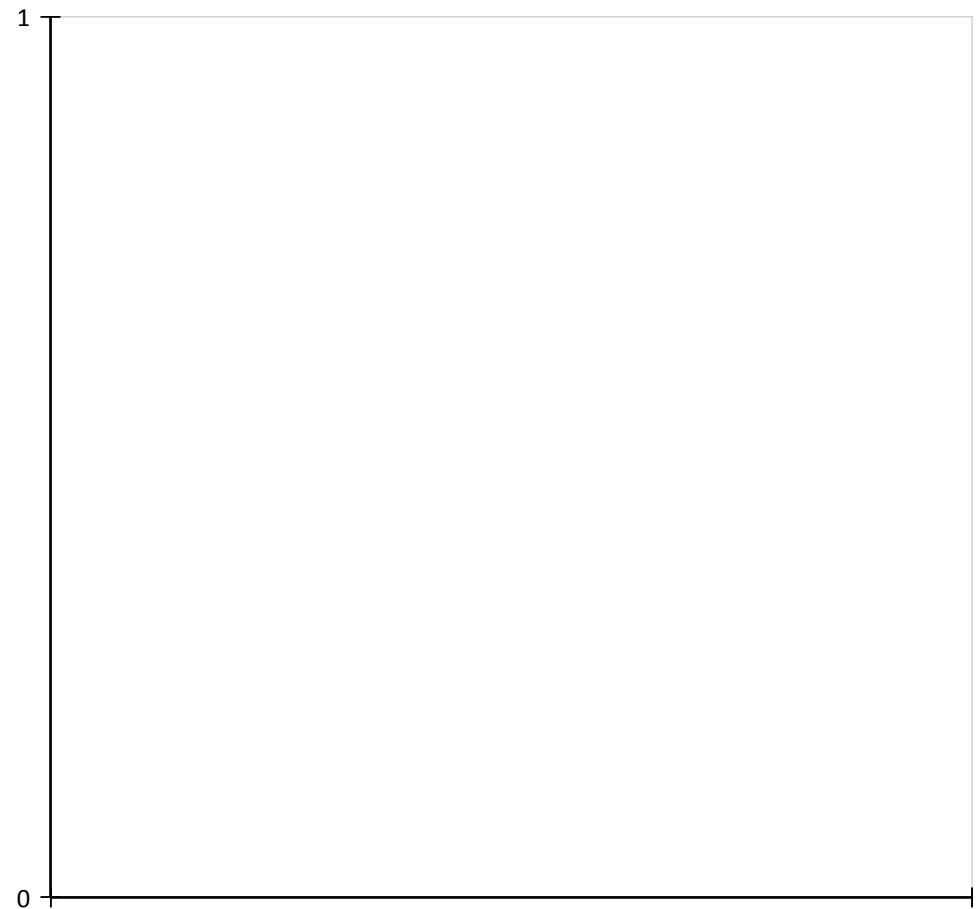

Motpartsoversikt rentebytteavtaler

Motpartsoversikt i prosent

Motpartsoversikt i NOK

Dersom siden er tom, betyr det at kommunen ikke har aktive renteswapper.

Markedskommentar

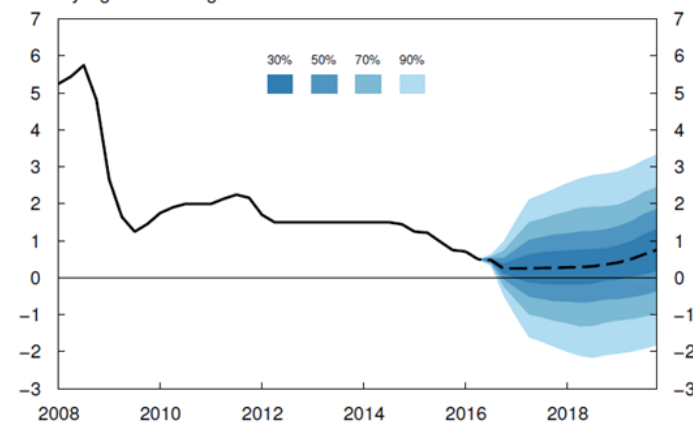
Veksten i verdensøkonomien er fortsatt moderat og usikkerheten om utviklingen fremover er stor, særlig i euroområdet og Kina. Usikkerhet rundt oljepris, utvikling i Kina, rentehevinger i USA og Storbritannias uttreden av EU skaper tidvis store bevegelser i aksje- og rentemarkedet. Globalt har vi hatt svakt positive børser i 2016, men utviklingen har vært volatil. Her hjemme har Oslo Børs ved utgangen av august 2016 steget med 2 %. Det er god vekst i innenlandsk etterspørsel i industrialiserte land, men svakere utvikling i fremvoksende økonomier tynger eksportsektoren i mange industriland. Den pågående overgangen til en mer konsumdrevet vekst i Kina bidrar til lavere etterspørsel etter råvarer. Styringsrentene er nær null i mange land, og markedsaktørens forventninger til styringsrentene fremover er lave. Her hjemme går vi en usikker tid i møte på grunn av stabiliseringen av olje- og råvareprisene på lave nivåer. Virkningene på norsk økonomi av fallet i oljeprisen og nedgangen i oljeinvesteringene kommer gradvis sterkere til syne, og vil påvirke og legge forutsetninger for norsk økonomi i tiden som kommer.

Hovedstyret i Norges Bank vedtok på sitt møte 23. juni å holde styringsrenten uendret på 0,50 %. Slik hovedstyret nå vurderer utsiktene, kan styringsrenten bli satt ytterligere ned i september. Isolert sett er det mye som taler for videre rentekutt, men usikkerheten rundt virkningene av pengepolitikken, boligpriser og gjeldsutvikling taler for å gå varsomt frem i rentesettingen. Anslagene i den siste rapporten fra Norges Bank tilsier en styringsrente som avtar til om lag ¼ prosent ved utgangen av 2016. Mot slutten av prognoseperioden i 2019 anslås styringsrenten å øke til nær ¾ prosent. Ny informasjon om aktiviteten i norsk økonomi indikerer at veksten har vært litt svakere enn ventet og at utsiktene fremover er noe svekket. Dette veier opp for at det lave rentenivået bidrar til å holde boligpriser og gjeldsvekst oppe. Hovedstyret i Norges Bank har som utgangspunkt for sin vurdering av pengepolitikken, at renten settes med sikte på at inflasjonen skal være nær 2,50 prosent. Underliggende inflasjon har den siste tiden vært på nivåer nært og over målet slik at det er en viss risiko for at renteøkningene kan komme raskere enn det som markedet og Norges Bank legger til grunn. De korte pengemarkedsrenten har falt videre og nærmer seg 1 prosent, som gir en flytende kortsiktig lånerente for norske kommuner på mellom 1,05 – 1,25 prosent etter kredittpåslag. Kredittpåslaget for norske kommuner på lengre lån er redusert den siste måneden. Lave styringsrenter og markedsrenter globalt taler for at kommunen kan låne til flytende renter under 2,00 prosent i hele den kommende fire års perioden. Det er et viktig poeng at de lave rentene avspeiler lave vekstmuligheter og lav forventet inflasjon i årene som kommer. Med andre ord indikerer rentene at vi nasjonalt og globalt har en utfordrende økonomisk periode i vente. For Norge sin del kan svekket vekst og aktivitet føre til lavere lønnsvekst, lavere oljeinvesteringer, økt arbeidsledighet og fall i boligpriser dersom nedturen vedvarer. Momenter som vil gi utfordringer for kommuneøkonomien i tiden som kommer. De største risikofaktoren for norsk økonomi er økende arbeidsledighet og at privatkonsumet svikter.

Veksten i norsk økonomi har avtatt markert de siste tre årene, og har vært lavere enn den anslåtte potensielle veksten. Svekkede vekstutsikter, økt arbeidsledighet, økende offentlig lånebehov, utgang i Nibormargin, utgang i kredittspreader og ulike finansielle reguleringer og krav vil gjøre at de nominelle lånerentene for norske kommuner ikke nødvendigvis vil følge markedsrentene videre ned. De siste årenes utvikling i lånemarkedet for kommuner gir grunn til å indikere at anslagsvis 1,5 prosent kan være en «bunn» for nominelle lånerenter. Virkningen av pengepolitikken er også spesielt usikker når styringsrenten nærmer seg en nedre grense. Det kan derfor ikke utelukkes at selv om det i dag ser ut som kommunen kan låne til flytende renter under 2,00 prosent frem til 2020, at det vil kunne komme en grad av normalisering i lånerentene. Vedvarende sterk økning i kredittmarginer eller begrensninger rundt kort innlån for kommuner kan gi en slik effekt. Lengre rentebindinger bør derfor vurderes på den delen av porteføljen som skal ha fastrente. 5 og 10 års fastrente er på henholdsvis 1,60 % og 2,00 % ved utløpet av august. Kombinert med en viss sannsynlighet for en brattere yieldkurve fremover og en PT rente på 1,80 % vurderes derfor fastrentene som attraktive.

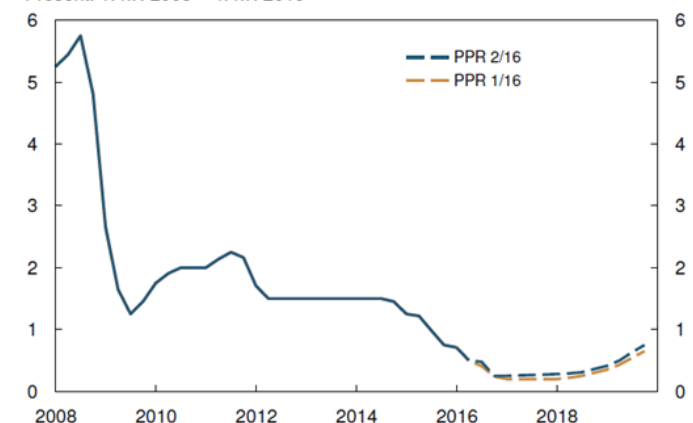
Kilde: Bergen Capital Management AS / Norges Bank / Bloomberg, 31. august 2016

Figur 2.4a Anslag på styringsrenten i referansebanen med sannsynlighetsfordeling.¹⁾ Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2019²⁾

1) Usikkerhetsviftene er basert på historiske erfaringer og stokastiske simuleringer fra vår makroøkonomiske hovedmodell, NEMO. Usikkerhetsviften for styringsrenten tar ikke hensyn til at det eksisterer en nedre grense for renten.
2) Anslag for 2. kv. 2016 – 4. kv. 2019 (stiplet)
Kilde: Norges Bank

Figur 2.20 Styringsrenten i referansebanen. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2019¹⁾

1) Anslag for 2. kv. 2016 – 4. kv. 2019 (stiplet)
Kilde: Norges Bank

Ordliste, forklaringer og beregninger

Deflasjon er reduksjon i det generelle prisnivået på varer og tjenester. Det motsatte av deflasjon er inflasjon.

Derivatvolum er en betegnelse på beholdning av derivat i % av samlet gjeld. Et derivat er et verdipapir der verdi avhenger av et underliggende aktivum på et fremtidig tidspunkt. F.eks. rentebytteavtale eller FRA.

Durasjon er den vektete gjennomsnittstiden til renteregulering på et lån beregnet ut fra nåverdien på fremtidige kontantstrømmer. Durasjon måler prissensitivitet til et lån med hensyn til endringer i renten. Durasjonen til en fastrenteobligasjon er den tid det i gjennomsnitt tar før kontantstrømmene (renter og hovedstol) forfaller til betaling. Durasjonen (egentlig modifisert durasjon) gir i tillegg uttrykk for hvor følsom verdien av obligasjonen er for endringer i rentenivået, og forteller hvor mange prosent verdien av obligasjonen vil gå ned med dersom markedsrentene stiger med ett prosentpoeng. Lang durasjon betyr at obligasjonsverdien er følsom for renteendringer. Durasjon baseres på beregning av markedsverdi, rentebinding er mer kontantstrømbasert og antas å være mer egnet som risikomål i offentlig sektor.

Fastrente er definert som gjeldsbrevlån eller obligasjoner som har gjenværende rentebinding på over ett år.

Finansreglement gir en samlet oversikt over fullmakter, rammer og retningslinjer for finansforvaltningen. Det fastsetter rammene for en forsvarlig og hensiktsmessig finansiell risikoprofil.

Flytende rente er definert som gjeldsbrevlån, sertifikat og obligasjoner som har gjenværende rentebinding under ett år.

Forfallsdato er den spesifikke dagen en inn- eller utbetaling skal skje på (betalingsfrist).

Gjeldsbrevlån er den mest benyttede låneformen i bankene. Lån blir knyttet til et gjeldsbrev. Det er et dokument hvor låntaker erklærer å skyldte penger. I gjeldsbrevet står det bestemmelser som regulerer forholdet mellom låntaker og långiver. Kommunalbanken og KLP Kommunekreditt utsteder gjeldsbrevlån med flytende – og fastrente samt gjeldsbrevlån med sertifikat og obligasjonsvilkår.

Inflasjon er vedvarende vekst i det generelle prisnivået. Inflasjon måles vanligvis ved veksten i konsumprisene. Norges Banks operative gjennomføring av pengepolitikken rettes inn mot lav og stabil inflasjon. Det operative målet for pengepolitikken er en årsvekst i konsumprisene som over tid er nær 2,5 prosent.

Kapitalbinding er volumveid gjennomsnitt av gjenværende tid frem til forfallstidspunktet for et gjeldsbrevlån, sertifikat eller obligasjon. F.eks. vil et 3 måneders sertifikat ha 0,25 i kapitalbinding på oppstartstidspunktet.

Konsumprisindeksen (KPI) er et mål for prisnivået til konsumprodukter og viser prisutviklingen på varer og tjenester som private husholdninger etterspør. Den prosentvise endringen i KPI brukes ofte som et generelt mål for inflasjon i en økonomi.

Kreditmargin (spread) er rentedifferansen mellom kredittobligasjonen og swaprente med samme løpetid. I det norske markedet benyttes swaprenten som målestokk, mens man i Euromarkedet noen ganger benytter statsrenten.

Kredittrisiko er risiko for at motpart ikke oppfyller sine forpliktelser. I et låneforhold består kredittrisikoen i at låntaker ikke oppfyller låneavtalen.

Kupongrente er den faste renten på obligasjoner ved utstedelsestidspunktet. Når det generelle rentenivået synker vil en gitt kupongrente bli mer attraktiv og kursen på obligasjonen vil stige. Når det generelle rentenivået stiger blir effekten motsatt.

ISIN (lånenummer) er et nummer som brukes for å identifisere ulike verdipapirer, inkludert gjeldspapir, aksjer, opsjoner, derivater og rentederivater.

Markedskommentar er beskrivelse av dagens økonomiske situasjon og den fremtidige situasjonen basert på tolkninger av tilgjengelig informasjon. Uttalelsene reflekterer oppfatninger på det tidspunktet de ble laget, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten forvarsel.

Markedsrisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av prisfluktuasjoner i finansielle markeder.

Motpartsrisiko er forstått å være den type og grad av risiko forbundet med hver part i en avtalefestet ordning og risiko for at den andre parten opprettholder sine forpliktelser. For lån antas motpartsrisikoen for låntager å være lav. For rentebytteavtaler må motpartsrisiko vurderes ved kontraktsinngåelse.

Nibor (Norwegian Interbank Offered Rate) er en samlebetegnelse på norske pengemarkedsrenter med ulike løpetider, som skal gjenspeile rentenivået som långiver krever for et usikret utlån i norske kroner med levering om to dager, «spot».

Nøkkeltall anvendes innen økonomi for å sammenligne selskaper eller organisasjoner og deres virksomhet. Nøkkeltall som er fremhevet i rapporten antas å være spesielt viktig for den aktuelle kommune eller kunde.

Obligasjon er et standardisert omsettelig lån med opprinnelig løpetid på minst ett år. Betingelsene ved et obligasjonslån, slik som løpetid, rente, utbetalingsdatoer og eventuelle rentereguleringer avtales ved utstedelsen av obligasjonen.

Oppgjørskrisiko er risiko for tap og likviditetsproblemer i forbindelse med avregnings- og oppgjørsfunksjonene. Oppgjørskrisiko omfatter kredittrisiko, likviditetsrisiko, juridisk risiko og operasjonell risiko. Risikoen som oppstår i et betalingssystem.

Oslo børs er Norges eneste regulerte markedsplass for omsetning av aksjer, egenkapitalbevis og andre verdipapirer, som derivater og obligasjoner.

P.a. rente er en enkel beregning for å vise forventet rentekostnad de neste 12 månedene. Beregnet som restgjeld x kupong.

P.t rente er en rente med kort renteregulering (vanligvis 14 dager) som vanligvis følger långivers innlånskostnader. Den følger også utviklingen i de korte pengemarkedsrentene og endres i takt med disse.

Påløpte renter viser akkumulerte, ikke betalte renter for det aktuelle lånet på rapporteringstidspunkt. Påløpte renter pr. 31. desember er således det rentebeløpet som skal anordnes til dette året. Påløpte renter i rapporten er beregnet med utgangspunkt i lånets stamdata. Husbanken har egne beregningsmetoder som ikke lar seg gjenskape på en enkel måte. Påløpte renter beregnet for Husbanklån kan derfor avvike noe. Påløpte renter er beregnet pr. t +1 på tilsvarende måte som for årsoppgaver.

Rapporteringsperiode er den aktuelle perioden som det rapporteres for. Rapporteringsdato og intervall er angitt på rapportens forside.

Refinansieringsrisiko er risikoen for at lån som forfaller ikke får ny finansiering og dermed må innfris. For fylkeskommuner og kommuner gjenspeiles denne risikoen i stor grad i volatiliteten i kredittmarginer som kan endre seg ved hver refinansiering. Risikoen kan reduseres ved å forlenge løpetiden i låneporteføljen, og ha tilstrekkelig likviditet til å dekke forfall eller tilgang til andre former for kreditt.

Rentebetingelser er til enhver tid gjeldende betingelser knyttet til det enkelte lånet.

Rentebindingstid (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjenstående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler.

Rentebinding inklusive forwardkontrakter (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjenstående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler. Denne varianten av nøkkeltallet tar hensyn til rentebytteavtaler som har oppstart frem i tid.

Rentebytteavtale (også kjent som renteswap) er en finansiell avtale om å bytte rentebetingelser for en periode. Et eksempel er å gå fra flytende rente til fastrente på et lån.

Rentefølsomhet sier noe om hvor mye kursen på et rentefond endres ved renteendringer. Måler prisfølsomheten til et fond ved mindre parallelle endringer på rentekurven.

Rentekostnad er kostnaden ved å låne penger. Betegnelse på den delen av betalte renter som skal anordnes på det spesifikke året.

Renteregulering er endring av lånerenten en eller flere ganger i låneperioden. Ny rente settes i forhold til rentereguleringsklausulen i lånekontrakten.

Renterisiko kan deles i markedsbasert- og kontantstrømbasert risiko. Markedsbasert renterisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av endringer i renten. Kontantstrømbasert risiko er risiko for økte rentekostnader ved økninger i det generelle rentemarkedet.

Sertifikat er et rentebærende papir i likhet med obligasjoner. Forskjellen mellom papirene er at sertifikat har maksimal løpetid på ett år.

Stamdataoversikt viser en oppsummering av utvalgte sentrale betingelser og forutsetninger for de ulike lån, sertifikat og obligasjoner.

Styringsrenten er Norges Banks sentrale rente i utøvelsen av pengepolitikken. I Norge er dette representert ved foliorenten.

Swap (rentebytteavtale) er en avtale mellom to parter om å bytte fremtidige kontantstrømmer. For eksempel kan den ene parten betale den andre flytende rente, mens den selv mottar fast rente eller omvendt.

Tillitsmann i et obligasjonslån er en fellesrepresentant for obligasjonseierne hvis hovedoppgave er å ivareta deres interesser og rettigheter overfor låntaker. Tillitsmann i det norske markedet er vanligvis Nordic Trustee.

Total lånegjeld viser samlet lånegjeld som det rapporteres for. Samlet oversikt over lånene som inngår i rapporten finnes under kapittelet «stamdata».

Total rente er lånets gjeldende kupong, dvs. referanserente med tillegg av kredittmargin.

Valutakurs er prisen på et lands valuta målt mot andre lands valuta, for eksempel norske kroner per euro.

Valutarisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktuasjoner i valutakursen.

Vektet gjennomsnittrente er volumvektet gjennomsnitt av kupongrenter for lån og rentebytteavtaler.

Verdipapirsentralen (VPS) er en privat, selveiende institusjon, opprettet ved lov om verdipapirsentral, som driver et elektronisk rettighetsregister for aksjer, obligasjoner og andre finansielle instrumenter med i hovedsak norske utstedere.

Oversikt rentebetingelser og rentekostnader

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, Husbanken - Innlån									
Lån	13559398.10	Husbanken	11 603 489	-47 089	1,581	0,000	1,581	183 451	3,89 %
			11 603 489	-47 089				183 451	3,89 %

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, Husbanken - Startlån									
Lån	13559349.10	Husbanken	4 061 864	-10 908	1,581	0,000	1,581	64 218	1,36 %
Lån	13559974.20	Husbanken	4 803 817	-26 136	1,584	0,000	1,584	76 092	1,61 %
Lån	13559974.50	Husbanken	3 013 392	-16 218	1,584	0,000	1,584	47 732	1,01 %
Lån	13561828.10	Husbanken	1 215 929	-6 616	1,584	0,000	1,584	19 260	0,41 %
Lån	13561828.40	Husbanken	1 906 129	-10 259	1,584	0,000	1,584	30 193	0,64 %
Lån	13563068	Husbanken	1 936 817	-13 246	1,584	0,000	1,584	30 679	0,65 %
Lån	13551797.10.B	Husbanken	110 402	-3 073	1,581	0,000	1,581	1 745	0,04 %
Lån	13553816.30.B	Husbanken	1 429 272	-3 838	1,581	0,000	1,581	22 597	0,48 %
Lån	13555096.30.B	Husbanken	1 727 706	-7 011	1,581	0,000	1,581	27 315	0,58 %
Lån	13556309.30.B	Husbanken	1 562 398	-6 340	1,581	0,000	1,581	24 702	0,52 %
Lån	13557479.30.B	Husbanken	2 344 171	-6 295	1,581	0,000	1,581	37 061	0,79 %
Lån	13564087.10	Husbanken	2 000 000	-10 882	1,584	0,000	1,584	31 680	0,67 %
			26 111 897	-120 823				413 275	8,75 %

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, Verdipapirmarkedet									
Lån	NO0010757172	Nordea Mkts	48 440 000	-371 721	1,315	0,000	1,315	636 986	16,22 %
Lån	NO0010766769	Nordea Mkts	55 560 000	-173 842	1,255	0,000	1,255	697 278	18,61 %
			104 000 000	-545 563				1 334 264	34,83 %

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Kommunalbanken, Hovedbok									
Lån	20100663	KBN	25 747 600	-298 329	3,160	0,000	3,160	813 624	8,62 %
Lån	20150446	KBN	64 485 000	-1 010 982	1,660	0,000	1,660	1 070 451	21,60 %
Lån	20150461	KBN	19 120 920	-139 085	1,800	0,000	1,800	344 177	6,40 %
Lån	20160038	KBN	47 483 000	-395 150	1,350	0,000	1,350	641 021	15,90 %
			156 836 520	-1 843 545				2 869 272	52,53 %

Total:	298 551 906	-2 557 019	4 800 263	100,00 %
---------------	-------------	------------	-----------	----------

Stamdataoversikt

Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld	i % av gjeld	Tot rente	Rentereg.dato
Hovedbok, Husbanken - Innlån						
Vaksdal - HB - Grunnlån	13559398.10	01.12.2062	11 603 489	3,89 %	1,581	01.09.2016
			11 603 489	3,89 %	1,581	
Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld	i % av gjeld	Tot rente	Rentereg.dato
Hovedbok, Husbanken - Startlån						
Vaksdal - HB - Startlån videreutlån	13559349.10	01.04.2036	4 061 864	1,36 %	1,581	01.09.2016
Vaksdal - HB - Startlån videreutlån	13559974.20	01.05.2037	4 803 817	1,61 %	1,584	01.09.2016
Vaksdal - HB - Startlån videreutlån	13559974.50	01.11.2037	3 013 392	1,01 %	1,584	01.09.2016
Vaksdal - HB - Startlån videreutlån	13561828.10	01.05.2039	1 215 929	0,41 %	1,584	01.09.2016
Vaksdal - HB - Startlån	13561828.40	01.11.2039	1 906 129	0,64 %	1,584	01.09.2016
Vaksdal - HB - Startlån	13563068	01.04.2040	1 936 817	0,65 %	1,584	01.09.2016
Vaksdal - HB - Flytende	13551797.10.B	01.12.2030	110 402	0,04 %	1,581	01.09.2016
Vaksdal - HB - Flytende	13553816.30.B	01.01.2032	1 429 272	0,48 %	1,581	01.09.2016
Vaksdal - HB - Flytende	13555096.30.B	01.12.2032	1 727 706	0,58 %	1,581	01.09.2016
Vaksdal - HB - Flytende	13556309.30.B	01.03.2034	1 562 398	0,52 %	1,581	01.09.2016
Vaksdal - HB - Flytende	13557479.30.B	01.04.2034	2 344 171	0,79 %	1,581	01.09.2016
Vaksdal - HB - Flytende	13564087.10	01.05.2041	2 000 000	0,67 %	1,584	01.09.2016
			26 111 897	8,75 %	1,583	
Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld	i % av gjeld	Tot rente	Rentereg.dato
Hovedbok, Verdipapirmarkedet						
Vaksdal - Nordea - SRT 12MND - 31.01.17	NO0010757172	31.01.2017	48 440 000	16,22 %	1,315	31.01.2017
Vaksdal - Nordea - SRT 12 MND - 02.06.17	NO0010766769	02.06.2017	55 560 000	18,61 %	1,255	02.06.2017
			104 000 000	34,83 %	1,283	
Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld	i % av gjeld	Tot rente	Rentereg.dato
Kommunalbanken, Hovedbok						
Vaksdal - KBN - fastrente - 19.10.18	20100663	19.10.2032	25 747 600	8,62 %	3,160	19.10.2018
Vaksdal - KBN - Fastrente 2 år	20150446	21.09.2017	64 485 000	21,60 %	1,660	21.09.2017
Vaksdal - KBN - P.t rente	20150461	25.09.2045	19 120 920	6,40 %	1,800	
Vaksdal - KBN - SRT 12MND - 20.01.17	20160038	20.01.2017	47 483 000	15,90 %	1,350	20.01.2017
			156 836 520	52,53 %	1,829	

Total:	298 551 906	100,00 %	1,608
---------------	-------------	----------	-------

Tertial 2/2016

Innhold

Økonomi – Driftsresultat pr 2.tertial 2016	2
Oppsummert med framlegg til budsjettjustering	2
Frie inntekter og netto finansinntekter/utgifter	4
Drift tenestoområda	6
Organisasjon	8
Tenestoområde og einingar	10
Tenestoområde Helse og omsorg	10
Tenestoområde Oppvekst	15
Tenestoområde Samfunnsutvikling	19
Felles	20
Saker til Kommunestyre 2.tertial	21

Økonomi – Driftsresultat pr 2.tertial 2016

Oppsummert med framlegg til budsjettjustering

Pr 2.tertial er det eit avvik på om lag 10,8 mill. Einingane har eit samla meirforbruk på 1,7 mill, medan det er mindreforbruk/meirinntekter på sentrale postar på 12,5 mill. Omstilling av tenestene tek lengre tid enn det dei økonomiske rammene tilseier. Det er i hovudsak innanfor Helse og omsorg at avviket oppstår.

Drift

Tabellen under viser resultat pr 2.tertial.

	Rekneskap pr 2.tertial 2016	Budsjett pr 2.tertial 2016	Avvik pr 2.tertial 2016	Årsbudsjett 2016	Rekneskap pr 2.tertial 2015
Sentrale postar	-187 781 499	-175 246 905	12 534 594	-259 067 356	-178 046 932
Felles	14 640 058	18 208 561	3 568 503	26 063 936	14 049 730
Oppvekst	43 420 722	43 318 301	-102 421	70 107 697	47 375 089
Helse og omsorg	93 449 078	87 302 995	-6 146 083	122 814 877	96 846 662
Samfunnsutvikling	21 566 028	22 543 793	977 765	40 080 846	19 100 803
Sum	-14 705 613	-3 873 255	10 832 358	-	-674 648

Den økonomiske situasjonen er krevjande og det er sett i verk mange tiltak som vi ser har byrja å verka. Ytterlegare effekt er venta i dei siste månadane av året. Heile organisasjonen har gjennomført tiltak for å styre mot balanse i 2016, men innafør Helse og omsorg viser det seg vanskeleg å nå balanse i 2016. Meirkostnader til Modalsplassene, omstilling og tilpassing til rammene innafør Sjukeheimstenesta har tatt noko lenger tid enn føresett i budsjettet, og innafør Folkehelse og familie er det auka kostnader knytt til både økonomisk sosialhjelp og barnevernstenesta.

Driftsnivået er redusert frå 2015. Innafør tenesteområda Oppvekst og Helse og omsorg er det ein reduksjon på over 5% frå same periode i 2015.

Prognose for 2016 for einingane

Det er utfordringar knytt til ekstrakostnader og omstilling innafør Sjukeheimstenesta, tiltaka vil her få effekt noko seinare enn budsjettet. Innafør Folkehelse og familie er det avvik knytt til både økonomisk sosialhjelp og barnevernstenesta.

Det vert foreslått auke av ramma for 2016 innafør Helse og omsorg med 4 mill. Det vert arbeidd med å sikre at dei øvrige tenesteområda styrer mot budsjettbalanse ved årets slutt.

Investering

Pr. 2.tertial er det følgende status.

Prosjekt	Rekn 2.tertial	Årsbud 2016	Rest	Status - framdrift
KLARGJERING TOMTER TVEITANE	-407 475	0	407 475	
LADESTASJON EL-BILER	19 624	0	-19 624	
IKT- OG DATASIKKERHEITSLØYSING	0	1 200 000	1 200 000	Pågår
INVESTERING KYRKJER - ÅRLEG LØYVING	200 000	200 000	0	
KUNDETORG	105 125	400 000	294 875	Pågår
PROSJEKT DEMENSSENTER/HELSEHUS	0	5 000 000	5 000 000	På vent
OMBYGGING/OPPGRADERING AV KOMMUNALE BUSTADER	3 890	0	-3 890	
MELLOMBYGG/VAKTROM ELVAVEGEN	78 544	1 800 000	1 721 456	Pågår
INNOVASJON I OMSORG	0	300 000	300 000	På vent
FOLKEHELSE OG FAMILIE - SAMLOKALISERING HERADSHUS	0	900 000	900 000	På vent
TILSTANDSVURDERING SJUKEHEIMAR OG OMSORGSBUSTADER	69 006	0	-69 006	Avslutta
REHABILITERING KJØKKEN 5.ETG. DALETUNET	0	825 000	825 000	På vent
INVESTERINGAR SKULEBYGG M/RENTEKOMPENSASJON	0	1 050 000	1 050 000	
BREIDBAND SKULAR	0	350 000	350 000	Oppstart i haust
INVESTERINGAR SKULEBYG	146 023	1 700 000	1 553 977	Pågår
RIVING PPT/BARNEVERN	630 000	1 000 000	370 000	Avslutta
BRANNTILTAK VAKSDAL SENTER	0	1 100 000	1 100 000	Pågår, arbeid sett i bestilling
BRANNSENTRAL DALETUNET	0	600 000	600 000	Pågår, arbeid sett i bestilling
SPRINKLERANLEGG DATETUNKVARTALET	0	600 000	600 000	På vent
OMBYGGING VAKSDALS GARDEN 10	0	1 000 000	1 000 000	Pågår, arbeid sett i bestilling
UTEOMRÅDE SKULANE/BARNEHAGAR (RENTEKOMP)	0	200 000	200 000	
DIGITALISERING BARNEHAGE	176 000	0	-176 000	Pågår
OPPSTART VAKSDAL INTRO. SENTER	13 110	0	-13 110	
DVPRO- PROSJEKTREGNSKAP	20 440	0	-20 440	
BUSTADER LAVIK	1 523	3 700 000	3 698 477	På vent, ikkje nok budsjettmidler
INVESTERINGAR KOMMUNALE BYGG	10 995	0	-10 995	
FORPROSJEKT BUSTADER JAMNE	143 505	500 000	356 495	Pågår, i sluttfasen av plan- og skisseprosjekt
TILSTANDSREGISTRERING KULTURBYGG	1 029 582	1 500 000	470 418	Avslutta
TILSTANDSREGISTRERING UTLEIGEBUSTADER	283 314	1 000 000	716 686	Pågår
TETTANESSET BU-VISION	82 833	0	-82 833	
TETTANESSET T1	3 022 538	12 178 000	9 155 462	Pågår
SENTERPlassen	619 782	400 000	-219 782	Avslutta, gjenstår tørrmur ved Aktivitetshus
ANDRE MØTEPlassar / GRØNTANLEGG / NÆRMILJØ	0	300 000	300 000	Avslutta
STAMNES SENTERUM	0	500 000	500 000	På vent
TEKNISK STASJON MASKINER/UTSTYR	0	1 600 000	1 600 000	Pågår, venter på priser mht Doffin
DIGITALE KARTVERK/ARKIV	0	200 000	200 000	På vent
TRAFIKKSIKRINGSTILTAK DALE	0	400 000	400 000	Pågår
RASSIKRING/RASVURDERING	23 210	150 000	126 790	
BALLBANE EKSINGEDALEN	0	250 000	250 000	På vent
BRANNVERN - BEKLEDNING	106 046	100 000	-6 046	Avslutta
OPPRUSTING KAIER	0	500 000	500 000	På vent
KAI STANGHELLE	95 240	0	-95 240	Pågår
OMBYGGING 5 ETG. HERADSHUSET	0	500 000	500 000	Oppstart i haust
BUSTADER DØSO	256 666	0	-256 666	På vent
KOMMUNALE VEGAR-OPPGRADERING	50 480	750 000	699 520	Pågår
KOMMUNALE BRUER- OPPGRADERING	0	500 000	500 000	På vent
RULLERING AV KOMMUNEPLAN	61 177	650 000	588 823	Pågår
VASSVERK STANGHELLE	-101 093	0	101 093	
AVLAUP KLOAKKAR	0	1 500 000	1 500 000	På vent
NYTT VASSVERK VAKSDAL	1 046 567	23 000 000	21 953 433	Pågår
AVLAUPSANERING VAKSDAL	0	4 000 000	4 000 000	På vent
HØGDABASSENG MYSTER	0	3 700 000	3 700 000	På vent
OPPGRADERING DALEVÅGEN AVLAUPSRENSANLEGG	0	300 000	300 000	På vent
AVLAUPSANERING STANGHELLE	0	500 000	500 000	På vent
ASFALTERING GAMMERSVIK-GRØSVIK	59 615	780 000	720 385	Avslutta
VAKSDAL IDRETTSPARK - GANGVEG	0	160 000	160 000	Oppstart i haust
PROSJEKT GATEADRESSER	33 439	0	-33 439	
STANGHELLE IDRETTSPARK	3 083	0	-3 083	
FLEIRBRUKSHALL	-400 000	0	400 000	
FLEIRBRUKSHALL	-700 000	0	700 000	
VASSVERK VAKSDAL	274 613	0	-274 613	

Frie inntekter og netto finansinntekter/utgifter

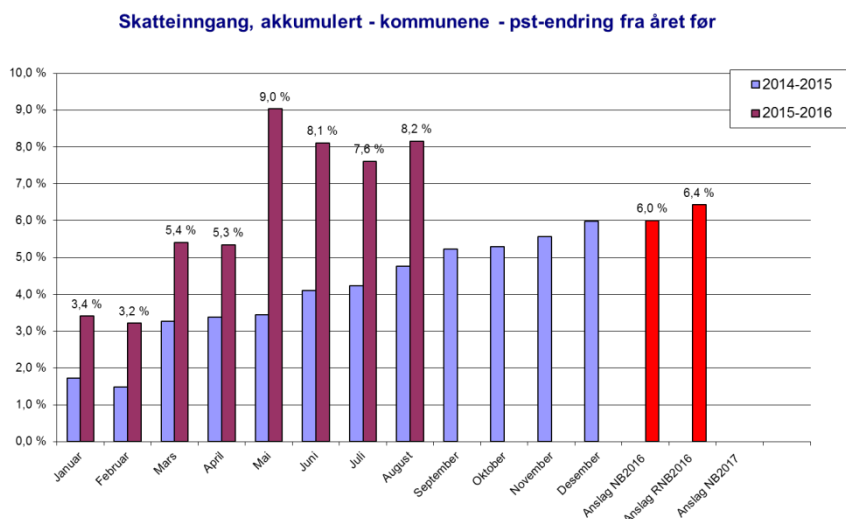
	Rekneskap pr 2.tertial 2016	Budsjett pr 2.tertial 2016	Avvik pr 2.tertial 2016	Årsbudsjett 2016	Rekneskap pr 2.tertial 2015
Rammetilskot og inntektsutjamning	-95 409 628	-96 214 000	-804 372	-146 000 000	-93 689 583
Skatt	-68 619 153	-65 740 000	2 879 153	-95 000 000	-65 420 817
Eigedomsskatt	-24 824 039	-24 000 000	824 039	-32 000 000	-25 711 933
Renteinntekt/Utbytte	-2 673 316	-2 460 000	213 316	-2 700 000	-2 420 022
Netto gevinst aksjer/obligasjoner	-1 678 529	-666 667	1 011 862	-1 000 000	112 180
Andre statlege overføringer	-313 670	-313 333	337	-5 970 000	-116 484
Renter	2 286 136	5 133 332	2 847 196	7 700 000	4 405 310
Avdrag	3 730 056	9 200 000	5 469 944	13 800 000	4 864 417
Netto avsetjing fond	1 200 000	800 000	-400 000	2 625 000	209 599
Disponering av tidlegare års overskot	-1 479 356	-986 237	493 119	-1 479 356	-279 599
Overføring frå drift til investering	-	-	-	957 000	-
Sum	-187 781 499	-175 246 905	12 534 594	-259 067 356	-178 046 932

Skatt og rammetilskot

Eigen skatteinngang har vekt frå 2015, og har også ei meirinntekt i høve budsjett 2016.

Inntektsutjamninga er avhenging av nasjonal skatteinngang, og her er det framleis litt usikkert på korleis dette påverkar Vaksdal kommune, men pr 2.tertial er det høgare inntekt enn budsjettet. Det er for tidleg å sei korleis samla skatteinngang vert for Vaksdal kommune ved årets slutt, men det kan forventast at trenden er om lag som pr 2.tertial. Nasjonalt er det ein vekt på 8,2% frå same periode i 2015, og skattetala som er kjent etter 2.tertial gir grunn til å forvente at trenden vert vidareført. Skatteveksten i år er knytt til ekstraordinære forhold som ikkje vert vidareført.

Nasjonal skatteinngang for kommunane er vist under:

Vi legg til grunn at det samla skatt og rammetilskot vil gje ei meirinntekt i høve budsjett på nær 4 mill i 2016.

Eigedomsskatt

Eigedomsskatt er redusert frå 2015, men har ei meirinntekt i høve budsjett 2016. Revidert skattegrunnlag for vasskraftverk har gitt auka inntekt på 0,3 mill, og det er forventa at inntekta vil verte om lag 1 mill over budsjett.

Renteinntekt/Utbytte

Det er foreløpig meirinntekt her, men dette er eit periodiseringsavvik. Det er forventa balanse i høve budsjett 2016.

Aksjar og obligasjonar

Det har dei siste åra vore mindre inntekt enn budsjettet, men pr 2.tertial er det positiv avkastning i høve aksjebenchmark (Oslo Børs – OBX). Det er obligasjonsporteføljen som har hatt best avkastning, medan det har tap på aksjar. Den største delen av gevinsten er knytt til auka marknadverdi på aksjar og obligasjonar.

Det er positivt avvik pr 2 tertial, men vi legg til grunn at det ikkje vert meirinntekt i høve budsjett i 2016.

Meir detaljar finn ein i vedlagte rapport frå BCM.

Renter og avdrag

Pga lave rentenivå har kommunen kunne låne til lavare rente enn budsjett-renta, og det er forventa at det samla vert om lag 2,7 mill i mindreforbruk her. Mindreforbruk på avdrag er eit periodiseringsavvik, avdrag vil verte betalt i samsvar med budsjettvedtak.

Meir detaljar finn ein i vedlagte rapport frå BCM

Oppsummert frie inntekter og netto finansinntekter / utgifter

Det er først og fremst 2 forhold som framleis skaper usikkerheit i prognosa fram mot 31.12.2016. Inntektsutjamninga er avhengig av nasjonal skatteinngang, og det er her viktige skattemånader igjen som kan gje endra skatteinngang. Aksjar og obligasjonar har gitt mindreinntekt i høve budsjett dei siste åra, men viser no betre avkastning. Pr 2.tertial er det meirinntekt på aksjar/obligasjonar, men vi vel likevel å sette prognose lik budsjett for 2016.

Vi kan forvente lave renter i heile 2016, og her vil det verte eit mindreforbruk i høve budsjett.

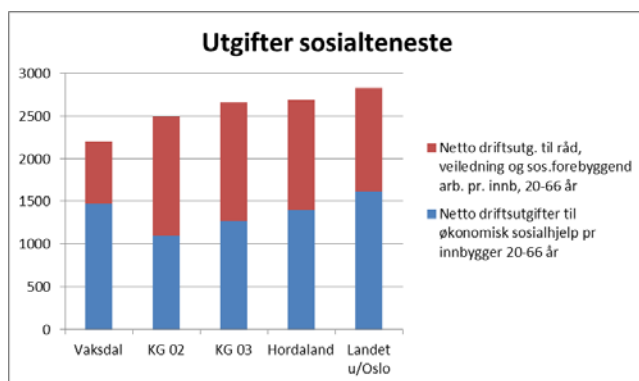
Drift tenesteområda

Tenesteområde	Rekneskap pr 2.tertial 2016	Budsjett pr 2.tertial 2016	Avvik pr 2.tertial 2016	Årsbudsjett 2016	Rekneskap pr 2.tertial 2015
Felles	14 640 058	18 208 561	3 568 503	26 063 936	14 049 730
Oppvekst	43 420 722	43 318 301	-102 421	70 107 697	47 375 089
Helse og omsorg	93 449 078	87 302 995	-6 146 083	122 814 877	96 846 662
Samfunnsutvikling	21 566 028	22 543 793	977 765	40 080 846	19 100 803
Sum	173 075 886	171 373 650	-1 702 236	259 067 356	177 372 284

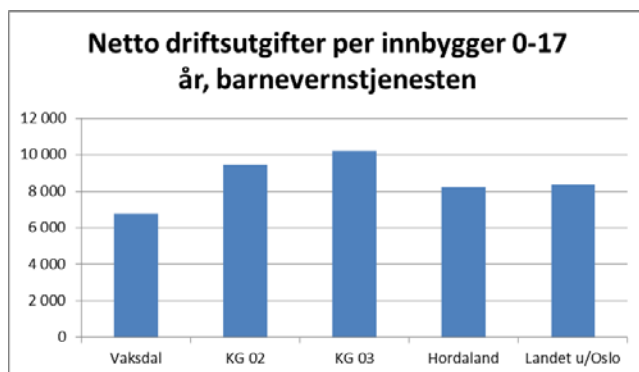
Pr 2.tertial ser vi at avviket samla ikkje aukar meir, og oppdaterte lønsutgifter pr september og oktober viser at tiltaka har effekt og at avviket vert redusert.

Lønsutgiften er den største utgiftsposten i Vaksdal kommune, og store delar av avviket kjem fram her. Fast løn inkl tillegg er den lønsutgiften som best reflekterer omstillinga med tilpassing til eit lavare utgiftsnivå. Med unntak av barnehage har det vore reduksjon frå same periode i 2015.

Det er store avvik innafor økonomisk sosialhjelp og barnevern. Samanlikningar med andre viser at kommunen ikkje nyttar meir enn andre kommunar til dette.

Utgiftene innafor sosialtenesta har auka monaleg dei siste åra, og utgiftene til økonomisk sosialhjelp er no høgare enn både kommunegruppe 2 og 3. Vaksdal kommune nyttar relativt mindre på rådgeving, rettleiing og førebyggjande arbeid pr innbyggjar, og samla er utgiftene lavare enn øvrige i samanlikningsgrunnlaget.

Innafor barnevern har Vaksdal kommune relativt lave utgifter pr innbyggjar. I ein kommune på Vaksdal sin storleik kan det vere store variasjonar år til år, og vi ser no at utgiftene aukar.

Forutan dette er det avvik knytt til drift av sjukeheimsteneste. Omstilling og tilpassing til budsjetttramme er krevjande og har tatt lenger tid enn føresett i budsjettet. Det er forventat at vi ser tydelege effektar av omstillinga siste delen av året.

Felles økonomi

Felles økonomi er politisk, rådmann, stab , fellesutgifter og diverse tilskot (mellom anna Kyrkja, AO-senter og Frivilligsentral). Konesjonskraft vert inntektsført her i 2016. Pr 2.tertial er det eit mindreforbruk på om lag 3,6 mill. Noko av avvika er knytt til periodisering , dette er mellom anna tilskot til drift av Frivilligsentral (+0,1 mill), utgifter til drift av IKT (1,0 mill) og mindreforbruk bank/telefoni (+0,6 mill) og ein del mindre postar. Desse kostnadane kjem seinare i året enn budsjettert.

I tillegg gjer vakante stillingar ei innsparing på 0,9 mill pr 2.tertial.

	Rekneskap pr 2.tertial 2016	Budsjett pr 2.tertial 2016	Avvik pr 2.tertial 2016	Årsbudsjett 2016	Rekneskap pr 2.tertial 2015
Felles	14 640 058	18 208 561	3 568 503	26 063 936	14 049 730

Helse og omsorg

Helse og omsorg har ei samla budsjetttramme på om lag 123 mill. Pr 2.tertial er det eit avvik på -6,1 mill innafor tenesteområdet. Sjukeheimstenesta har det største meirforbruket pr 2.tertial. Hovuddelen er knytt til løn, men utsatt avvikling av Modalsplassane medførte ei ekstrarekning på i underkant av 1 mill. Innafor Folkehelse og familie er det store meirforbruk innafor barnevern og sosialteneste. Vakante stillingar reduserer meirforbruket. Avviket innfor Heimetenesta er mellom anna knytt til ekstraordinære utgifter til leasingbilar og lønsutgifter i Bufelleskap.

	Rekneskap pr 2.tertial 2016	Budsjett pr 2.tertial 2016	Avvik pr 2.tertial 2016	Årsbudsjett 2016	Rekneskap pr 2.tertial 2015
Felles Helse og omsorg	2 439 327	3 217 427	778 100	4 734 501	1 166 382
Folkehelse og Familie	20 162 214	18 505 773	-1 656 441	23 566 603	20 009 997
Heimetenesta	39 269 753	37 338 353	-1 931 400	50 128 059	40 400 583
Sjukeheimstenesta	31 577 784	28 241 442	-3 336 342	44 385 714	35 269 700
Sum	93 449 078	87 302 995	-6 146 083	122 814 877	96 846 662

Oppvekst

Oppvekst har ei samla budsjetttramme på 70,1 mill mill. Det er då tilført 0,28 mill av årsoverskotet frå 2015 (KST 48/2016). Pr 2.tertial er det eit avvik på -0,1 mill innafor tenesteområdet. Innafor Skule er det eit meirforbruk knytt til SFO, noko som til dels vert kompensert med mindreforbruk knytt til grunnskuleundervisning. Avviket innan Barnehageskuldast meirforbruk på løn, som i noko grad vert kompensert ved meirinntekter knytt til foreldrebetaling.

	Rekneskap pr 2.tertial 2016	Budsjett pr 2.tertial 2016	Avvik pr 2.tertial 2016	Årsbudsjett 2016	Rekneskap pr 2.tertial 2015
Felles oppvekst	2 059 555	2 266 170	206 615	4 146 625	2 311 542
Skule	28 255 673	28 069 221	-186 452	44 718 173	31 862 377
Barnehage	13 105 494	12 982 910	-122 584	21 242 899	13 201 170
Sum	43 420 722	43 318 301	-102 421	70 107 697	47 375 089

Samfunnsutvikling

Samfunnsutvikling har ei budsjettramme på om lag 40,1 mill. Pr 2.tertial er det eit avvik på i underkant av 1 mill. Redusert vikarbruk ved sjukdom og vakansar gir innsparing. I tillegg er det fleire periodiseringsavvik som gir mindreforbruk.

	Rekneskap pr 2.tertial 2016	Budsjett pr 2.tertial 2016	Avvik pr 2.tertial 2016	Årsbudsjett 2016	Rekneskap pr 2.tertial 2015
Samfunnsutvikling	25 673 563	27 461 255	1 787 692	40 495 975	21 850 695
Samfunnsutvikling - sjølvkost	-4 107 535	-4 917 462	-809 927	-415 129	-2 749 892
Sum	21 566 028	22 543 793	977 765	40 080 846	19 100 803

Organisasjon

Arbeidet med delprogram og satsingar i organisasjonsutviklingsprogrammet heldt fram. Begrensa kapasitet i administrasjonen pga sjukdom, vakanser og mange store saker 1.halvår gjer at mange saker har vorte skyvd til hausten.

Leiarprogrammet har i tillegg til faste saker som personal og økonomi, hatt tema om endringsleiing , lov og avtaleverk, kommunikasjon og verdjarbeid, målarbeid og IA arbeid. Ekstra innsats for å redusere sjukefråver er sett inn, oppfølging av dette er fast tema.

Tema i «Torsdagsprogrammet»	
Månad	Tema
Januar	- Administrasjon, leiarskap, følgjeskap - Delegert mynde tilsettingar og personalforvaltning - Budsjettvedtak og verksemdsplan
Februar	- Lov – og avtaleverk, bedriftsdemokrati Tilsettingar - Kommunikasjonsstrategi - Verdjarbeid: Val av forbeholdspunkt
Mars	- Årsrekneskap og årsmelding: - God kjennskap til analyseelskap, rekneskapen, KOSTRA, m.m. - Verdjarbeid – Levereglar førebuing
April	- Relasjonar, kulturbygging - Verdjarbeid: Levereglar forts. Verktøy: Eitisk refleksjon - Permisjonar
Mai	- IA-arbeid og avtaleverk - Bedriftsdemokratiet tilbakemelding - Verdjarbeid: Kafe-dialog
Juni	- Økonomiplan - Lov- og avtaleverk: Endringsleiing - Verdjarbeid – Levereglar tilbakemelding
September	- Budsjett - Juridiske rammer for kommunen si verksemd
Oktober	Leiargruppe og teamarbeid
November	Medarbeiderskap, melstringsorientert leiarskap
Desember	

Revidert IA handlingsplan for sjukefråver vart vedtatt i AMU i juni.

Totalt er sjukefråværet pr 2.kvartal

Sjukefråværet pr eining pr mnd og kvartal - i %										
Eining	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	1.kv	2.kv	1.kv 2015	2.kv 2015
Barnehage	12,1	16,9	10,9	11,3	12,8	12,7	13,4	12,2	7,0	10,0
Skule	7,9	7,7	9,2	11,0	11,4	4,7	8,5	8,9	6,1	5,5
Folkehelse og familie	2,1	5,0	6,7	2,4	5,2	3,8	4,7	3,7	17,5	14,9
Samfunnsutvikling	10,8	11,9	13,0	9,4	7,2	5,1	12,0	7,2	14,3	10,3
Heimeteneste	12,0	14,2	15,0	16,1	14,0	17,2	13,8	15,7	14,5	14,3
Sjukeheimsteneste	12,8	14,1	13,0	15,4	15,0	15,1	13,3	15,1	19,2	17,0
Rådmann *)	5,1	7,9	11,5	7,7	4,8	4,3	8,2	5,7	2,2	0,7
Kommunen samla	9,8	11,7	11,9	11,6	11,2	9,8	11,2	10,8	11,8	8,3

*) Rådmann inkluderer også Stab, Kommunalsjefar, PPT, Læringar og Frivilligsentral

Sjukefråværet er framleis høgt og arbeidsgjevar har avtalt tettare samarbeid mellom sykemelder, arbeidsgjevar og NAV. Oppfølginga av langtidsfråver har spesielt fokus etter at analyser har vist at det er den største utfordringa . Oppfølginga er individbasert og må tilpassast den enkelte. Arbeidsgjevar er tett på i ein tidleg fase av sjukdommen for å vurdere tilrettelegging og motverke langt fraver. Vi ser ein del bedring på enkelte områder, særleg er det gledeleg er endringane i Folkehelse og familie. Sjukeheimstenesta er og noko lavare i perioden enn tidlegare. Vi ventar og noko bedring på andre einingar som resultat av arbeid som pågår.

Tenesteområde og einingar

Tenesteområde Helse og omsorg

Tenesteområde helse og omsorg utfører tenester i heile skalaen for tenesteyting og femner om alle aldersgrupper og alle diagnosegrupper, frå førebyggjande og rehabiliterande tiltak til bistand og helsehjelp til personar som ikkje meistarar alle gjeremål sjølv. Målsetnaden er at den einskilde i størst mogeleg grad kan meistra eige liv.

	Rekneskap pr 2.tertial 2016	Budsjett pr 2.tertial 2016	Avvik pr 2.tertial 2016	Årsbudsjett 2016	Rekneskap pr 2.tertial 2015
Felles Helse og omsorg	2 439 327	3 217 427	778 100	4 734 501	1 166 382
Folkehelse og Familie	20 162 214	18 505 773	-1 656 441	23 566 603	20 009 997
Heimetenesta	39 269 753	37 338 353	-1 931 400	50 128 059	40 400 583
Sjukeheimstenesta	31 577 784	28 241 442	-3 336 342	44 385 714	35 269 700
Sum	93 449 078	87 302 995	-6 146 083	122 814 877	96 846 662

Ved utgangen av 2. tertial har tenesteområdet eit avvik på -6,1 millionar. Det største avviket finn me innanfor sjukeheimstenesta og skuldast at nedtrekk plassar har gått seinare enn det var budsjettet for. Sjukeheimplassane i Modalen som skulle avviklast til nyttår, vart avvikla i vå med effekt frå 1.juli.

Heimetenesta sine overskriddingar skuldast meirforbruk til leasingbilar og overforbruk på lønspostar. I tillegg er det noko periodiseingsavvik som vil rette seg opp mot 31.12.

Overskriddingar hjå Folkehelse og familie skuldast i hovudsak to ting: auka utgifter innan barnevern (plassering av barn) og utgifter til økonomisk sosialhjelp. I tillegg kjem svikt i inntening på legekontor. På lønspostane er det underforbruk p.g.a. vakante stillingar.

Pasientar på korttidsopphold, snitt pr. mnd. innanfor tertial

	1. tertial -16 (15) 14	2. tertial -16 (15) 14	3. tertial -(15) 14
Snitt pas. på korttidsopphold pr. mnd.	11,75 (15,5) 10	12,25 (15,25) 7,75	(17) 10,75
Kom frå sjukehus, snitt pr. mnd.	8 (9,5) 5,5	7 (8) 4	(11) 6,5
Tal pas. med demens	1 (12) 4	2,25 (7) 2	(3,25) 10

Ordninga med ØHD-seng på Voss sjukehus fungerer godt, og vaksdal kommune har totalt 83% belegg på desse sengene.

Prognosa for tenesteområdet ut året er eit negativt avvik på rundt 4 millionar etter at tiltak er iverksett og refusjonar og overføringar er komme inn.

Tiltak er å holda stillingar vakante når det kan gjerast, vurdere innleige av vikar kritisk og kun kjøpa inn det som er naudsynt for forsvarleg og effektiv drift. P.g.a. reduksjon i tal vedtakstimar kan heimesjukepleien redusera ei vakt pr. dag frå august/september. Innan sjukeheimstenesta reduserar

ein tal plassar og omstiller personell. Dette vil få kostnadane ned, men auka tal utskrivingsklare og trong for sjukeheimsopphold for heimebuande gjer prognosa her usikker.

Færre vakante stillingar innanfor sjukeheim- og heimetenesta fører også til mindre bruk av dyr innleige og overtid.

I tillegg vert det jobba med tiltak for å sikra BEON-prinsippet om at tenester skal verta gitt på beste effektive nivå. T.d. å nytta trygghetsrom i staden for sjukeheimsrom og samarbeid om tiltak på tvers av avdelingar og einingar for å sikra best mogeleg pasient- /brukarflyt og tidleg avklaring og innsats.

Mål og måloppnåing tenesteområde helse og omsorg

Alle einingar skal gjennomføra brukarundersøking:

Sjukeheimstenesta har utarbeida og prøvd ut forenkla brukarundersøking på korttidsavdelinga. Dei andre einingane skal gjennomføra brukarundersøking i 3. tertial.

Pårørandemøte skal innførast som fast rutine for heimetenesta og sjukeheimstenesta:

Er innført i sjukeheimstenesta og ligg inne om hausten på årshjulet. Heimetenesta skal gjennomføra sitt første pårørandemøte i 3. tertial.

Innfasing av hovudbygg med nye tenester på Vaksdal ressurscenter for demens:

Første steg vart teke i juni då skjerma avdeling for personar med demens flytta frå Daletunet til Vaksdal sjukeheim. Arbeidsgruppe har jobba med planlegging av etablering av demenscenter, og dette vil holda fram utover hovudprosjektperioden som startar siste halvår 2016.

Oppstart av gradvis innfasing av brukarlab på Helsehuset på Daletunet:

Arbeidsgruppe har jobba med planar for etablering av Helsehus og vil jobba vidare i hovudprosjektperioden. Me deltek i eksterne prosjekt og samarbeid som gjer at me får prøva ut aktuelle hjelpemiddel og aktuell teknologi.

Kompetanseoppbygging i tråd med kompetanseplan for å heva kompetansenivå:

Det vert jobba målretta med kompetanseheving i tråd med kompetanseplan, både gjennom kurs, kursrekkjer, vidareutdanning og deltaking i nettverk. Siste samling i nettverk for velferdsteknologi er gjennomført, tre tilsette (ergoterapeut, fysioterapeut og psykiatrisk sjukepleiar) har teke meistringsmodulen som påbygging til helsepedagogikk. Fagleiar for rus og psykiatri er i gang med vidareutdanning i velferdsteknologi. Fleire tilsette innan alle einingar har delteke på aktuelle kurs. Sjukeheimstenesta har implementert «Livets siste dagar», eit nytt program for palliasjon (pleie og omsorg for døande).

Seks personar er i gang med desentralisert sjukepleiarutdanning, og 10 er i gang med vaksenopplæring som helsefagarbeidar.

Heimetenesta

Brukarane av tenesta skal få bu heime så lenge som råd. Heimetenesta tilbyr hjelp knytt til heimen, og tenester vert tildelte etter individuelle vurderingar. Eininga har serviceerklæringer på dei ulike tenestene.

Tenestemottakar skal oppleve tryggleik og trivsel i eigen heim. Eininga er tufta på verdier som respekt, omsorg og likeverd.

Økonomi

Tabell 1. Netto driftstal pr. utgangen av perioden/måneden.

	Rekneskap pr 2.tertial 2016	Budsjett pr 2.tertial 2016	Avvik pr 2.tertial 2016	Årsbudsjett 2016	Rekneskap pr 2.tertial 2015
Heimetenesta	39 269 753	37 338 353	-1 931 400	50 128 059	40 400 583

Det er eit underskot i eininga etter 2. tertial på nesten 2 millionar. 1,4 millionar av det skriv seg frå lønspostar. Ca. 650.000 skuldast periodiseringsfeil som vil retta seg opp att utover året. Resten skuldast i hovudsak meirforbruk på løn, overtid og ekstrahjelp. Det meste av det er knytt til Elvavegen bufellesskap for funksjonshemma og skuldast forseinkingar i påbygg som mogeleggjier reduksjon i bemanning på natt. Andre utgifter som gir meirforbruk er knytt til innlevering av leasingbilar, og at det er betalt for leasing til oktober. Det er også svikt i brukarbetaling p.g.a. færre brukarar enn prognosa sa. I 2016 er det i 2. tertial 144 færre vedtakstimar enn i 2. tertial 2015. Dette har mogeleggjort ein reduksjon av 2 årsverk.

Det er sett i gang tiltak for å gå i balanse. Del av merkantil stilling vert holden vakant (AFP), og frå september vart det redusert ei vakt pr. dag i heimetenesta. Etter omstilling av tilsette frå sjukeheimstenesta vert det færre ledige stillingar, og dette fører til mindre bruk av overtid og dyr innleige.

Mål og måloppnåing / Tenesteproduksjon

Tilby kvardagsrehabilitering som ei eiga teneste:

I 1. tertial vart det utforma mal for vedtak, og ein starta å skriva vedtak. I 3. tertial vert det mogeleg å søkja om kvardagsrehabilitering som teneste.

Avhalde pårørandemøte i heimesjukepleien:

Dette skal gjennomførast i 3. tertial.

Få heildøgns sjukepleiedekning i Heimetenesta:

I mars fekk me dekning av sjukepleiarkompetanse på delar av nettene. Frå mai har ein heildøgnsdekning av sjukepleiarkompetanse i Heimetenesta.

Delta i prosjektet «Lev Vel i Vaksdal – meistring og deltaking heile livet» og nytta dei mogelegheiter som opnar seg ved bruk av moderne velferdsteknologi:

Fleire tilsette har delteke i arbeidsgrupper knytt til forprosjektet som er gjennomført det første halvåret. Fleire tilsette er sentrale i prosjektet og ein har byrja å ta i bruk ein del enklare hjelpemiddel, spesielt i heimesjukepleien. I samarbeid med Karde vert det også gjennomført utprøving av kvardagsteknologi, d.v.s. enkle hjelpemiddel som lettar dagelege aktivitetar. Ein har også byrja å prøve ut nye arbeidsmetodar.

Sjukefråvær 2016:

Eining	Mål:	1. tertial	2. tertial
Heimetenesta	9,5 %	14,4 %	15,4 %

Sjukeheimstenesta

Eininga skal driftast innan dei kvalitetskrav og lovmessige og økonomiske føringar som til ei kvar tid er gjeldande. Sjukeheimstenesta må leggja til rette for å oppfylle målsetninga om at alle skal få bu heime så lenge som mogeleg.

Økonomi

Tabell 1. Netto driftstal pr. utgangen av perioden/måneden.

	Rekneskap pr 2.tertial 2016	Budsjett pr 2.tertial 2016	Avvik pr 2.tertial 2016	Årsbudsjett 2016	Rekneskap pr 2.tertial 2015
Sjukeheimstenesta	31 577 784	28 241 442	-3 336 342	44 385 714	35 269 700

Driftsresultatet heng saman med tenesteomfanget. I første tertial var det 56 sjukeheimplassar totalt og ikkje 52 som budsjettetert for. Sjukeheimplassane i Modalen vart avvikla i mai/juni, og dette medførde kr. 963.000 i ekstra utgifter som ikkje var budsjettetert. Nedtrekk av ytterlegare sjukeheimplassar har vore utfordrande, og ein har ikkje klart å gjera det raskt nok til å unngå overskridingar i budsjettet. Dette har samanheng med når plassar vert ledige og trongen for sjukeheimplass. Omstilling av personale og reduksjon av sjukeheimplassar har derfor vorte noko forseinka og fekk ikkje effekt før over sommarferien.

Det er igangsett tiltak for å gjera avviket minst mogeleg. M.a. vil ny bemanningsplan og turnus gi ein reduksjon på lønsutgifter tilsvarande 400.000 pr. mnd. f.o.m. oktober. Tal avdelingsleiarar vert redusert som følge av nedtrekk av plassar og personell. Det er budsjettetert med fire avdelingsleiarar. Frå juni reduserte ein til tre, og i 3. tertial vert det 2 avdelingsleiarar i sjukeheimstenesta, ein på Vaksdal sjukeheim og ein på Daletunet.

Mål og måloppnåing / Tenesteproduksjon

Delta i prosjektet «Lev Vel i Vaksdal - Meistring og deltaking heile livet» jamfør framdriftsplan.

Igangsetja prosessar for oppretting av ressurscenter for demens ved Vaksdal sjukeheim:

Forprosjekt er avslutta. Skjerma gruppe for personar med demens er flytta frå Daletunet til Vaksdal sjukeheim og plassert i etasje med utgang rett ut i hagen. Vidare planlegging av ressurscenter for demens startar i 3. tertial. Kompetansehevande tiltak er igangsett.

Starta etablering av Helsehus knytt til Daletunet Omsorgssenter, oppstart av brukarlab:

Forprosjektgruppe har levert si innstilling. Vidare planlegging av tenester og aktivitetar knytt til Helsehuset startar i 3. tertial. «Underprosjekt» som AbleOn og samarbeid med Karde om utprøving av teknologiske hjelpemiddel vert drive fortløpande.

Kompetanseheving i tråd med kompetanseplan:

Nytt program for palliasjon (pleie/omsorg for døande), Livets Siste Dager, er implementert. Tilsette frå skjerma eining har delteke på opplæring i VIPS, ein metode for omsorg/kommunikasjon med demente, og på opplæring i f.t. tvang.

Sjukefråvær 2016:

Eining	Mål:	1. tertial	2. tertial
Sjukeheimstenesta	9,5 %	13,9%	14,2 %

Folkehelse og familie

Eininga sin visjon: «Me skal leggja til rette for, og bidra til, at folk i Vaksdal kommune får best mogeleg livskvalitet.»

Økonomi

Tabell 1. Netto driftstal pr. utgangen av perioden/måneden:

	Rekneskap pr 2.tertial 2016	Budsjett pr 2.tertial 2016	Avvik pr 2.tertial 2016	Årsbudsjett 2016	Rekneskap pr 2.tertial 2015
Folkehelse og Familie	20 162 214	18 505 773	-1 656 441	23 566 603	20 009 997

Ved utgangen av 2. tertial har eininga eit overforbruk på 1,6 millionar. I tillegg er det eit periodiseringsavvik knytt til inntekter for flyktningar, så det reelle avviket er om lag 2,7 mill. Overforbruket skuldast tiltak innan barnevernet (-2,3 mill) og auka utgifter innan NAV til økonomisk sosialhjelp (-0,7 mill). I tillegg er det sviktande inntening på legekantor. Vakansar reduserer meirforbruket. Frå hausten 2013 har utgifter til økonomisk sosialhjelp vore aukande, og det ser ut til at det stabiliserar seg på eit nivå nokså likt det ein ser i andre kommunar.

UDI har ikkje klart å dimensjonera sitt tenesteapparat for flyktningar, og dermed er det få på mottak som er klar til å søkjast ut. Resultatet er at kommunen må betala husleige for bustader som me ikkje får busetja i.

Frå september månad avsluttar barnevernet samarbeidet med ekstern fagkonsulent p.g.a. at det er tilsett kompetent personell i alle stillingar i tenesta. Ein vurderar innleige av vikarar strengt i heile eininga, og helsesøsterstilling vert halden vakant ut året. Men desse tiltaka er ikkje nok til å retta opp det store overforbruket innan barnevern og økonomisk sosialhjelp.

Mål og måloppnåing / Tenesteproduksjon

Heile tenesta skal nytta godt pasientforløp som mal for det arbeidet som vert gjort:

Deltek i nasjonalt prosjekt i 3. tertial med diagnoseuavhengige meistringsgrupper. Brukarrepresentant er med i heile forløpet, frå planlegging og opplæring til gjennomføring og evaluering. Fleire tilsette har vore på kurs i Helsepedagogikk.

Me skal gjennomføra brukarundersøking i barnevernstenesta og rus-og psykiatritenesta:

Planlegging i 2. tertial, og framdriftsplan er laga. Gjennomføring i 3. tertial.

Barn i barnevern skal ha utarbeida individuell plan der det er naudsynt:

Vurderer fortløpande og gjev individuell plan jamfør lovverk.

Inngå konkret og forpliktande samarbeid med blant andre Røde Kors og Frivillighetssentralen:

Eininga har vore i kontakt med Frivillighetssentralen og håpar å få til eit strukturert og forpliktande samarbeid

Minst 55% av dei som deltek i introduksjonsprogrammet går over i jobb eller utdanning etter programmet er avslutta:

Vaksdal Introsenter (VIS) starta 01.08.16. Senteret er godt i gang med ramma for eit heilskapleg introduksjonsprogram som vil bidra til måloppnåing.

Sjukefråvær 2016:

Eining	Mål	1. tertial	2. tertial
Folkehelse og familie	7,5 %	3,7%	4 %

Tenesteområde Oppvekst

Tenesteområdet oppvekst er skular, barnehagar, PPT og vaksenopplæringa/norskopplæring.

	Rekneskap pr 2.tertial 2016	Budsjett pr 2.tertial 2016	Avvik pr 2.tertial 2016	Årsbudsjett 2016	Rekneskap pr 2.tertial 2015
Felles oppvekst	2 059 555	2 266 170	206 615	4 146 625	2 311 542
Skule	28 255 673	28 069 221	-186 452	44 718 173	31 862 377
Barnehage	13 105 494	12 982 910	-122 584	21 242 899	13 201 170
Sum	43 420 722	43 318 301	-102 421	70 107 697	47 375 089

Samla har oppvekst eit negativt avvik i 2. tertial på kr. 126 346,-. Både skule og barnehage har negative pr. 2. tertial. Felles oppvekst har positivt avvik på grunn av vakant stilling i P P T delar av året og noko reduksjon i bemanninga. Vaksenopplæringa gjer òg at felles oppvekst har positivt avvik og det er knytt til norskopplæringa på Vaksdal introcenter. Området har justert ned drifta noko frå august ved å ikkje tilsetja ved permisjonar og naturleg avgang. Oppvekst styrer mot balanse samla for området.

Innan oppvekst er 2. tertial prega av avslutning og oppstart av barnehage- og skuleår. Ved avslutning av skuleåret vart det gjennomført overgangssamtalar frå barnehage til skule og frå barneskule til ungdomsskule slik at ein i størst grad sikra ein god start for born på nye arena. 10. årssteg gjennomførte avsluttande eksamen og fekk vitnemål.

I barnehage var Knutatunet barnehage på Stanghelle sommarope i veke 29 – 31, medan dei andre barnehagane hadde feriestenging. Born frå dei andre barnehagane i kommunen hadde høve til å nytta seg av barnehagetilbodet i Knutatunet. Det var tilsette representert frå alle barnehagane i ferieturnusen i Knutatunet. Med denne organiseringa var ein eller fleire kjente vaksne for alle borna som nytta seg av sommartilbodet. Vi ser at det er varierende bruk av plassane om sommaren sjølv om det er meld inn behov på våren.

Alle barnehagane og skulane melder om ein god oppstart av nytt barnehage- og skuleår.

I august starta det 170 born i barnehagane våre og i skulane starta det 490 elevar. Av desse elevane er det 18 som har skuleplass ved Mo skule i Modalen.

I 1. klasse starta det 46 born frå Vaksdal kommune.

Ved oppstart av det nye barnehage- og skuleåret 2015 -2016 hadde vi til saman 170 born delt på 11 avdelingar som følgjer i barnehagane:

Område	Tal avdelingar	Tal born	Tal plassar
Stamnes	(1)	14 (12)	13,8 (14,6)
Dale	(2)	36 (43)	35,8 (34,9)
Stanghelle	(5)	73 (76)	102,1 (110,2)
Vaksdal	(3)	47 (50)	60,6 (61)
Vaksdal kommunale barnehage	(11)	170 (176)	212,3 (223,1)

() = tala frå oppstart 2015-2016

Fødselstal for perioden 2011 – 2016 (pr. 30.06.16)

Totalt	2011	2012	2013	2014	2015	2016
244	43	37	39	47	55	23

Ved skulane var det ved skulestart elevtal som følgjer:

	DBU	Vaksdal	Stanghelle	Stamnes	Eksingedalen	Modalen	Totalt
1.	15	12	18	0	0	1	46
2.	20	21	7	9	1	3	61
3.	13	17	9	9	1	0	49
4.	8	29	14	6	1	3	61
5.	18	14	10	7	1	1	51
6.	12	22	13	2	2	1	52
7.	8	18	9	4	0	2	41
8.	35				3	2	40
9.	40				0	0	40
10.	43				1	5	49
Samla	212	133	80	37	10	18	490

Grunnskulepoenga for årskullet som gjekk ut av grunnskulen skuleåret 2015-2016 viser framgang frå fjoråret til 39,9 poeng. Ved gjennomgang av kommunebarometeret 2015 ser vi at skulane framleis har godt læringsmiljø og trivnad blant elevane, medan læringsresultata må betrast.

Vaksdal kommune	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16
Grunnskulepoeng	38,4	37,6	37,2	36,3	38,6	37,3	39,9

Mål og måloppnåing, 2016

Vi er aktive oppveksteigar, både politisk og administrativt, og leiarar som vurderer og forbetra kvaliteten i barnehage og skule gjennom dialogbasert styring

Oppvekst eigarar og oppvekstleiarane har gjennom leiarutviklingsprogram fått auka kunnskap om dialogbasert styring.

Vi har tilsette med god og rett kompetanse til å fremja born og unge si faglege og sosiale utvikling

I tilsettingsprosessane for nytt skule- og barnehageår var det auka fokus på tilsette med den rette kompetansen. Spesielt gjeld dette rett kompetanse for å undervise i ulike fag i skulen etter nye kompetansekrav. Området har òg 4 lærlingar i barne- og ungdomsarbeidfaget i tillegg til at nokre av våre allereie tilsette har tatt og/eller er i gang med fagbrev.

Vi har system for å ta imot, følgje opp og betra opplæring i norsk for minoritetspråklege born og vaksne

Vaksdal introserter vart starta 1. august 2016. VIS skal styrka nykomne vaksne innvandrarar si mogelegheit for deltaking i yrkes- og samfunnslivet, og deira økonomiske sjølvstende. Arbeid med busetjing, kvalifisering og integrering av flyktningar er samlokalisert i SPV-bygget på Dale.

Barnehage

	Rekneskap pr 2.tertial 2016	Budsjett pr 2.tertial 2016	Avvik pr 2.tertial 2016	Årsbudsjett 2016	Rekneskap pr 2.tertial 2015
Barnehage	13 105 494	12 982 910	-122 584	21 242 899	13 201 170

Netto akkumulert driftsresultat syner eit samla underskot på kr. – 122 584 pr. 31.08.15. Brukarbetalinga utover hausten vil verta redusert. På grunn av utvida rett til barnehageplass (frå 2016 for born fødd før 1. november) er større del av borna som er under 3 år. Det er òg ei auke i føresette som søker om redusert foreldrebetaling på grunn av låg inntekt. Dette vil auke kostnadane; same aktivitet, men reduserte inntekter. Årsaka til negativt resultat i høve driftsutgifter utan løn er høgare overføringar til andre kommunar enn budsjettert, medan avviket i høve løn blant anna på grunn av manglande refusjonar som vil kome i løpet av hausten. Barnehagane er forsiktige med vikarbruk for å redusera lønsutgifter.

Mål og måloppnåing, 2016

Barnehagane legg til rette for at føresette kan delta aktivt i utforminga av tilbodet

Det er utarbeida ein plan med mål, kjenneteikn og årshjul for auka samarbeid med føresette. Planen er sett i verk og vert jobba med kontinuerleg.

Barnehagen vurderer og forbetra kontinuerleg sin eigen praksis

Barnehagane nyttar lærande møte på aktuelle møteplassar Kvar avdeling har plan for implementering av TRAS, DUÅ og Språkløyper. Planar er laga og læringsarbeidet er i gang.

Barnehagen er god til å integrera minoritetspråklege born

Det er utarbeida ei handbok med rutinar og metodehefte for korleis ta imot minoritetspråklege born. Rutinedelen er ferdig og teken i bruk august 2016. Metodedel kjem i løpet av hausten 2016.

Dei tilsette har god kompetanse om born si utvikling, både språkleg og sosialt

Det har vore gjennomført felles opplæring i TRAS og Språkløyper, for alle tilsette våren 2016.

Kurs i DUÅ /De utrolige årene er gjennomført tilsette som manglar dette. Siste kursdag er oktober 2016. Alle avdelingane i barnehagane får rettleiing i DUÅ.

HMT

Sjukefråværet på i eininga er noko redusert i 2. tertial og påverka det samla resultatet, men vi ligg over delmålet for eininga.

Eining	Delmål	1. tertial	2. tertial	Samla
Barnehage	8 %	12,9 %	8,8 %	10,8 %

Det er færre langtidssjukteldte i denne tertialen. Det blir arbeid aktivt med bevisstgjeriing kring sjukefråvær og kva haldningar i personalet har av betydning for dette. Barnehagane arbeider med nærvær på arbeidsplassen der fokus er kor viktig den enkelte tilsette er for kvaliteten på tenesta. Stabilitet i personalet gjev tryggleik for born og unge. Barnehagane har ei arbeidsmiljøgruppe sett saman av leiarane, verneombod og tillitsvalte frå alle barnehagane.

Skule

	Rekneskap pr 2.tertial 2016	Budsjett pr 2.tertial 2016	Avvik pr 2.tertial 2016	Årsbudsjett 2016	Rekneskap pr 2.tertial 2015
Skule	28 255 673	28 069 221	-186 452	44 718 173	31 862 377

Netto akkumulert driftsresultat syner eit samla underskot på kr. – 186.452,- pr. 31.08.15. I høve rapporteringa for første tertial er dette eit stort steg attende (eit reelt overskot pr. 1. tertial på vel kr. 200 000), men utviklinga for budsjettet totalt er positiv. På løn er det eit negativt avvik på kr. - 547 186,-. Dette skuldast blant anna auka aktivitet i høve kva som opprinneleg låg i budsjettet. Auka lønsutgifter vert sett opp mot det positive avviket på øvrige refusjonar og inntekter på kr. 697 748,- som blant anna er tilskot frå staten i høve styrking av tidleg innsats.

I høve brukarbetalingar og gebyr, har me opparbeidd eit underskot på knappe kr. - 147 000, noko som først og fremst skuldast eit totalt underskot pr. 2. tertial på over kr. 400 000 i sviktande inntekter i foreldrebetalinga til SFO. Hovudårsaka til dette er at svært mange har sagt opp plassane sine i vår. Utviklinga no i haust ser bra ut for nokre skular, medan inntektene på både andre ser ut til å verta mindre enn venta. Skuleskyss har òg eit underskot, men færre elevar som skal ha skuleskyss i haust vil gjer at me reknar med å få denne posten nær balanse ved årsslutt.

Skule har justera bemanninga noko ned ved oppstart av skuleåret. Det vil seie at tilsette som sluttar i stor grad ikkje vert erstatta med nyttilsetjing. Stram bruk av vikarar og innkjøp vil òg vera tiltak som vil vera med å bidra til balanse. Ved Dale barne- og ungdomsskule er det i perioden kome fleire minoritetspråklege born. For å møte desse elevane på ein god måte og hjelpa dei til å læra norsk krevst det auka ressursar og kompetanse. Dette er krevjande innanfor det ordinære budsjettet.

Føresette vert involvert og skulen legg til rette for at dei kan bidra aktivt i utviklinga av eige barn og skulekvardagen Det er utarbeida ein plan med mål, kjenneteikn og årshjul for auka samarbeid og involvering med føresette. Planen er sett i verk og vert jobba med kontinuerleg.

Elevane skal ha opplæring i eit trygt og godt læringsmiljø

Alle skulane har no starta opp med PALS med ekstern rettleiing, men skulane er kome litt ulikt i prosessen. Skulane melder om god utvikling på dette området. Dale barne- og ungdomsskule er kome så langt i arbeidet at dei er ferdig med opplæring og nyttar verktøyet som ein naturleg del av skulekvardagen.

Elevane skal kjenna til måla i opplæringa og kva som vert lagt vekt på i vurderinga av elevane sin kompetanse Skulen utarbeider lokale læreplanar for elevane sine kompetansemål. Dei fleste skulane er i mål med planar for alle fag, men noko gjenstår enno.

Skulen vurderer og forbetra kontinuerleg sin eigen praksis

Skulane har analysert resultat frå nasjonale prøvar, elevundersøking og brukargranskingar, som er gjennomført seint haust 2015 og set inn målretta tiltak på den enkelte skule med utgangspunkt i analysen av resultatane. Foreldregranskinga må ein arbeida vidare med denne hausten, her lyt vi arbeida for høgare deltaking.

Skulen er god til å integrera minoritetspråklege born

Det er utarbeida ei handbok med rutinar og metodehefte for korleis ta imot minoritetspråklege born. Rutinedelen er ferdig og teken i bruk august 2016. Metodedel kjem i løpet av hausten 2016. DBU tok i bruk handboka allereie ved oppstart då det var fleire minoritetspråklege elevar som starta der.

Sjukefråværet på i eininga er mykje redusert i 2. tertial og påverka det samla resultatet til under delmålet for eininga. Dette er positivt for kvaliteten på alle skulane.

Eining	Delmål	1. tertial	2. tertial	Samla
Skule	5 %	9,3 %	4,9 %	7,1 %

Det er oppretta arbeidsmiljøgruppe sett saman av leiarar, verneombod og tillitsvalte for eininga. Dette for systematisk arbeid på alle skulane.

Tenesteområde Samfunnsutvikling

Økonomi

	Rekneskap pr 2.tertial 2016	Budsjett pr 2.tertial 2016	Avvik pr 2.tertial 2016	Årsbudsjett 2016	Rekneskap pr 2.tertial 2015
Samfunnsutvikling	25 673 563	27 461 255	1 787 692	40 495 975	21 850 695
Samfunnsutvikling - sjølvkost	-4 107 535	-4 917 462	-809 927	-415 129	-2 749 892
Sum	21 566 028	22 543 793	977 765	40 080 846	19 100 803

Pr 2.tertial er det eit mindreforbruk på om lag 1,8 mill når vi ser bort frå sjølvkost.Redusert vikarbruk ved sjukdom har gitt ei innsparing på 0,2 mill innafor reinhald og vaskeri. Grunna sjukefråvær og vakanse har det vore lavare produksjon og dermed eit mindreforbruk på vedlikehald av kommunale vegar på omlag 0,5 mill.

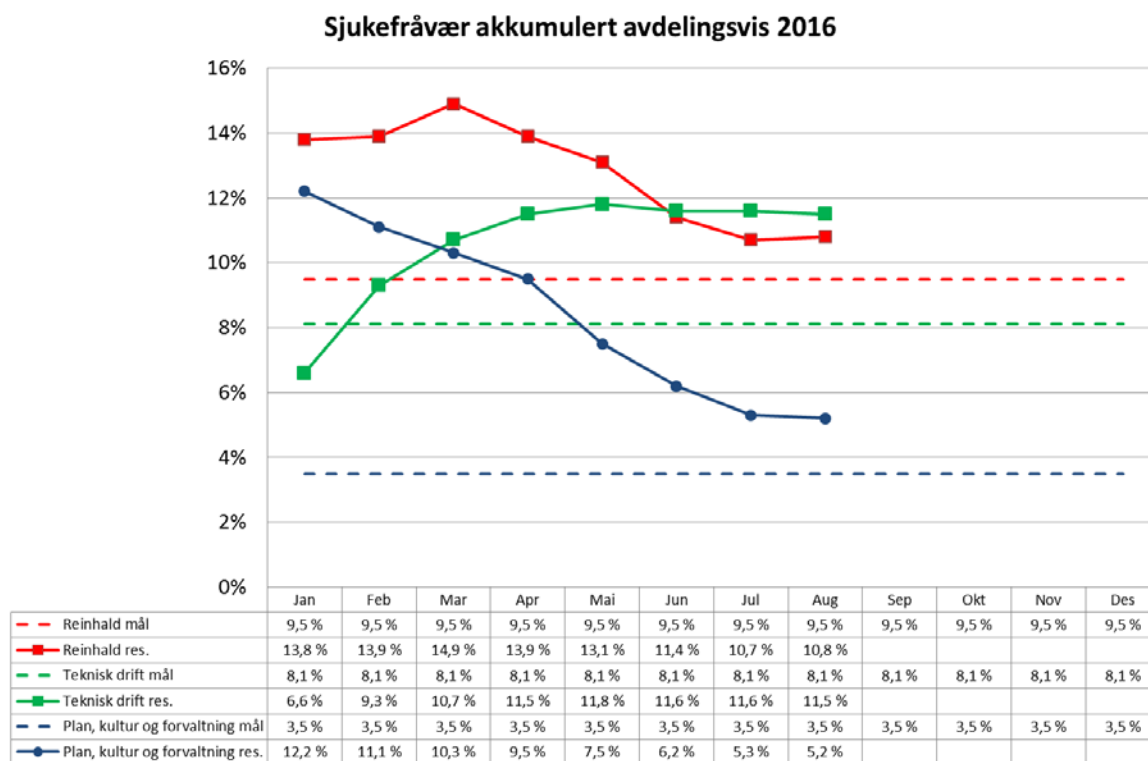
Det er i tillegg nokre større periodiseringsavvik som gjer postivt resultat pr 2.tertial. Av dette har Ekso Kalkingsanlegg eit mindreforbruk på om lag 0,3 mill, veterinærtenesta har eit mindreforbruk på 0,2 mill og planlagt asfaltering og grusing på om lag 0,5 mill som vil verte gjort i 3.tertial. Innsparingar medfører at det vert mogeleg å asfaltere meir enn planlagt i 2016.

Eininga fekk 2 mill i ekstraordinære milder som vert nytt til vedlikehald i 2016.

Mål og måloppnåing / Tenesteproduksjon

Område	Mål	Resultat tertial 2
Arbeidsmiljø	Godt arbeidsmiljø med lågt sjukefråvær	 Sjukefråvær på 9,2 %, ned frå 11,7 % i T1.
Kommunale bygg	Effektiv og framtidsretta bygningsmasse	 I rute med tilstandsregistrering, ikke nådd mål om reduksjon av bygningsmasse
Nærmiljø og møteplassar	Grøntområde skal vedlikehaldast betre. Grøntanlegg og møteplasser i sentrumsområde vert særskilt prioritert.	 Vaksdal senterpark opprusta til 17. mai
Brannvern	Drive eit godt førebyggjande arbeid.	 Gjennomført 9 tilsyn
Bibliotek	Ulike tiltak som kan styrke biblioteket som sosial arena.	 Gjennomført 5 forfattartreff
Kulturskulen	Bremse fråfall av elevar i den kritiske alderen frå barneskule til ungdomsskule.	 Dei nye tilboda har fungert bra

Sjukefråvær

Felles

Økonomi

	Rekneskap pr 2.tertial 2016	Budsjett pr 2.tertial 2016	Avvik pr 2.tertial 2016	Årsbudsjett 2016	Rekneskap pr 2.tertial 2015
Felles	14 640 058	18 208 561	3 568 503	26 063 936	14 049 730

Felles økonomi er politisk, rådmann, stab , fellesutgifter og diverse tilskot (mellom anna Kyrkja, AO-senter og Frivilligsentral). Konesjonskraft vert inntektsført her i 2016. Periodiseringsavvik (kostnader som kjem seinare i året) og vakanser er hovudårsaken til avviket pr 2.tertial.

Saker til Kommunestyre 2.tertial

Saksnr	Møtedato	Sakstittel	Kommentarer
26/2016	23.05.2016	GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE	-
27/2016	23.05.2016	GODKJENNING AV MØTEBOK	-
28/2016	23.05.2016	REFERATSAKER OG MELDINGAR	-
29/2016	23.05.2016	MARKERING AV VIKTIGE PERSONAR I VAKSDAL KOMMUNE	ok
30/2016	23.05.2016	KOMMUNDELPLAN FOR FJELLHEIMEN VILLREINOMRÅDE - SLUTTHANDSAMING OG VEDTAK	ok
31/2016	23.05.2016	VURDERING AV UTBYGGINGSMODELL FOR TO OMRÅDER PÅ STANGHELLE, "DØSO".	Ok. Avventer planlegging veg
32/2016	23.05.2016	FRAMTIDIG BRUK AV BERGSDALEN SKULE	Planlagt mogelegheitsstudie
33/2016	23.05.2016	KULTURPLAN 2016-2026 FOR VAKSDAL KOMMUNE	ok
34/2016	23.05.2016	REVISJONSTENESTER	
35/2016	23.05.2016	SØKNAD OM SALSLØYVE FOR SAL AV ALKOHOLHALDIG DRIKK I GRUPPE 1 - EIDSLAND HANDEL - FOR PERIODEN 29.04. – 30.06.2016	ok
36/2016	23.05.2016	TRAFIKKTRYGGLEIKSPPLAN 2016-2019	Ok, status i oktober
37/2016	23.05.2016	UTTALE TIL KONSESJONSSØKNAD FOR FJELLFOSSEN KRAFTVERK	-
38/2016	23.05.2016	UTTALE TIL KONSESJONSSØKNAD FOR LEIROFOSSEN OG STEINSEDALSELVI KRAFTVERK	-
39/2016	23.05.2016	UTTALE TIL SØKNAD OM KONSESJON FOR NONSTADGILET KRAFTVERK	-
40/2016	23.05.2016	VAKSDALPAKKE 2, UTTALE TIL NVE OM SØKNAD OM KONESJON FOR 4 KRAFTVERK I VAKSDAL	-
41/2016	23.05.2016	VAL AV SKJØNNSMEDLEMMER FOR PERIODEN 01.01.2017 - 31.12.2020	ok
42/2016	23.05.2016	KOMMUNEREFORMA - KUNNSKAPSGRUNNLAG FOR FOLKERØYSTINGA	-
43/2016	23.05.2016	INTERPELLASJON FRA MDG VAKSDAL TIL KOMMUNESTYREMØTET 23.05.16 - BÆREKRAFTIG MAT I VAKSDAL KOMMUNE	-
44/2016	23.05.2016	DRØFTINGAR/ORIENTERINGAR	-
45/2016	27.06.2016	GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE	-
46/2016	27.06.2016	GODKJENNING AV MØTEBOK	-
47/2016	27.06.2016	REFERATSAKER OG MELDINGAR	-
48/2016	27.06.2016	REKNESKAP OG ÅRSMELDING FOR VAKSDAL KOMMUNE 2015	
49/2016	27.06.2016	REKNESKAP OG ÅRSMELDING FOR VAKSDAL KOMMUNALE ARBEIDS- OG OPPLÆRINGSSENTER 2015	
50/2016	27.06.2016	ÅRSMELDING KONTROLLUTVALGET FOR 2015	
51/2016	27.06.2016	ADMINISTRATIVT VERTSKOMMUNESAMARBEID OM HJORTEFORVALTNING MED VOSS OG MODALEN KOMMUNAR ETTER KOMMUNELOVA § 28-1 b	ok
52/2016	27.06.2016	ADMINISTRATIVT VERTSKOMMUNESAMARBEID OM HJORTEFORVALTNING MED OSTERØY KOMMUNE ETTER KOMMUNELOVA, § 28-1 b	ok
53/2016	27.06.2016	FASTSETTING AV FELLINGSavgifter FOR HJORT I VAKSDAL KOMMUNE - ENDRING AV SATSAR	ok
54/2016	27.06.2016	SAMTYKKE TIL KONSESJON VED ERVERV AV LANDBRUKSEIGEDOM, GNR 28, BNR 3, TOSKEDALEN I VAKSDAL KOMMUNE	ok
55/2016	27.06.2016	SALS- OG SKJENKELØYVE FOR PERIODEN 01.07.2016 – 30.06.2020	ok

56/2016	27.06.2016	TILSTAND BYGG FOR KULTUR OG IDRETT	
57/2016	27.06.2016	OMBYGGING AV GBNR 14/220 PRESTEBUSTAD VAKSDAL TIL INSTITUSJON FOR EINSLIGE MINDREÅRIGE ASYLSØKARAR	Under ombygging
58/2016	27.06.2016	BRANNSIKRING KVARTALET DALETUNET OMSORGSSENTER	Under arbeid
59/2016	27.06.2016	TERTIALRAPPORT 1.TERTIAL 2016	-
60/2016	27.06.2016	SKULESTRUKTUR I VAKSDAL	
61/2016	27.06.2016	INTERKOMMUNAL LEGEVAKT - VERTSKOMMUNEAVTALE MED VOSS KOMMUNE	Oppstart 1.1.2017
62/2016	27.06.2016	RÅDMANNS FRAMLEGG TIL ØKONOMIPLAN 2017 - 2020	
63/2016	27.06.2016	KOMMUNEREFORM - VEDTAK OM KOMMUNESTRUKTUR	
64/2016	27.06.2016	UTTALE FRÅ VAKSDAL KOMMUNE OM E16 OG VOSSEBANEN - HEILE STREKNINGA VOSS-ARNA MÅ BYGGAST UT SNARAST RÅD!	
65/2016	27.06.2016	VAL AV MEDDOMMARAR TIL TINGRETTE, LAGMANNSRETTE OG JORDSKIFTERETTE FOR PERIODEN 01.01.2017 - 31.12.2020	
66/2016	27.06.2016	HEILSKAPLEG PLAN FOR EKSISTERANDE OG PLANLAGDE SMÅKRAFTUTBYGGINGAR I VAKSDAL KOMMUNE	ok

Vedlegg Tertial 2 - attendemelding på forvaltningsrevisjon av heimetenesta.

Utført av Deloitte i 2015, rapport frå september 2015

Kontrolluvallet i Vaksdal kommune bestilte ein forvaltningsrevisjon av Heimetenesta i byrjinga av 2015. Føremålet var å undersøkje om kommunen har tilfredstillande heimebaserte pleie - og omsorgstenester i samsvar med dei mål som er sett for tenesta. Undersøkinga vart gjort ved gjennomgang av dokument og intervju av sentrale tilsette i Heimetenesta og Stab. Ferdig rapport vart lagt fram i september 2015.

«KONKLUSJON OG FORSLAG TIL TILTAK:

Undersøkinga viser at Vaksdal kommune har hatt aukande kostnadsutvikling for Heimetenestene dei siste åra. Budsjetta har ikkje blitt halde og det blir opplyst at årsakene til dette er knytt til at det har vore behov for meir tenester enn det budsjettet har lagt opp til. Revisjonen meiner at kommunen har sett i verk mange gode tiltak knytt til å både redusere kostnader og betre tenestene.» (Frå Deloitte-rapporten sept. 2015)

ATTENDEMELDING FRÅ HEIMETENESTA:

I løpet av 2015 tok heimetenesta grep og sette i verk ein heil del tiltak som førte til at eininga gjekk med eit overskot på ca. 600 000 kr. ved årslutt. Ein har redusert kostnadane, og budsjettet for 2016 er 50 mill, medan det i 2017 er forslag på eit budsjett på 47 mill, d.v.s. det same nivået som i 2014. Ein ser at ein gjennom ulike teknologiske hjelpemiddel og nye arbeidsmetoder har klart å effektivisera tenesta, blant anna ved at tilsette nyttar nettbrett og ved å innføra multidose (ferdig doserte medikament). Nye metoder som kvardagsmeistring, kvardagsrehabilitering og helsepedagogikk har også ført til endringar i tenesta som har gjort at tilsette har meir fokus på førebygging og rehabilitering.

Innan palliasjon skal ein ved årsskiftet innføra ein metode for betre og meir systematiske rutinar kring terminalpleie (pleie for døande). Dette kan gjerast sidan heimesjukepleien i 2016 har fått sjukepleiarkompetanse heile døgnet.

Ytterlegare nye måter å arbeida på ved å nytte ikt – verktøy er på veg inn i tenesta. I løpet av 2016 har ein starta prosessen med å verta fullelektronisk på arkiv, og frå 2017 vert ein papirlaus i fohold til saksbehandling og pasientjournaler. Ein kommuniserer via e- meldinger og ønskjer å bruka dette endå meir i forhold til at me får fullelektronisk arkiv.

Hausten 2016 har ein også starta med e- handel, som gjev innkjøp meir effektivt og sikkert.

Det neste som står for tur, er å få ein elektronisk overgang mellom turnusprogrammet og personalprogrammet som kjem til å føra til meir effektiv drift knytt til personalhandtering og registrering av fråver.

«Etter revisjonen si vurdering er Heimetenesta sitt forbettringspotensiale i hovudsak knytt til å sikre oppdaterte rutinar og prosedyrar. Revisjonen meiner at oppdaterte rutinar vil bidra til å redusere risikoen for feil og manglar i arbeidsprosessane. Vi vil derfor anbefale at Vaksdal kommune:

1. Snarleg gjennomfører det planlagde arbeidet med revisjon av rutinar og prosedyrar og på denne måten sikre at desse er oppdaterte i høve til gjeldande regelverk og interne behov.»
(Frå Deloitte-rapporten sept. 2015)

ATTENDEMELDING FRÅ HEIMETENESTA

Heimetenesta har i fleire år hatt PPS, eit digitalt prosedyreverktøy som oppdaterast etter gjeldande beste praksis og lovverk.

I 2016 har ein hatt gjennomgang av retningslinjer for medikamenthandtering av farmasøyt og opplæring og gjennomgang av gjeldande retningslinjer blant dei tilsette. Dette blir gjort jevnleg. Rutinar blir jevnleg gått gjennom og endra etter behov, t.d. meldt om på leiarmøte, personalmøte, ved gjennomgang av avviksrapporter m.m. Rutinar vert endra av leiinga i samarbeid med dei tilsette og lagt fram for dei tilsette. Dersom det er endringar, blir dette også kommunisert via e- post som blir sendt til dei tilsette kvar fredag. Det vert opplyst om endring og kvar ein kan finne rutina i ettertid. Dette kan gjelda alt ifrå rutineendringar rundt dokumentasjon til utføring av ulike oppgåver.

Før sommaren 2016 har ein laga eit vedlegg til opplæringsplanenn, eit prosedyrehefte der dei enklaste oppgåvene vert beskrivne. I tillegg vert dei brukt i opplæring av ferievikarar og nyttilsette. Personalavdelinga oppdaterer i desse dagar rutinar og lagar prosedyrar som gjeld for alle leiarar og tilsette i kommunen.

Tilsette vert oppfordra til å skriva avvik, og det vert laga samlerapporter kvar månad av avdelingsleiar som vurderar alvorligheitgrad og om noko må endrast i høve rutiner og prosedyrar. Ho følgjer opp avvik som treng gjennomgang og har samtaler med dei involverte dersom det er behov for det. Einingsleiar lagar samlerapporter kvart kvartal og ser etter systematiske avvik som gjer at ein må gjera endringar.

Einingsleiar abonnerer på nyhende frå fylkesmann, statlege organ og forskingsinstitusjonar for å kunne fanga opp nyhende og nye regelverk. Einingsleiar og avdelingsleiar deltek på leiarmøte for leiarar i kommunen og bringer vidare nyhende herifrå.

Kommunen er i gang med å ta i bruk eit elektronisk kvalitetssystem.

«2. Jamleg vurderer korleis dei brukar tida i arbeidet og om det er mogleg å etablere fleksible løysingar som reduserer køyretida for dei tilsette, men som samtidig sikrar tilstrekkeleg kontakt mellom dei tilsette og god tenestep praksis.» (Frå Deloitte-rapporten sept. 2015)

ATTENDEMELDING FRÅ HEIMETENSTA:

Ein arbeider systematisk med arbeidslister i heimesjukepleien. Ein del av arbeidet til koordinatorane er å fordela arbeidet på ein god måte og heile tida vurderer behovet hjå dei enkelte brukarane. Arbeidslistene er eit levande reidskap som kontinuerleg må endrast og evaluerast. Ein prøver å laga mest mogleg fleksible løysingar som ikkje fører til sløsing av tid. Dei aller fleste brukarane (ca. 90%) er innanfor ein radius på 20 min, og svært mange er innanfor ca. 15 min. Ein prøver også å lage lister som tek omsyn til køyring – d.v.s at det er færre oppdrag når dei må bruka meir av tida si på transport. Brukarar som bur lengst vekke, prøver ein å finna alternative løysingar for: omsorgsløn til pårørende, nyttar tilsette i nærleiken som kan ha fleksible arbeidstider eller tilbyr tilsette å starta eller slutta arbeidsdagen sin i nærleiken av heimen for å spare dei for lang arbeidsveg. Ein brukar har t.d. nettbrett heime hjå seg for at dei tilsette skal sleppa å vera innom kontoret når dei skal dokumentera.

Dei tilsette i praktisk bistand (heimhjelp) har arbeidsdagane sine knytt til geografi, og dei køyrer i lag i biler slik at ein ikkje brukar unødig tid på kjøring. Fleire gonger i veka startar nokre tilsette arbeidsdagen sin i nærleiken av heimen sin. Dette er lettare å gjera i denne avdelinga fordi endringar skjer sjeldnare enn i heimesjukepleien. Dei har tilgang til nettbrett på eit kontor/pauserom som er nærare enn hovudkontoret (Svebrakka). Dei har også tilgang til mobiltelefon slik at leiar eller dei tilsette lett kan ta kontakt dersom det trengst.

Arbeidet med å laga fleksible løysingar er alltid i fokus. Men det er mange omsyn å ta for å sikra brukarane rett og naudsynt helsehjelp og bistand. Køyretid for tilsette er ein av desse faktorane.

«3. Arbeider vidare med å finne og sette i verk tiltak som kan bidra til å redusere sjukefråværet ned til det nivået som er fastsett i måla for Heimetenesta.» (Frå Deloitte-rapporten sept. 2015)

ATTENDEMELDING FRÅ HEIMETENESTA:

Sjukefråværet er redusert med unnatak av sjukefråver knytt til svangerskap. Søknad om svangerskapspengar til Nav er nytta i 2 tilhøve i år. Desse viser att i sjukefråverstatistikken sjølv om dei ikkje er sjukemelde, noko som gir eit høgare sjukefråver enn det som er reellt.

I heimesjukepleien har ein jobba på ulike område, både med systematisk oppfølging av sjukemelde i samsvar med retningslinjer og rutinar, og med tiltak som skal virka førebyggjande:

- Ulike samlingar og møte der tilsette deltek og drøftar prosedyrar og rutinar og eventuelle endringar som kan gjera arbeidsdagen enklare / betre tilrettelagt.
- Ein jobbar systematiske med ulike utfordringar for å finna tiltak saman. Bedriftshelsetenesta er nytta, og ein har hatt systematisk opplegg med kartlegging og derpå følgjande planlegging av tiltak.
- Jobba for at arbeidstilhøva ikkje skal føra til belastning. T.d. bruk av hjelpemiddel, og å gå to tilsette til brukarar som er fysisk tunge.

- Sosiale tilstelningar for å auka jobbtrivsel, tilhøyrigheit og samhold.
- God oversikt over sjukefråver for å finna mest mogeleg rett tiltak.
- Tett oppfølging av dei sjukemeldte av avdelingsleiar med fokus på tilrettelegging.
- Tett oppfølging av tilsette som har ulønna permisjon av einingsleiar med fokus på å få tilsette attende på jobb, eventuelt utprøving andre stader.
- Fokus på kommunikasjon og kompetanseheving innan kommunikasjon og «den vanskelege samtalen».
- Oppfølging som er i samsvar med IA-rutinar, lovverk og interne rutinar og handlingsplanar.
- Tidleg oppfølging og tettare samarbeid med NAV og lege.

«4. Vurderer om det er behov for å avklare nærare Forvaltningskontoret sine oppgåver opp mot andre tenesteeiningar i kommunen.» (Frå Deloitte-rapporten sept. 2015)

ATTENDEMELDING FRÅ HEIMETENESTA:

Forvaltningskontoret har rolla som Koordinerande eining i kommunen, og det er samarbeid på tvers av einingar i ulike ansvarsgrupper rundt brukarane.

I løpet av 1. tertial 2017 skal alle brukarar kartleggjast i forhold til kva tenester dei mottek. Dette gjer ein for å sjå om tenestetilbodet til brukarar med mange tenester er hensiktmessig, og om ein kan sjå meir heilheitleg på kvar enkelt brukar sine behov. Forvaltningskontoret vil vera involvert i dette. Arbeidsmetodar er i ferd med å endra seg innan helse og omsorg, og det vert meir samarbeid på tvers av avdelingar og einingar og truleg med nye samarbeidspartar. Forvaltningskontoret sin rolle vil verta vurdert i samband med at organiseringa skal tilpassast i 2017 for å støtte opp om satsingane framover.

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
25/2016	Levekårsutvalet	PS	07.11.2016

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Sølvi Legård	FE - 033	16/1452

DRØFTINGAR/ORIENTERINGAR

- Status «Lev Vel», pågåande delprosjekt
- Orientering om bemanning, dekningsgrad m.m. i sjukeheimseininga og heimetenesta
- Status busetjing av flyktningar
- Orientering om samarbeid med nasjonalt rettleiarkorps for Oppvekst

Temadrøfting:

- Føremål og arbeid i levekårsutvalet